

E 1689

R

KAT

Institut de Documentare Tehnică
BUCUREȘTI
ОБМЕН - ОБМЕН
VÝMĚNA - WYMIANA
TAUSCH - CMEHA

1957

1

ARHITECTURA R P R

ARHITECTURA R P R

ORGAN AL UNIUNII ARHITECȚILOR DIN R.P.R.
ȘI AL COMITETULUI DE STAT PENTRU ARHITECTURĂ ȘI CONSTRUCȚII

<i>Radu Laurian</i> Concursul pentru sistematizarea pieței N. Bălcescu din București	3
*	
<i>Arb. Irena Ghițulescu, arb. Constantin Ghițulescu, arb. Adrian Corvătescu</i> Casă de odihnă la Mamaia	18
<i>Arb. Zottu Papanide</i> Noi studii de secțiuni tip de locuințe	24
Concursul pentru coperta revistei «Arhitectura R.P.R.»	26
CRONICA Din activitatea Uniunii Arhitecților	32
Expoziția de fotografii din Egipt	32

RADU LAURIAN

CONCURSUL PENTRU SISTEMATIZAREA PIETEI NICOLAE BĂLCESCU DIN BUCUREȘTI

Uniunea Arhitecților a reușit în ultimii doi ani să antreneze un număr din ce în ce mai mare de arhitecți pentru a-și exprima prin concursuri poziția lor în legătură cu numeroasele probleme de creație ce sînt în centrul atenției noastre. Aceasta se datorește, atît îmbunătățirii continue a condițiilor de organizare, cît și prestigiului crescînd de care se bucură Uniunea noastră ca uniune de creație.

Este de asemenea îmbucurător interesul vădit pe care-l manifestă arhitecții pentru problemele de urbanism, interes care de data aceasta s-a concretizat prin prezentarea a 49 de proiecte antrenînd probabil 200-250 de arhitecți la rezolvarea sistematizării unuia dintre cele mai importante piețe ale Capitalei.

Cu toate că Uniunea Arhitecților din R.P.R. împreună cu Comitetul executiv al Sfatului popular al Capitalei au lansat ideea organizării unui concurs public pentru sistematizarea pieței N. Bălcescu din București încă din luna mai 1956, el a fost deschis abia la sfîrșitul lunii iulie, distribuirea materialului necesar concurenților prelungindu-se pînă la 20 septembrie. Aceste întîrzieri se datoresc lipsei de operativitate în întocmirea programului, în pregătirea materialului documentar și în organizarea dezbaterilor care au avut loc privitor la conținutul programului.

Organizarea, pentru prima dată, a unor discuții deschise asupra programului este binevenită și trebuie urmărită și în viitor; ea nu a adus însă, de data aceasta, rezultatele așteptate, probabil și datorită unei participări limitate în raport cu amploarea participării la concurs. La aceste dezbateri (la 25 mai și la 8 iunie 1956) s-au ridicat mai mult probleme generale legate de actualitatea acestui concurs — în acest moment cînd încă nu există un plan de sistematizare aprobat — și referitoare la limitele zonei care urma să fie studiată. Aceste probleme sînt interesante și utile, fără îndoială; ele au îndepărtat însă interesul pentru conținutul propriu-zis al programului considerat într-o situație dată; lipsurile programului au apărut mai evidente cu ocazia analizei proiectelor prezentate la concurs.

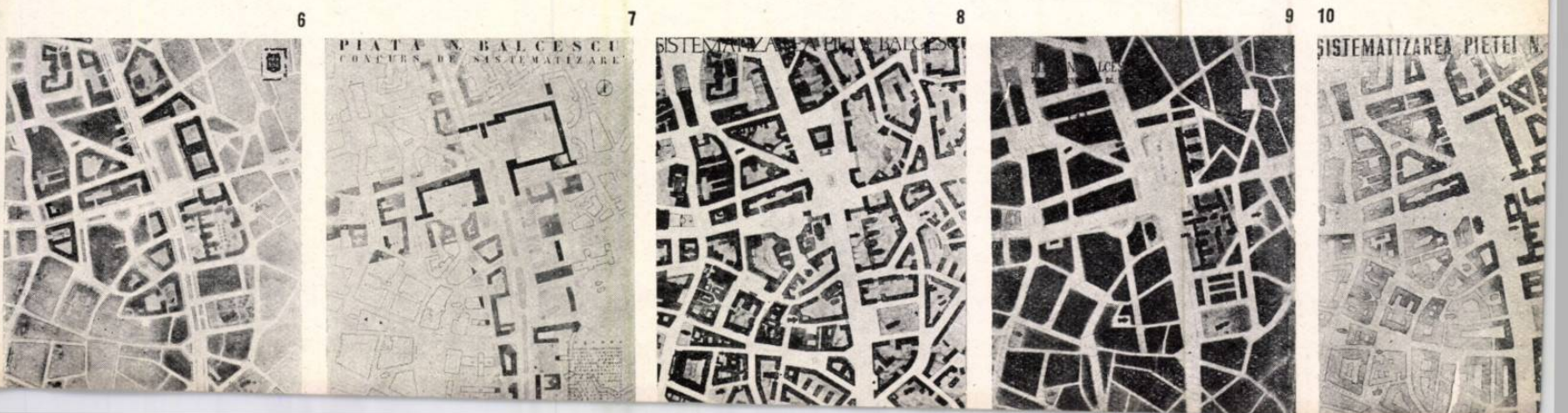
În program se arată că lanțul de bulevarde (Ana Ipătescu, Magheru, Bălcescu și 1848) împreună cu calea Victoriei delimitează zona centrală a orașului și că aceste două artere constituie un sistem care se va afirma în viitor prin amenajarea unor puternice legături arhitecturale. Acest sistem, se arată în continuare în program, începe cu piața N. Bălcescu și piața C.C.A., se termină într-un sens cu piața Victoriei, iar în celălalt cu piața 28 Martie și dealul Marii Adunări Naționale, avînd și prelungiri spre exterior, de importanță descrescîndă. Această ipoteză, care a constituit o dată de program, a putut da naștere la confuzii în stabilirea sensului compozițional al pieței N. Bălcescu în raport cu compoziția de bază a orașului (axă principală de compoziție după direcția N-S sau E-V).

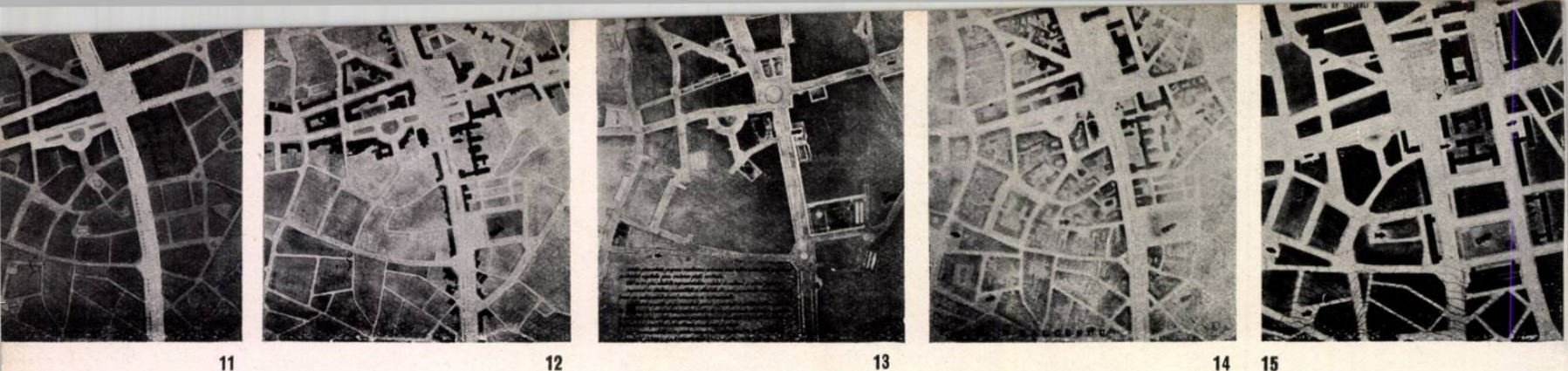
Majoritatea concurenților au desprins esențialul din cele arătate în program, afirmînd prin soluția aleasă axa N-S, considerată axa principală de compoziție, căreia îi sînt subordonate legăturile arhitecturale E-V. Unii concurenți însă, lăsîndu-se probabil antrenați de cele arătate în program (cum că sistemul central

începe cu piața N. Bălcescu și piața C.C.A., care prin intermediul esplanadei Universității și str. Edgard Quinet constituie un sistem orientat E-V), au compus piața Bălcescu accentuînd categoric această direcție și micșorînd astfel valoarea axei N-S. Or, valoarea lanțului de bulevarde N-S și a căii Victoriei, la care se adaugă o serie de dubluri pe direcția N-S, atît la est (str. Nicolae Filipescu, str. Dionisie Lupu, str. Alexandru Sahia și b-dul Hristo Botev) cît, și la vest (str. Brezoianu, b-dul Schitul Măgureanu — str. Uranus și str. Berzei — str. Hajdeu), precum și sistemul piața Bălcescu — piața 28 Martie (orientat tot N-S), care după părerea mea și a altora va avea o importanță mai mare decît sistemul piața Bălcescu — piața C.C.A., imprimă ca axă principală de compoziție direcția N-S. Această axă trebuie evidențiată și valoarea ei nu trebuie micșorată prin alte sensuri compoziționale majore, care în fapt nu ar duce decît la confuzii.

Sistemul piața Bălcescu — piața 28 Martie ca element de bază (care se prelungește spre nord spre piața Victoriei, spre sud spre dealul Șerban Vodă, iar pe direcția E-V, prin intermediul b-dului Republicii — 6 Martie și al noii artere dealul Uranus — cartierul Balta Albă, se termină cu centrul universitar la vest și cu complexul 23 August la est) este justificat din punct de vedere funcțional, tradițional (geneza orașului pe vadul Dimboviței, cu dealul Mitropoliei, Curtea Veche, fosta piață Mare etc.), cît și compozițional, legat de importanța Dimboviței și a splaiurilor ei (indiferent de modul cum va fi rezolvată problema Dimboviței: acoperită sau descoperită), centrînd interesul compozițional în raport cu dezvoltarea actuală și viitoare a orașului. Aceasta nu micșorează cu nimic intenția de detaliu de a lega lanțul de bulevarde N-S de calea Victoriei cu o serie de ansambluri care să preia unele dintre dotările principale ale orașului.

Printre alte lipsuri ale programului trebuie semnalată zona restrînsă de sistematizare din jurul pieței Bălcescu, care a dus, în ceea ce privește studiul de circulație, la propuneri de rezolvare locală. Concurenții nu au putut să extindă în suficientă măsură această problemă la adevărata ei zonă de influență, cu înglobarea în sistemul de circulație și a altor noduri de circulație, cu descărcările și dublurile necesare și posibile, cu prevederea unor eventuale sensuri de circulație diferite. Unele străpungeri de noi artere, devieri sau lărgiri făcute de unii concurenți sînt insuficient de justificate și nu au putut fi înglobate în sistemul general de circulație a orașului. De asemenea planul de detaliu al pieței la scara 1/500, cerut prin program fără a se da concurenților un plan de bază corespunzător, a dus la o muncă inutilă, făcută de fiecare concurent în parte, de a mări planul de la scara 1/1000, reproducînd mecanic la scara 1/500 soluția studiată la nivelul unui plan de bază la scara 1/1000. Un studiu la o scară mai mare comportă o adîncire a soluției, o extindere a problemelor de studiat, care la rîndul lor necesită o serie de indicații de teren care nu figurează pe un plan la scară mai mică. Un plan astfel mărit, nu numai că nu comportă elementele necesare unui stadiu calitativ

nou al studiului, dar riscă chiar să prezinte deformat și necorespunzător studiul făcut anterior.

În fine, indicarea numai a conturului Sfatului popular pe baza indicațiilor sumare din program, fără a se cere cel puțin un plan de mase, a făcut ca unii concurenți să indice forme de plan discutabile pentru această clădire, uneori necorespunzătoare. Se micșorează astfel valoarea studiilor prezentate pentru piață, care se compune în jurul unui volum ipotetic și care în cazul unui program concret și studiat ca atare ar putea să fie diferit, antrenând și modificarea esențială a unora dintre studiile propuse.

Numărul mare de proiecte prezentate la acest concurs constituie fără îndoială un succes, atît prin antrenarea unui număr cît mai mare de arhitecți în rezolvarea sistematizării Capitalei, cît și prin obținerea unui material documentar pentru continuarea studiilor. Acestui aport cantitativ nu i-a corespuns însă în egală măsură și un aport calitativ. Valoarea proiectelor este foarte inegală. În general, atît ca fond, cît și ca prezentare, excepție făcînd un grup limitat de proiecte, în afara celor premiate și menționate, acest concurs se prezintă sub nivelul concursului pentru piața C.C.A., la care au fost prezentate numai 20 de proiecte. Cauzele acestei situații sînt numeroase. Timpul rezervat concurenților pentru abordarea uneia dintre problemele grele ale sistematizării Capitalei a fost relativ scurt. Documentarea a fost incompletă și inegală pentru toți concurenții (prezentarea făcută la Uniune o dată cu discutarea programului a fost insuficientă). Paralel cu acest concurs a mai fost lansat și un concurs pentru locuințe, făcînd indisponibili numeroși arhitecți, care cu siguranță ar fi putut aduce un aport interesant (este de dorit ca în viitor să se urmărească decalarea concursurilor). Predarea proiectelor pentru concurs la sfîrșitul anului, cînd majoritatea arhitecților sînt supuși unui efort mărit, legat de sarcinile din producție, precum și lipsa de spațiu și greutatea materiale curente pe care le mai au încă marea majoritate a arhitecților, s-au resimțit în special în cazul acestui concurs de o mai mare anvergură. În fine, printre aceste cauze trebuie semnalat și modul cum a fost abordat acest concurs, atît de concurenți, cît și de organizatorii lui.

În fond, ce putem aștepta de la un concurs a cărui temă a fost îndelung studiată? Ori să apară idei noi, ori să fie perfectate ideile cunoscute. De la proiectul lui I. Mincu dinaintea primului război mondial, această problemă a fost periodic reluată, fie într-un cadru mai larg, fie mai restrîns (concursul din 1932—1933, proiectul inclus în planul de sistematizare din 1935, proiectul acad. Petre Antonescu, concursul din 1936, studiile pentru Operă sau pentru Teatrul Național și mai recent studiile întocmite în cadrul Institutului Proiect-București). Marea majoritate a concurenților nu au avut posibilitatea să cunoască studiile anterioare, iar cei mai favorizați nu au putut cunoaște decît parțial bogatul material referitor la sistematizarea pieței Bălcescu. Este de dorit ca pe viitor, în astfel de situații, să se furnizeze concurenților, o dată cu programul, și întregul material documentar existent. Numai astfel se creează premisele pentru apariția unor idei noi sau pentru perfecționarea celor existente. Dacă nu se pornește de la studiile existente, cum a fost cazul cu acest concurs, se micșorează aportul nou și consistent care în general este de așteptat. Totuși, dacă la acest concurs nu au apărut idei de ansamblu noi, valabile și în același timp posibil de realizat, s-a verificat într-un cadru mai larg valabilitatea unor soluții cunoscute, s-a demonstrat posibilitatea sau imposibilitatea adoptării unor variante de ansamblu sau de detaliu,

au apărut sugestii privitoare la rezolvarea cadrului, s-a demonstrat cu mijloace mai ample că în acest punct al orașului se poate construi una și chiar două construcții cu volume importante (pe lîngă Sfatul popular, Casa Centrală a Sindicatelor, Sala de congrese sau altele), realizîndu-se totodată o piață reprezentativă, care să nu fie stînjinită de fluxurile de circulație de tranzit ale orașului.

În legătură cu amenajarea cadrului trebuie arătată poziția unora dintre concurenți de a rezolva numai latura urbanistică a studiului sau în orice caz de a acorda o atenție secundară aspectului plastic. Această poziție se pare că era motivată de faptul că desfășurările s-au cerut la o scară relativ mică (1/500), care nu ar fi permis un studiu corespunzător de arhitectură. Din această cauză, poate și din altele, unii concurenți nu au rezolvat unitatea cadrului, s-au preocupat exclusiv de două, cel mult de trei dintre laturile pieței, au exprimat compoziția într-o arhitectură lipsită de caracter, nu s-au preocupat de scara ansamblului, adoptînd o travee mărunță, necorespunzătoare cu funcția reprezentativă a acestei piețe și cu valoarea ei compozițională în ansamblul orașului. Din fericire au existat și concurenți care au studiat serios această problemă și fără să aibă probabil pretenția de a da soluții definitive, au făcut sugestii interesante în această direcție (cerute de altfel și de program), demonstrînd prin proiectele prezentate că nu scara desfășurărilor constituie un impediment pentru abordarea aspectului plastic și afirmînd încă o dată unitatea de urmărit între problemele de urbanism și de arhitectură.

★

Concursul a fost închis la 20 noiembrie 1956. Juriul de judecată, compus din: prof. arh. O. Doicescu ca președinte, arh. C. Moșinschi, conferențieri arhitecți: Gh. Petrașcu, D. Vernescu și R. Laurian ca membri, și-a încheiat lucrările la 15 decembrie 1956. Nu au fost proiecte scoase din concurs. Chiar proiectele care prevedeau, contrar celor cerute prin program, amplasarea Sfatului popular pe latura de nord a pieței au intrat în judecată, urmînd ca aprecierea definitivă să se facă și în raport cu valabilitatea rezolvării. Urmărindu-se criteriile de judecată stabilite prin program:

- rezolvarea urbanistică arhitecturală,
- rezolvarea circulațiilor,
- cantumul dărîmărilor și transformărilor, care trebuie să fie cît mai redus,
- posibilitățile de realizare a lucrărilor în etape,
- prezentarea,

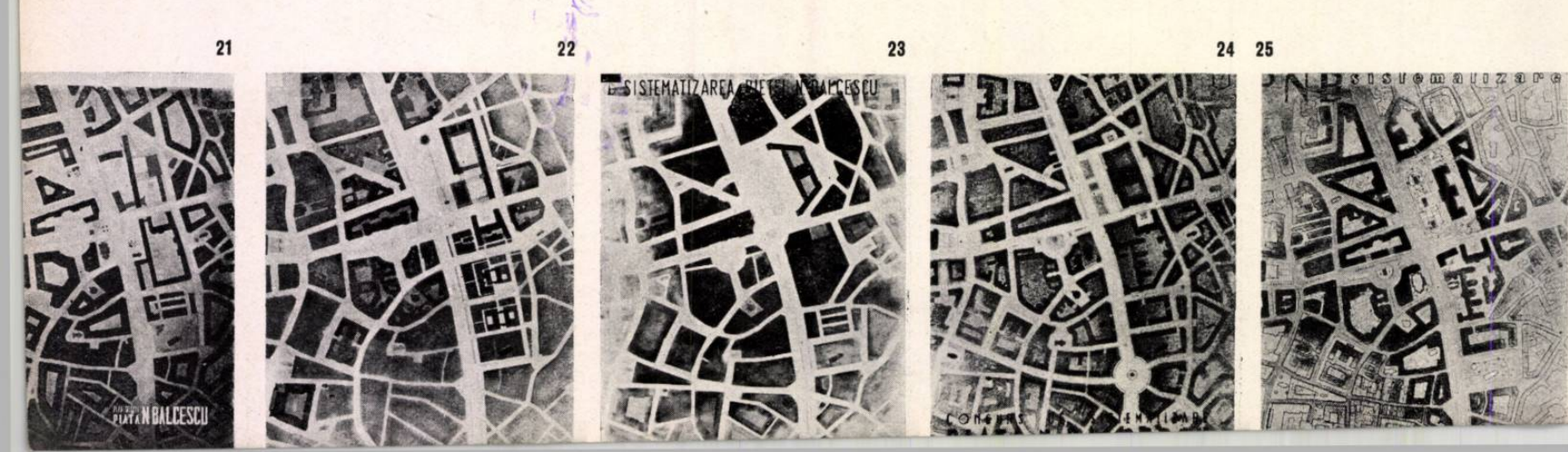
s-au acordat următoarele premii și mențiuni:

Premiul I și II ex aequo: proiectul nr. 37 (autori, Elian Titu, Frumuzache Constantin, Grimberg Aron, Macovei Pompiliu, Teodorescu Aurel Stelian) și *proiectul nr. 49* (autori, Aslan Victor, Hacker Carol, Ioanovici Dan).

Premiul III: proiectul nr. 28 (autori, Georgescu Pascal, Ghinescu Aurel, Stănescu Traian Miron, Slavici Dan).

Premiul III: proiectul nr. 38 (autori, Elian Titu, Frumuzache Constantin, Grimberg Aron, Macovei Pompiliu, Teodorescu Aurel Stelian).

Mențiuni: proiectul nr. 10 (autori, Negoescu Gheorghe, Trișcu Aurelian Constantin, Trișcu Ianola, Negoescu Nicolae); *proiectul nr. 16* (autor, Zamfiropol Alexandru; colaboratori, Antoniu Ștefan, Popescu Ion, Mihăilescu Paul); *proiectul nr. 24* (autori, Simionescu Florin, Simionescu Viorica, Popescu Atanase); *proiectul nr. 31* (autori, Chițulescu Traian, Ioniță Nicolae, Enescu Mircea

16

17

18

19

20

Gheorghe, Bălănescu Ion, Almosnino Sanda, Focșă Paul, Enescu Mihai, Crintea Armand).

Mențiuni ex aequo: proiectul nr. 5 (autori, Dimboianu Anton, Dimboianu Margareta), proiectul nr. 6 (autor, Sburcu Nicolae).

*

Vom trece acum la analiza soluțiilor și a proiectelor prezentate.

Soluția care prevede crearea unei piețe închise la intersecția celor două bulevarde, având axa majoră paralelă cu b-dul Bălcescu (soluția I) a întrunit numărul cel mai mare de proiecte (22). În această categorie intră proiectele 1, 2, 6, 10, 12, 14, 16, 17, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 29, 31, 35, 37, 41, 42, 47. Această soluție se înscrie în sistemul compozițional de ansamblu al orașului, afirmând axa N-S și permițând în general o circulație normală și directă pe cele două axe, în afara circulației de deservire a Sfatului popular (separarea circulației de tranzit de cea locală).

Juriul de judecată a considerat această soluție valabilă și posibilă în măsura în care este bine rezolvată, constatând totuși următoarele: proiectele 1, 2, 19 și 47 nu utilizează posibilitățile oferite de situația locală de a crea o piață importantă, dezvoltând numai intersecția actuală; proiectul 17 fragmentează spațiul în trei elemente concurente; proiectul 12, de asemenea nu utilizează posibilitățile oferite de teren și creează confuzii, prevăzând un al doilea spațiu liber, la sud de b-dul Republicii, cu dimensiuni destul de apropiate de ale spațiului de la nord, pe care-l concurează. Într-o situație similară se află proiectul 21 care prevede o incintă cu forme complicate în dreptul Sfatului popular, incintă care, spațial, este subordonată pieței ce se formează la sud de b-dul Republicii. În cazul proiectelor 12 și în special 21 nu se desemnează o poziție clară în determinarea pieței Sfatului popular.

O variantă a soluției I o prezintă proiectele 30, 34 și 39, care prevăd și la vest de b-dul Bălcescu un spațiu liber, ale cărui dimensiuni variază în cele trei proiecte. Acest grup de proiecte se caracterizează printr-o lipsă totală de unitate, prin spații informale și necontrolate obținute în urma unor dărâmări nerealizabile.

A doua soluție (șapte proiecte: 8, 9, 13, 15, 18, 38 și 43) axează compoziția în prelungirea b-dului 1848, creând o închidere de perspectivă, hotărât exprimată, de la sud spre nord. Se întrezărește intenția de a se obține în piața Bălcescu un punct de plecare a unei compoziții care se va dezvolta spre sud; aceasta nu este însă limpede exprimată în toate proiectele, în modul de tratare a b-dului 1848. Soluția prezintă dezavantajul în unele cazuri (8, 13, 38, 43), că întoarce oarecum spatele sistemului compozițional din nordul orașului. În același timp, în majoritatea cazurilor, circulația N-S își pierde fluența, făcându-se uneori chiar cu greutate. Este de remarcat, de asemenea, la acest grup de proiecte, că în proiectele 8, 13 și 43 în afară de faptul că nu se respectă tema privitoare la poziția Sfatului popular, nu se utilizează posibilitățile oferite de situația locală pentru a crea o piață, că în proiectul 13 se frînge circulația pe ambele bulevarde, realizându-se o piață în turbină prin acoperirea fațadei Universității cu un corp de clădiri care ar urma să se construiască pe actualul bulevard și că în proiectul 8 se propune un volum mult prea mic pentru a corespunde condițiilor cerute de Sfatul popular al Capitalei și pentru a susține o lungă perspectivă.

În proiectele 3, 7, 11, 36, 40, 45 și 46 (soluția III) compoziția este orientată pe direcția E-V, micșorându-se astfel valoarea compozițională a axei majore

formate din bulevardele Bălcescu și 1848; prin crearea la nord a unei dubluri a b-dului Republicii (în proiectele 11 și 40) sau prin așezarea unei construcții importante spre est, în axa acestui bulevard (în proiectul 36), această abatere a sensului normal de compoziție apare și mai categoric. În cadrul acestei soluții s-a mai constatat că proiectele 36 și 40 prevăd importante dărâmări nerealizabile, proiectul 36 desființează practic magistrala E-V, proiectul 7 creează confuzie și dezordine adoptînd un partiuri care în viitor nu poate să ducă la o rezolvare posibilă, proiectele 3, 11 și 45 nu utilizează posibilitățile oferite de situația locală de a se crea o piață importantă și proiectul 46 propune de fapt o curte de onoare a Sfatului popular, nelegată organic de cele două artere și separată artificial de piața de încrucișare.

Ca o variantă a soluției III se situează proiectul 33, care combină dispoziția după o axă de compoziție orientată E—V, cu rezolvarea în turbină, creînd un cap de perspectivă spre nord, de-a lungul b-dului 1848, insuficient afirmat în raport cu celelalte laturi ale pieței. În acest proiect se deviază circulația N—S și toată suprafața pieței devine o platformă de circulație. De asemenea se propune o simetrie oarecum artificială, realizată cu un cadru fragmentat excesiv, cu volume mici și nediferențiate.

Tot în grupul piețelor închise se situează proiectul 44, care își axează compoziția de-a lungul unei axe mediane situate între b-dul Bălcescu și o dublură a lui creată în prelungirea străzii Nicolae Filipescu. Această soluție, a IV-a, este nouă, păstrează fluxul de circulație pe cele două bulevarde, însă nu respectă tema privitoare la amplasarea Sfatului popular, iar amploarea dărîmărilor propuse face soluția ireală.

Proiectele 4, 5, 22*, 27, 28, 32, 48 și 49 (soluția V) prevăd o piață deschisă spre sud, afirmînd importanța compozițională a b-dului N. Bălcescu și semnalînd, prin intermediul esplanadei nașterea unei compoziții mai ample, care se dezvoltă spre sud. Această soluție are avantajul, față de soluția a II-a, că legătura spre nord rămîne firească și că circulația N-S își păstrează fluența. S-a considerat această soluție valabilă și posibilă în măsura în care este bine rezolvată. Este însă de remarcat că în proiectele 27 și 48 se realizează un spațiu excesiv de amplu, cu dărîmări importante, care în proiectul 48 nici nu este susținut prin fronturi de arhitectură organizate. Dărîmări importante prevede și proiectul 32, care prin poziția Sfatului popular mai prezintă și defectul că fragmentează spațiul liber disponibil pentru organizarea pieței. Proiectele 27 și 32 prevăd Sfatul popular pe latura nordică a pieței, în neconcordanță cu prevederile temei.

*

Analizînd în continuare proiectele prezentate, după criteriile stabilite prin program, juriul a constatat o serie de incertitudini, de lipsă de hotărîre sau de rezolvări complicate. Sînt proiecte (15, 18, 26) în care Sfatul popular nu se integrează în compoziția pieței, rămînînd independent de cele patru laturi ale pieței, sau în care piața este nelegată organic de cele două artere de circulație (26, 46). În proiectul 4 se creează între str. Batiște și str. Lipsani o succesiune de patru spații libere, concurente și nedefinite, spațiul pieței Bălcescu nedeșăgîndu-se cu importanța corespunzătoare. O serie de proiecte nu au urmărit să realizeze o ordine în dispoziția elementelor, accentuînd contrastul și dezordinea actuală.

* Publicăm — la cererea lor — numele autorilor acestui proiect: Bacalu Dan, Juster Willy, Porumbescu Nicolae.

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

Prin formele complicate ale clădirilor propuse, prin prevederi de spații libere nedefinite, cu laturi prea frământate, prin neorganizarea sau nediferențierea fronturilor construite, au rezultat ansambluri indoelnice, lipsite de monumentalitate și necorespunzătoare cu importanța și valoarea unei piețe centrale reprezentative a Capitalei. (În această categorie intră, printre altele, proiectele 9, 14, 20, 23, 35, 41 și 42.)

În multe proiecte apare o lipsă totală de preocupare în a realiza o unitate arhitecturală a ansamblului; aceasta este agravată uneori prin prevederea unei arhitecturi reci și greoaie, citeodată monotona și inexpresivă și în unele cazuri străină de imaginea orașului, în contradicție cu aspectul tradițional al lui. Înglobarea în piață a arhitecturii Ministerului Agriculturii sau a Creditului minier, înglobare agravată în cazul proiectului 18 (care axează întreaga compoziție pe volumul și arhitectura Creditului minier), sau repetarea mecanică a formelor Universității, nu contribuie la crearea ordinii și armoniei arhitecturale necesare.

În această privință trebuie remarcate unele poziții interesante care au apărut. În proiectele 37 și 38 se utilizează o arhitectură în armonie cu arhitectura existentă, la o scară în concordanță cu cea actuală. În proiectul 49 se prevede o arhitectură diferită de cea existentă care, prin extinderea ei, se integrează neferat în armonia generală. În proiectul 24 se precizează scara arhitecturală existentă și în oarecare măsură și factura ei, din păcate însă cu un aspect monoton și inexpresiv și în fine, în proiectul 28 este de reținut simplitatea arhitecturii propuse pentru esplanadă, care astfel, prin contrast, pune în valoare arhitectura mai vie a Sfatului popular. Este greu de tras o concluzie în legătură cu expresia viitoarei arhitecturi a centrului orașului; propunerile arătate constituie însă o experiență și o bază de pornire pentru continuarea și adîncirea studiului.

În rezolvarea spațiului principal adiacent pieței Bălcescu au apărut unele aspecte discutabile. Proiectele 3, 16, 18, 19, 20, 23, 24, 26, 29, 47, 48, 49 transformă, alterează sau chiar desființează esplanada Universității, unul dintre puținele ansambluri valabile ale Capitalei. În afară de faptul că astfel de propuneri, în unele cazuri, cu greu pot fi realizate, dar se micșorează și amplexarea ansamblului central și a unei legături arhitecturale existente dintre b-dul Bălcescu și calca Victoriei și se înlătură una dintre posibilitățile de percepere de la distanță, cu efecte crescînde, a pieței Bălcescu, micșorîndu-se zona de influență a efectului plastic pe care îl poate da această piață.

Privitor la rezolvarea circulației au fost arătate particularitățile specifice diverselor soluții prezentate. În majoritatea proiectelor s-au preconizat soluții simple, firești și corespunzătoare naturii încrucișării și funcțiunii pieței. S-a păstrat fluentă circulația de-a lungul celor două bulevarde, s-a organizat circulația la intersecții prin încrucișare controlată și s-a urmărit, de cele mai multe ori, ca circulația de trecere să fie separată de parviul Sfatului popular, rezervat circulației de deservire locală. Sînt însă și unele cazuri în care circulația a fost defectuos rezolvată (1, 8, 26, 27, 41), a fost șicanată uneori pe cele două direcții principale (13), s-a preconizat ca întreaga suprafață a pieței să devină o platformă de circulație (5, 18, 33) sau a fost inutil complicată prin girație liberă sau controlată. (2, 4, 17, 19, 43, 47) ori prin denivelări (7, 31).

Circulația giratoare intermitentă (controlată) preconizată de Lübke încă din 1940 pentru a înlătura parțial defectele circulației giratoare amestecate (girație cu mai multe fire de circulație), este știut că are un debit redus în compa-

rație cu circulația încrucișată controlată (viteză redusă, mărirea parcursului) și că se utilizează numai în cazuri extreme și atunci cînd converg în nodul de circulație un număr mare de străzi. Chiar dacă unii teoreticieni încearcă o repunere în « circulație » a acestei soluții, practica a scos-o din uz oriunde a fost posibil.

Intersecțiile la niveluri diferite reprezintă incontestabil o soluție modernă, cu avantaje care nu mai este necesar a fi arătate. În cazul pieței Bălcescu, o astfel de soluție nu apare obligatorie; în momentul desființării preconizate a tramvaielor, lățimea celor două bulevarde și intersecția lor, vor putea prelua, ținîndu-se seama de dublurile lor, debitul corespunzător de circulație (în ore de vîrf: 2000 vehicule/oră în ambele sensuri pe direcția E-V și 2700 vehicule/oră pe direcția N-S), chiar cînd numărul de turisme în Capitală va ajunge la 70/1000 față de 7/1000, situația de astăzi. Dar, în afară de aceasta, o astfel de soluție, mai cu seamă cînd se complică la extrem ca în proiectul 7, este inestetică, necorespunzătoare unei piețe reprezentative și prezintă și unele dificultăți pentru accesul normal la Sfatul popular, în anumite cazuri solemne. Privitor la separarea circulațiilor trebuie reținută ideea, care apare mai hotărît exprimată în proiectele 16, 17 și 22, de a crea, legat de clădirea Sfatului popular, o platformă într-un cadru liniștit, rezervată circulației pietonilor. În proiectul 22, această zonă retrasă este mai agreabilă ca formă, are o orientare mai convenabilă și este mai intim legată de rezolvarea generală a partiului.

Tot referitor la problemele de circulație trebuie semnalată prevederea unor proiecte de a crea, desființa sau devia străzi sau magistrale, prevedere insuficient justificată, de cele mai multe ori inutilă, aproape totdeauna oneroasă și greu de realizat, care complică uneori rezolvarea pieței și care dă dificultăți în stabilirea unei convenabile și posibile realizări în etape (în această categorie se situează proiectele 11, 15, 29, 33 și 36). Sînt însă de reținut ca idei interesante și posibile propunerile care apar în unele proiecte: o rețea de ocolire a pieței și realizarea spre sud a unei continuări a dublurilor estice ale b-dului N-S, în prelungirea străzii N. Filipescu sau pornind de la joncțiunea acestei străzi cu str. Dionisie Lupu, trecînd prin spatele pieței Bălcescu, utilizînd unele trasee existente și făcînd puține străpungeri.

Am arătat la analiza soluțiilor o serie de proiecte care propun dărîmări importante și irealizabile. Aceste dărîmări nerealizabile își găsesc totuși o justificare în partiul ales. În această categorie intră și proiectul 5 (distins cu o mențiune ex aequo pentru anumite calități). Sînt totuși unele proiecte (4, 7, 15, 18, 26, 29, 33) care propun dărîmări importante la sud de b-dul Republicii, dărîmări nejustificate de partiul ales și care duc de cele mai multe ori la rezolvări necorespunzătoare. Pare mai inexplicabilă poziția din proiectele 2 și 19, care, cu toate că nu utilizează în general posibilitățile oferite de situația locală pentru a crea o piață corespunzătoare cu importanța ei, soluționează local exagerat de strîns problema, dar totuși propun dărîmarea: primul, a unei părți considerabile din Universitate, iar al doilea din spitalul Colțea. În această ordine de idei trebuie semnalat că dărîmările propuse în unele proiecte pentru lărgirea străzii Edgard Quinet nu sînt justificate de rezultatul care se scentează. Majoritatea proiectelor care s-au situat pe o linie normală în privința dărîmărilor satisfac în mare măsură și problema etapelor de realizare, permițînd în prima etapă închegarea laturii de nord și de est a pieței fără dărîmări importante, chiar dacă aceasta implică numai construirea parțială a Sfatului popular.

41

42

43

44

45

36

SISTEMATIZAREA PIETEI BĂLCESCU

37

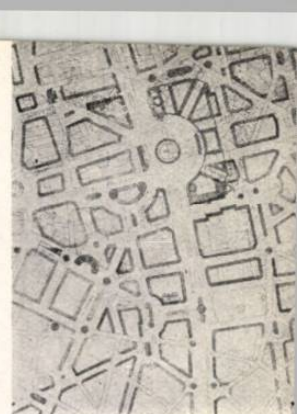

SISTEMATIZAREA PIETEI BĂLCESCU

38

39

40

În ceea ce privește prezentarea, acest concurs are în ansamblu un aspect mai puțin reprezentativ decât eram obișnuiți de la concursurile anterioare. Timpul scurt, aspectele materiale de care am mai pomenit, desfășurarea mare a proiectului constituie probabil unele dintre cauzele acestei situații. Câteva proiecte (30, 34, 39 și 40) au însă, pe lângă o valoare mai mult decât dubioasă, și o prezentare cu mult sub nivelul admisibil unui concurs de arhitectură, prezentare care oricum nu poate să fie justificată de greutățile arătate.

*

În raportul juriului, fără a mai fi trecute calitățile corespunzătoare soluției respective sînt astfel caracterizate proiectele premiate și menționate:

Premiul I și II ex aequo — Proiectul nr. 37. Din grupul piețelor închise, proiectul stabilește o justă corelație spațială între esplanada Universității și piața Bălcescu. Compoziția este ordonată și bine echilibrată, tratînd cu grijă toate fronturile pieței. Păstrează fluiditatea circulației pe ambele axe, separînd-o de parviul Sfatului popular. Creează o bună terminație străzii Nicolae Filipescu. Spațiile din nordul și estul Sfatului popular sînt bine valorificate.

Unitatea frontului de vest al pieței este obținută printr-o adăugire greu realizabilă în fața blocului Dunărea și prin rectificarea frontului Universității; este regretabil că unitatea acestui front nu este consecvent rezolvată și la casa Șuțu.

Arhitectura utilizată pentru fronturile pieței este în armonie cu arhitectura existentă, iar poziția generală a volumelor, voit menținute la aceeași cornișă, este brusc și agresiv întreruptă de poziția și arhitectura turnului. Prezentare îngrijită, studiu atent făcut.

Premiul I și II ex aequo — Proiectul nr. 49. În grupul piețelor deschise, propune o soluție care utilizează bine spațiul posibil, disponibil de la Bătiște la Sf. Gheorghe. Creează o compoziție în care piața este elementul principal, secundat de o esplanadă plantată. Cadrul este suficient de bine definit pentru întregul ansamblu. Dispoziția elementelor este bine echilibrată, afirmînd axa de compoziție N-S. Prin rezolvarea laturii de sud a pieței se modifică esplanada Universității și apar unele dificultăți de circulație. Arhitectura e unitară în sine, cu toate că nu preia elemente din cea existentă; în schimb, prin extinderea pe care o permite ansamblul, ajunge la o unitate. Spațiul plantat al esplanadei nu este avantajos pus în valoare. Are planșe tratate sumar.

Premiul III — Proiectul nr. 28. În grupul piețelor deschise, rezolvă un raport armonios de spații, fără însă să le diferențeze îndeajuns. Arhitectura are o scară bună, fronturile sînt în general rezolvate unitar, afară de turnul Sfatului care nu este la scara ansamblului. Arhitectura propusă pentru esplanadă, prin simplitatea ei, pune în valoare arhitectura mai vie a Sfatului popular.

Premiul III — Proiectul nr. 38. Piața este bine definită, toate fronturile sînt controlate. Elevațiile sînt foarte bine studiate, la o scară convenabilă față de ceea ce există. Studiul este aprofundat și prezentarea îngrijită. Ministerul Agriculturii participă nefavorabil la cadrul pieței; pătrunderea esplanadei Universității în piața Bălcescu este exprimată incert. Prin fringerea axei arterei N-S vor apărea dificultăți în circulație.

Mențiuni — Proiectul nr. 10. O rezolvare limpede și bine proporționată a spațiului, dar cu unele rezolvări de detaliu defectuoase: colțul de S-V, frontul din fața Ministerului Agriculturii, Arhitectura ansamblului

impersonală și excesiv de monotona pentru o desfășurare atît de mare. Volumul vertical dinspre sud ameliorează monotonia ansamblului.

Proiectul nr. 16. Piața este bine definită, avînd toate laturile ei atent studiate; e însă prea închisă pentru funcțiunea pe care trebuie s-o aibă în oraș, ceea ce-i limitează interesul. Defectul principal constă în desființarea esplanadei Universității; repetarea formelor colțului Universității pe latura de sud e formală și nearmonizată cu restul pieței. Clădirea Sfatului popular, care conține mult în ansamblu, este alcătuită din forme complicate. Studiul și prezentarea sînt îngrijite.

Proiectul nr. 24. Piața închisă, cu toate fronturile ordonate, dar cu o discutabilă rezolvare a legăturii blocul Dunărea — Institutul de arhitectură. Propune o modificare a pieței Universității, posibilă, dar cu dificultăți de realizare. Preia scara arhitecturii existente și în oarecare măsură și factura ei, rezultînd însă o arhitectură monotona și inexpressivă. Turnul de pe latura de sud nepotrivit ca așezare, volum și arhitectură.

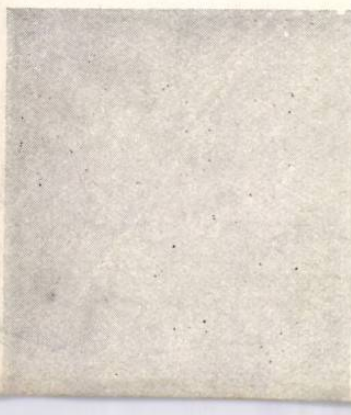
Proiectul nr. 31. O rezolvare a pieței prin forme simple și bine definite. Clădirea Sfatului popular cu greu ar putea cuprinde conținutul cerut de program, îndeosebi elementele mari. Propune un pasaj denivelat, care nu este necesar, fiind neplăcut ca aspect și îngreunînd accesul la Sfatul popular. Arhitectura este unitară, dar lipsită de monumentalitate.

Mențiune ex aequo — Proiectul nr. 5. Cu toate calitățile de scară ale arhitecturii celor două buzunare create simetric față de axa E-V, care au — fiecare luat în parte — o valoare în sine, acestea nu parvin în ansamblu să formeze o unitate. Frontul de vest nu susține, datorită incertitudinilor pe care le prezintă, ordinea riguroasă a frontului de est.

Mențiune ex aequo — Proiectul nr. 6. Piața închisă, cu toate fronturile ordonate, însă cu unele rezolvări discutabile în ce privește frontul de vest, cît și cel de sud. Arhitectura lipsită de unitate, străină ansamblului în care va trebui să se integreze.

*

Acest concurs a afirmat din nou posibilitatea creării, la intersecția bulevardelor N-S și E-V, a unei piețe reprezentative, monumentale. Cu această ocazie s-a mai demonstrat că soluțiile I și V se înscriu mai organic în compoziția de ansamblu a orașului și că amîndouă se pot realiza în etape, fără sacrificii prea mari. Dacă în privința stilului și a caracterului acestui ansamblu, concursul s-a limitat să ridice probleme, să prezinte cîteva poziții utile pentru continuarea studiilor (nici nu se putea pretinde mai mult), în schimb a arătat în mod convingător că acest ansamblu se poate realiza fără prea mari complicații, obținîndu-se un cadru ordonat și unitar. Prin construirea unei clădiri în fața Creditului minier — ceea ce va ușura realizarea unității arhitecturale a ansamblului — rămîne disponibil un spațiu corespunzător care poate fi bine proporționat. Unitatea și ordinea cadrului se pot obține, rezultînd un spațiu încheiat și bine definit, păstrînd Universitatea, nedeinaturînd esplanada Universității — care are proporții și forme valabile și care va cîștiga în valoare în momentul completării frontului de nord — scoțînd din ansamblu arhitectura Ministerului Agriculturii, însă construind în jurul casei Șuțu, ceea ce practic duce la sacrificarea ei. Sînt elemente suficiente pentru a putea trage concluzia că acest concurs, cu toate că nu a adus soluții noi posibile și valabile, a avut totuși rezultate pozitive.

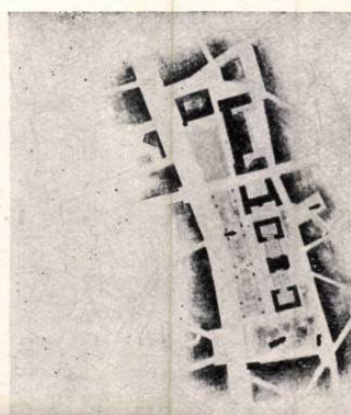
46

47

48

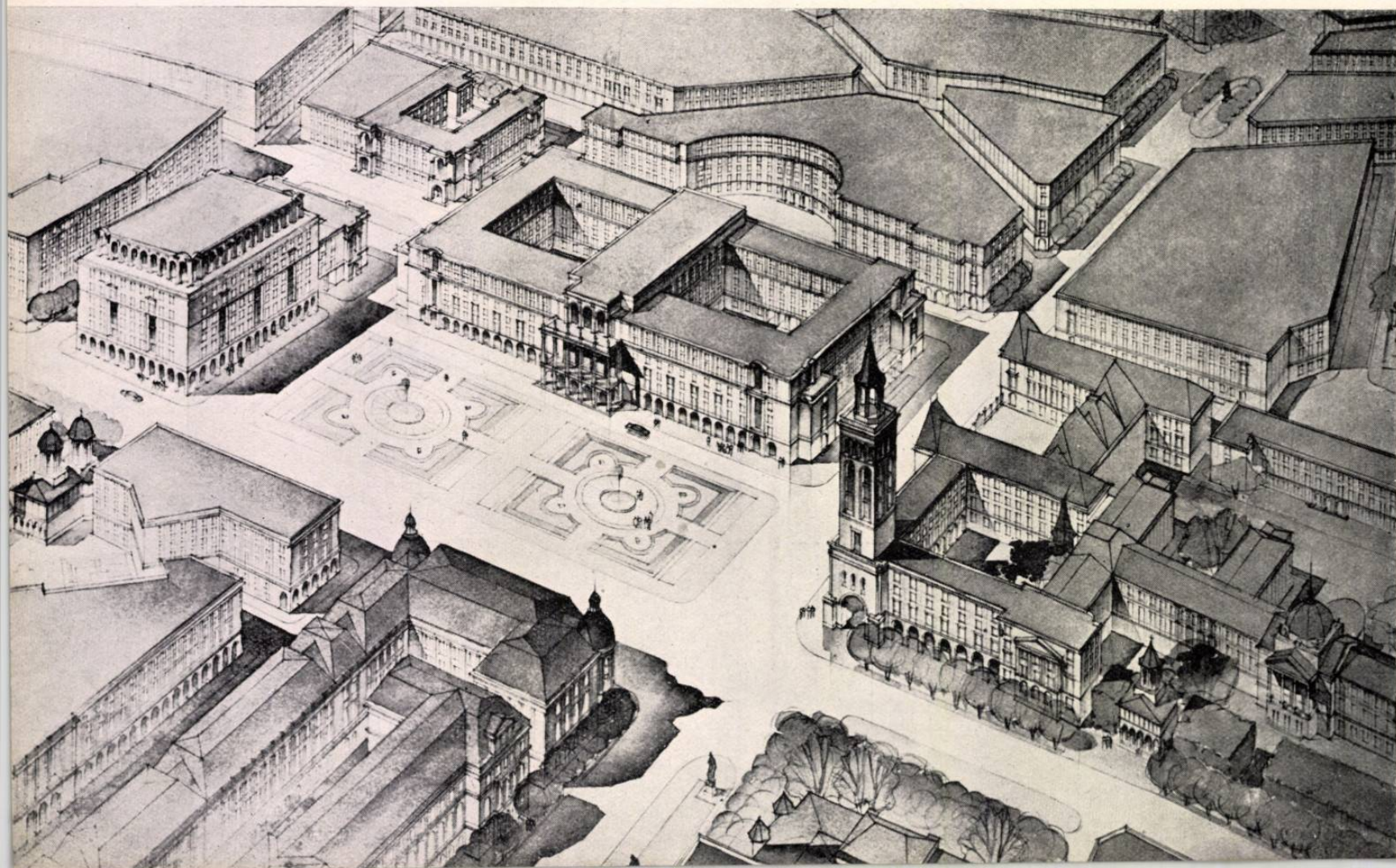
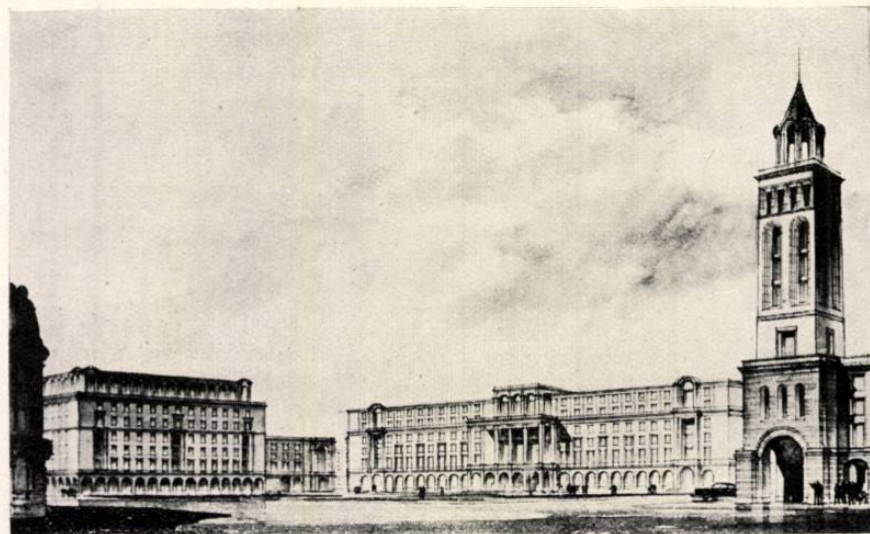

49

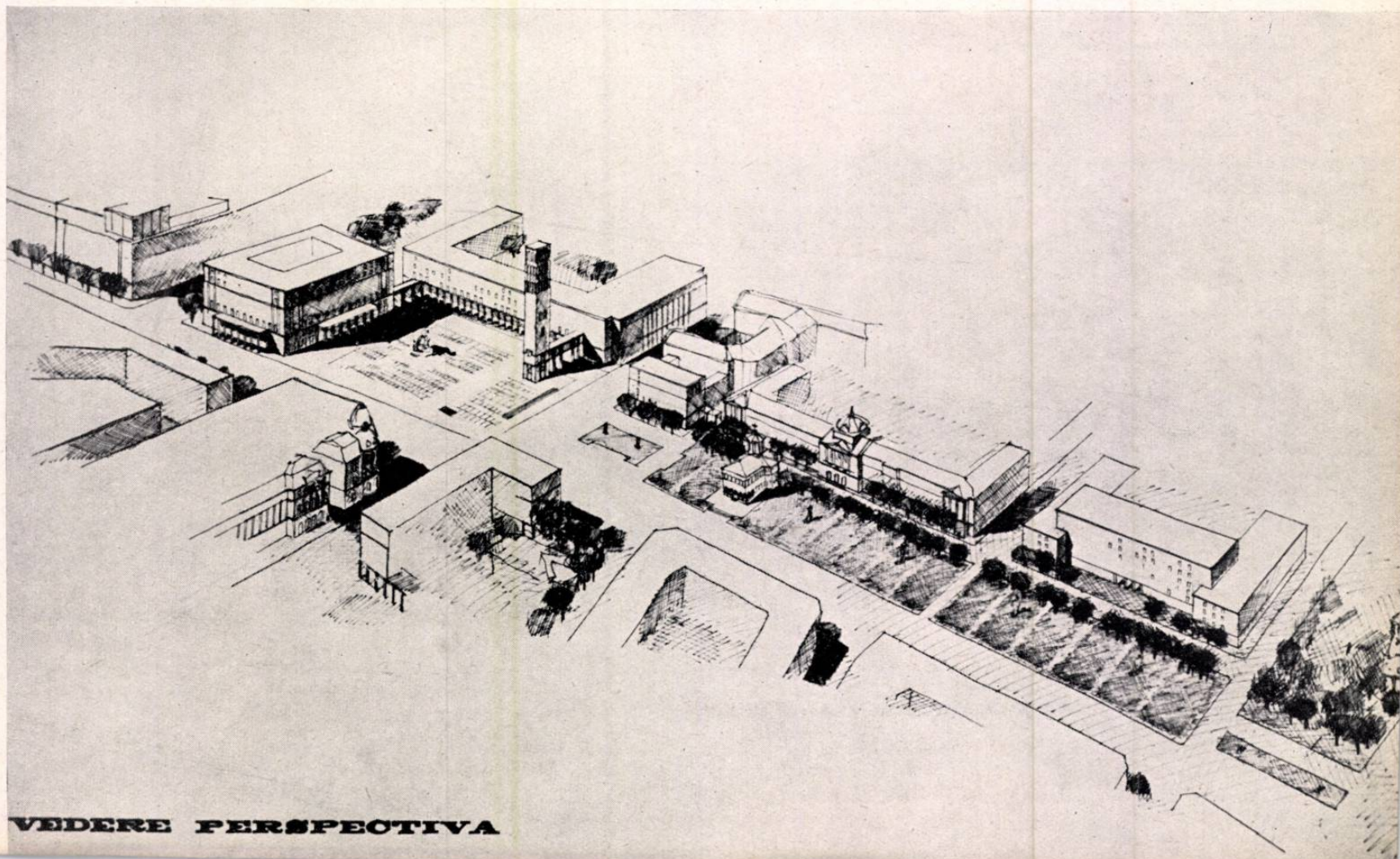
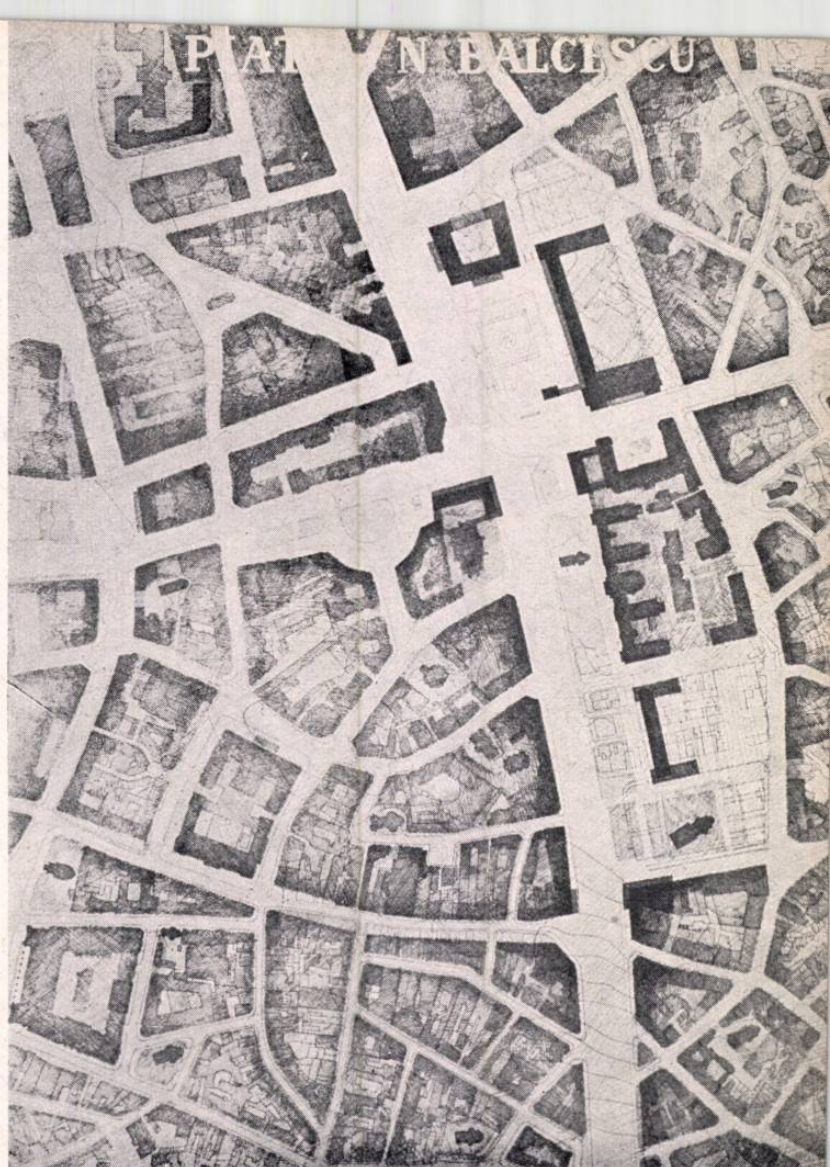
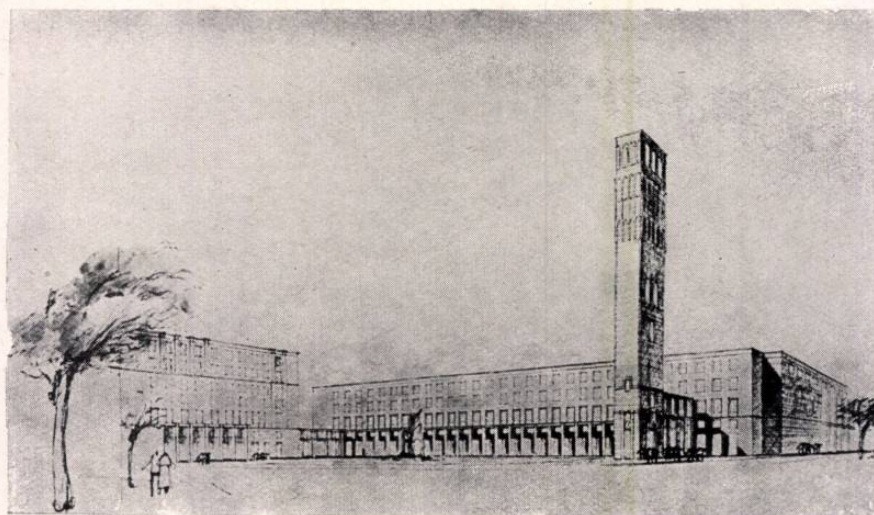

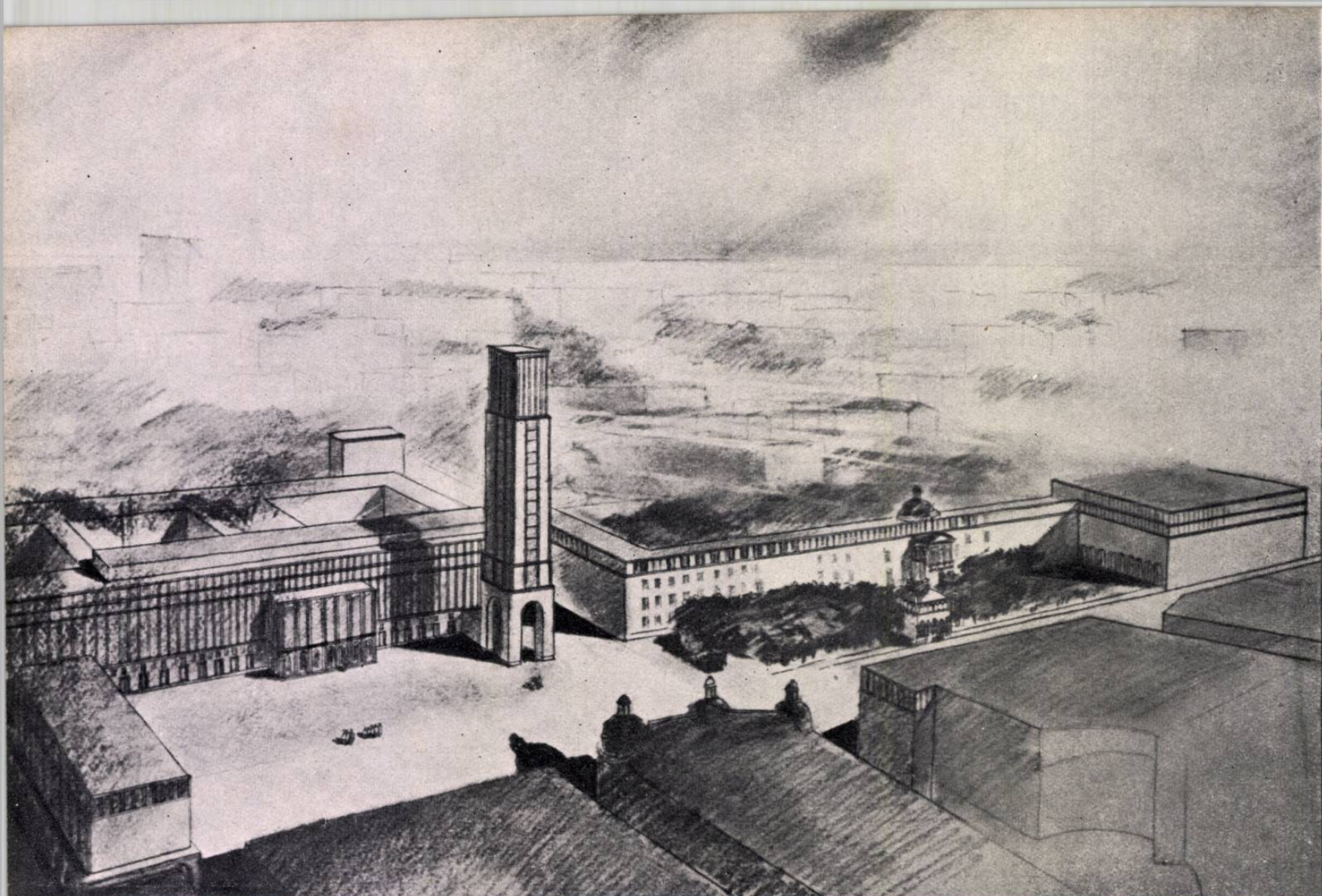

PREMIUL I ȘI II EX AEQUO — PROIECT nr. 37
Autori, arhitecții Elian Titu, Frumuzache Constantin, Grimberg Aron, Macovei
Pompiliu, Teodorescu Aurel Stelian

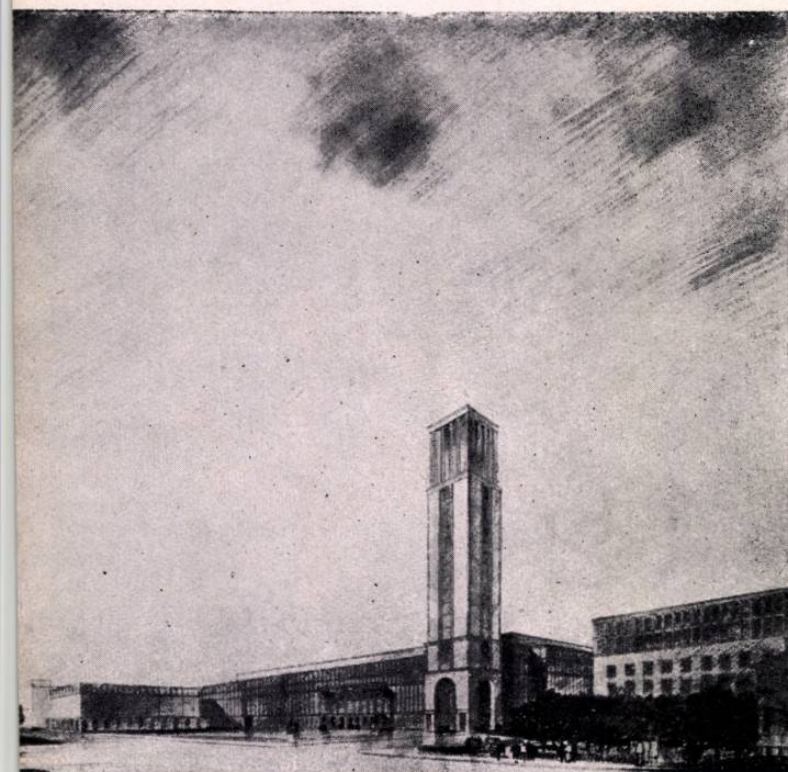
PREMIUL I ȘI II EX AEQUO — PROIECT nr. 49
Autori, arhitecții Aslan Victor, Hacker Carol, Ioanovici Dan

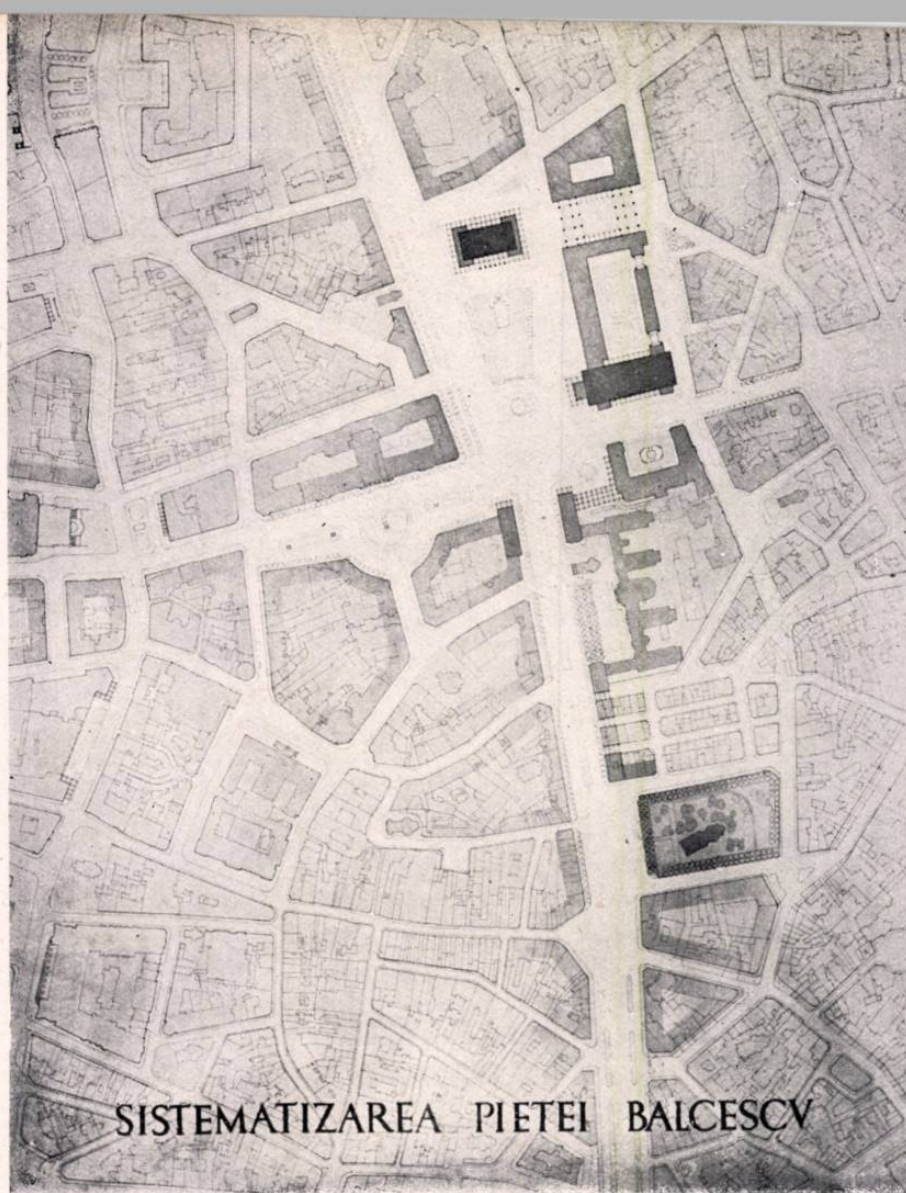

PREMIUL III — PROIECT nr. 28

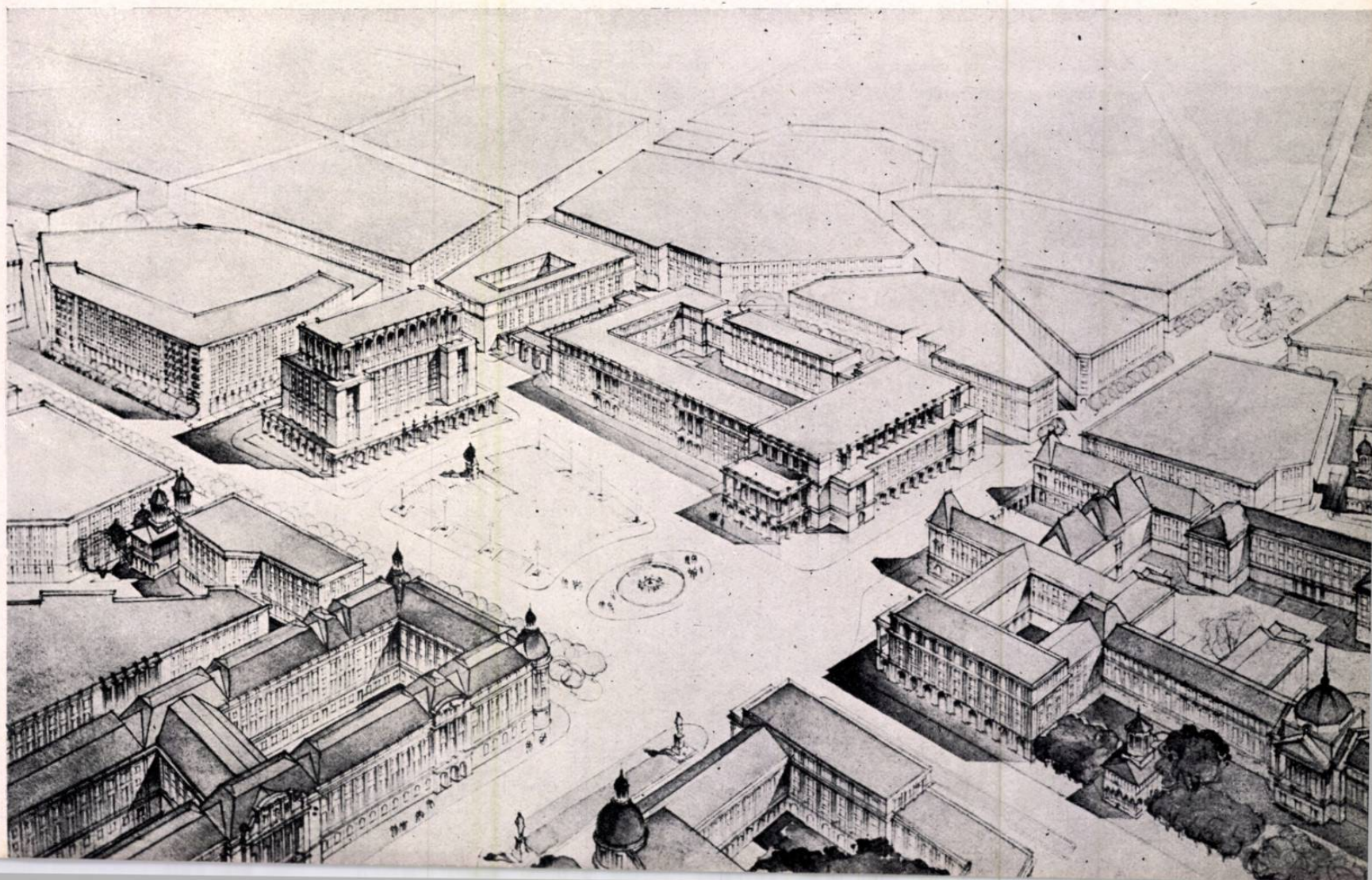
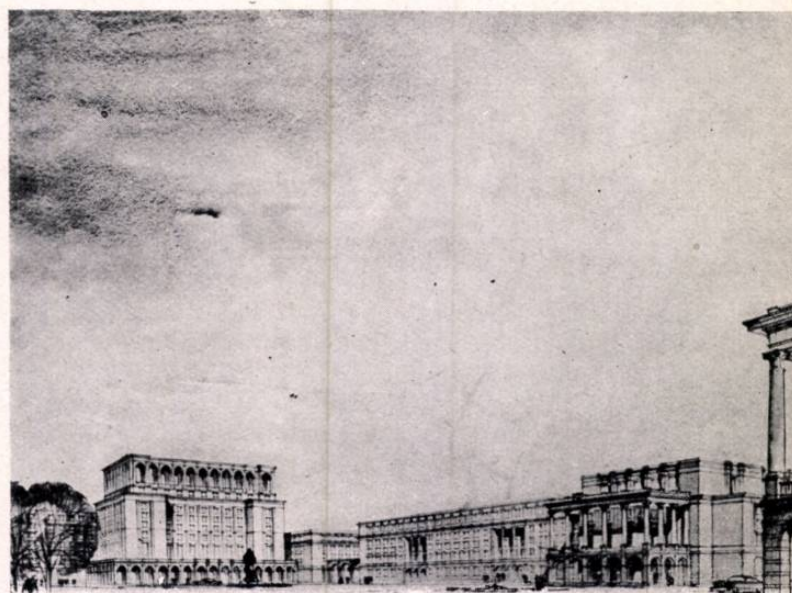
Autori, arhitecții Georgescu Pascal, Ghinescu Aurel, Stănescu Traian Miron,
Slavici Dan

PREMIUL III — PROIECT nr. 38

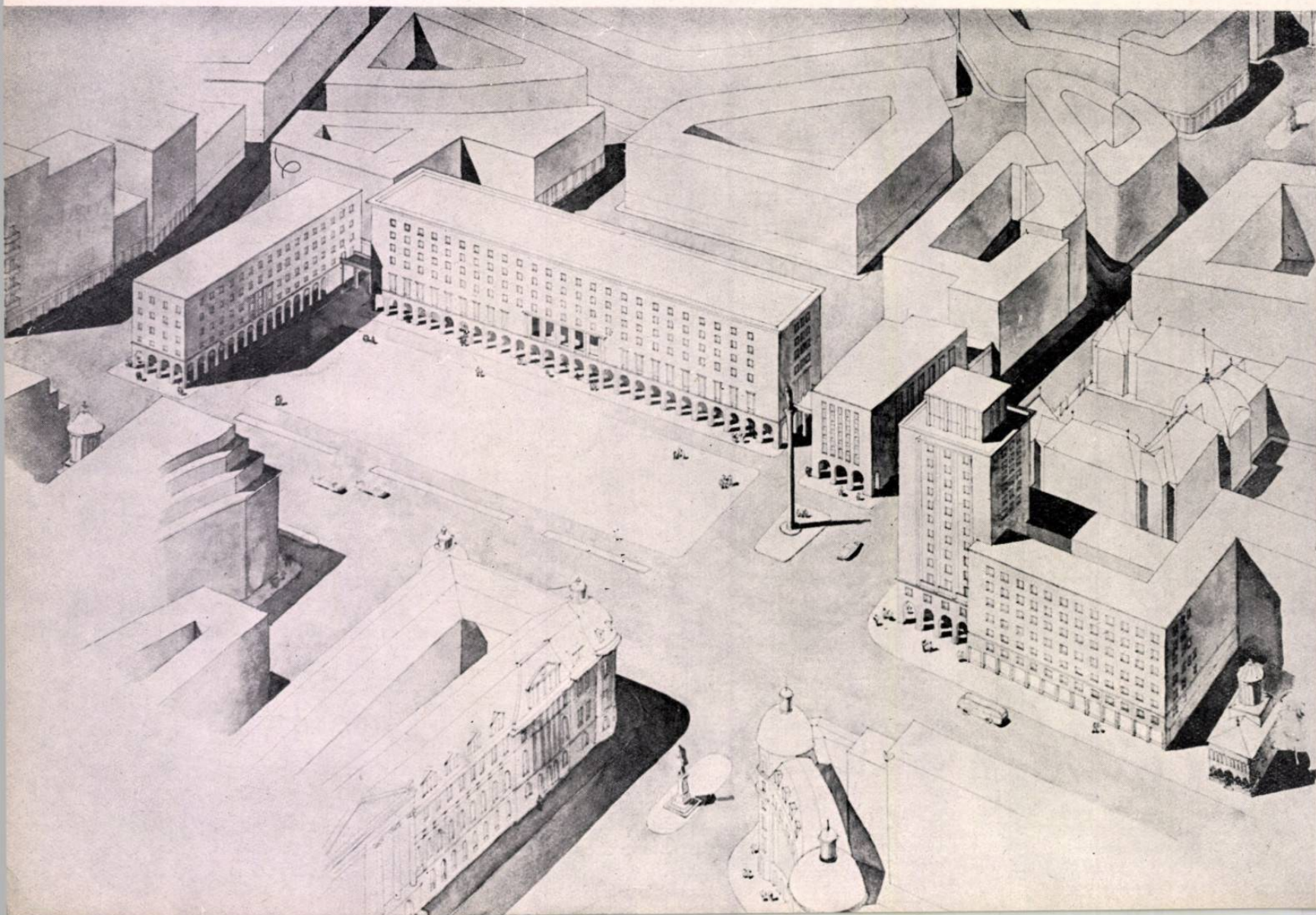
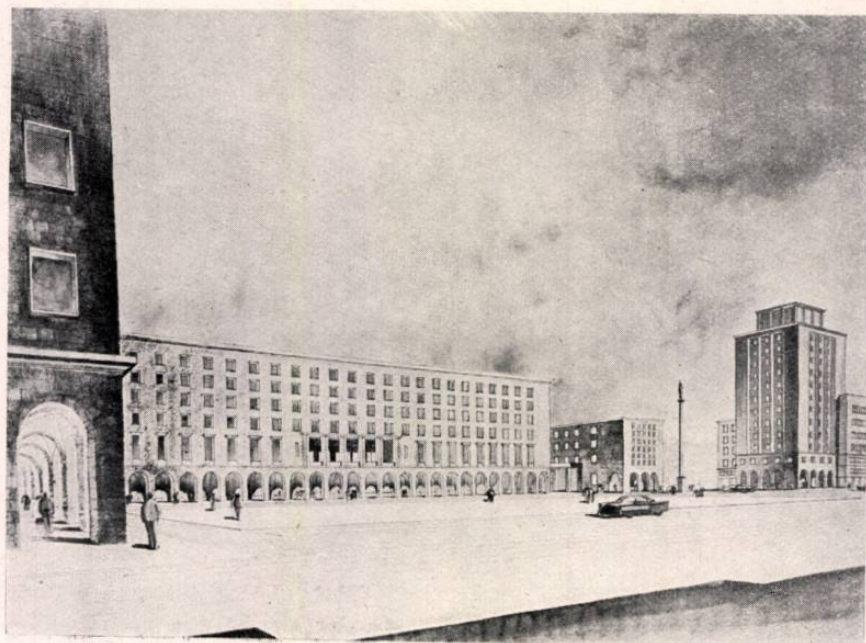
Autori, arhitecții Elian Titu, Frumuzache Constantin, Grimberg Aron, Macovei Pompiliu, Teodorescu Aurel Stelian

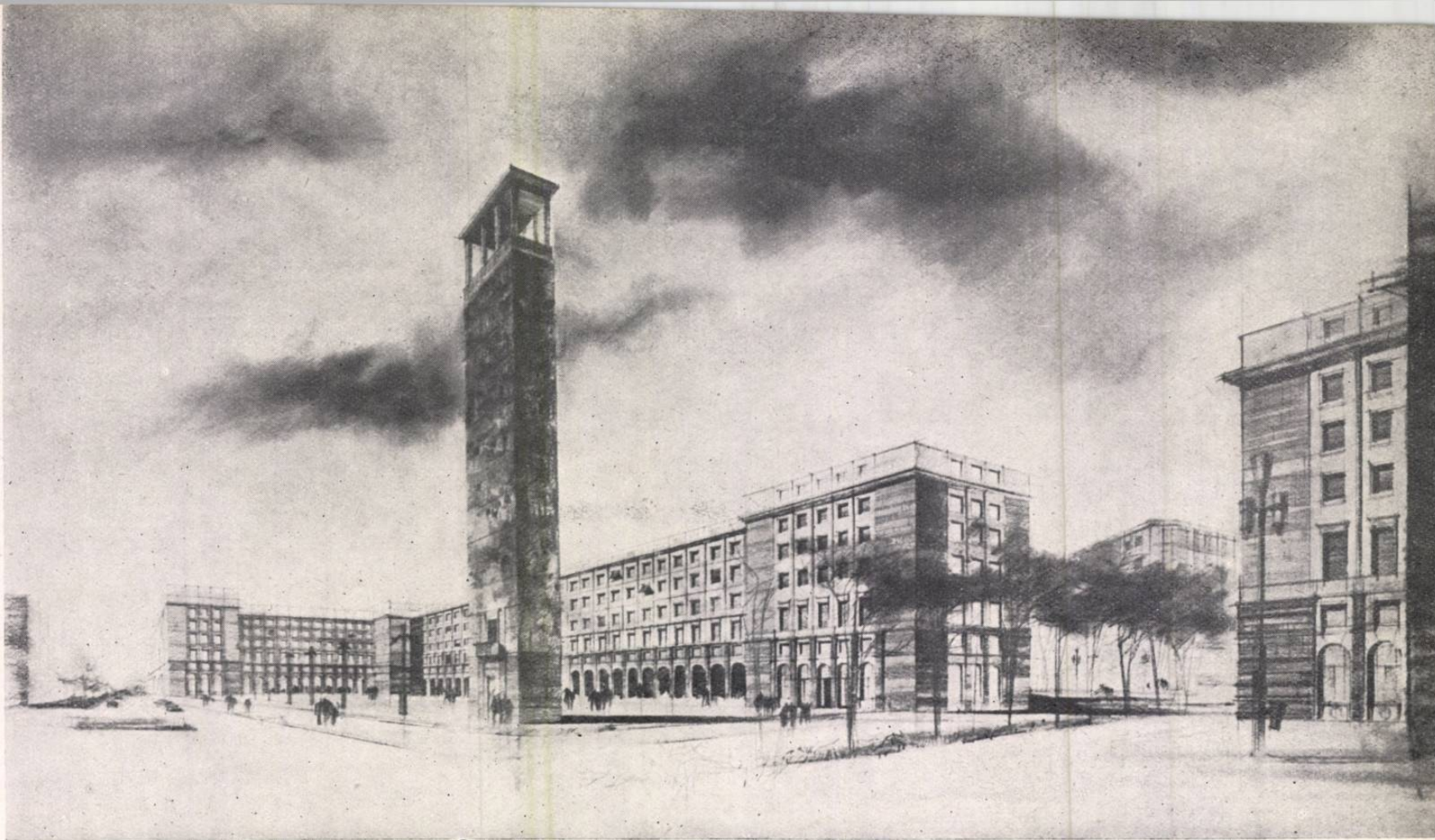

MENTIUNE — PROIECT nr. 10

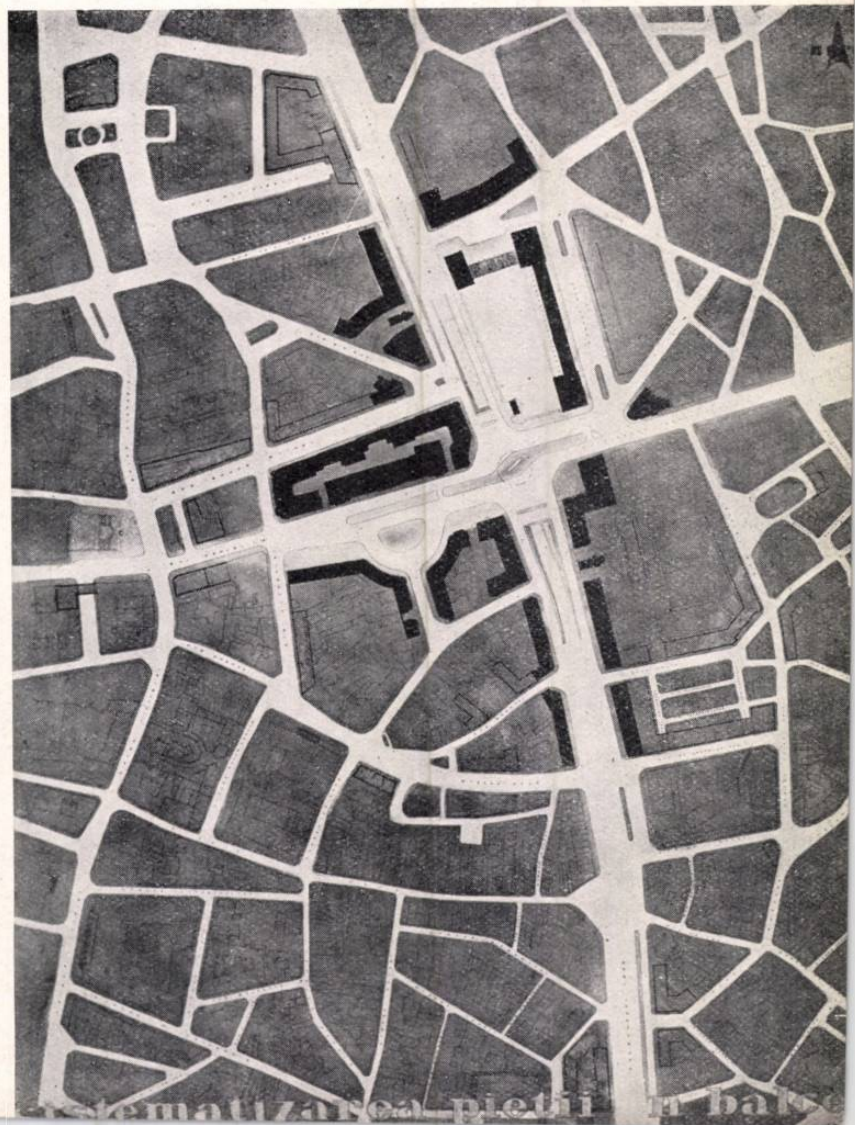
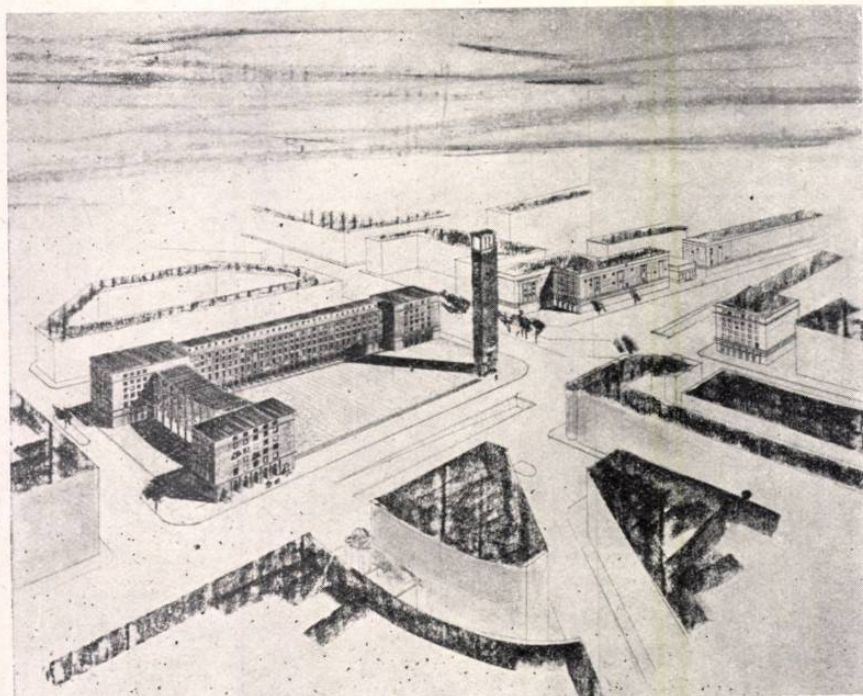
Autori, arhitecții Negoescu Gheorghe, Trișcu Aurelian Constantin, Trișcu
Ianola, Negoescu Nicolae

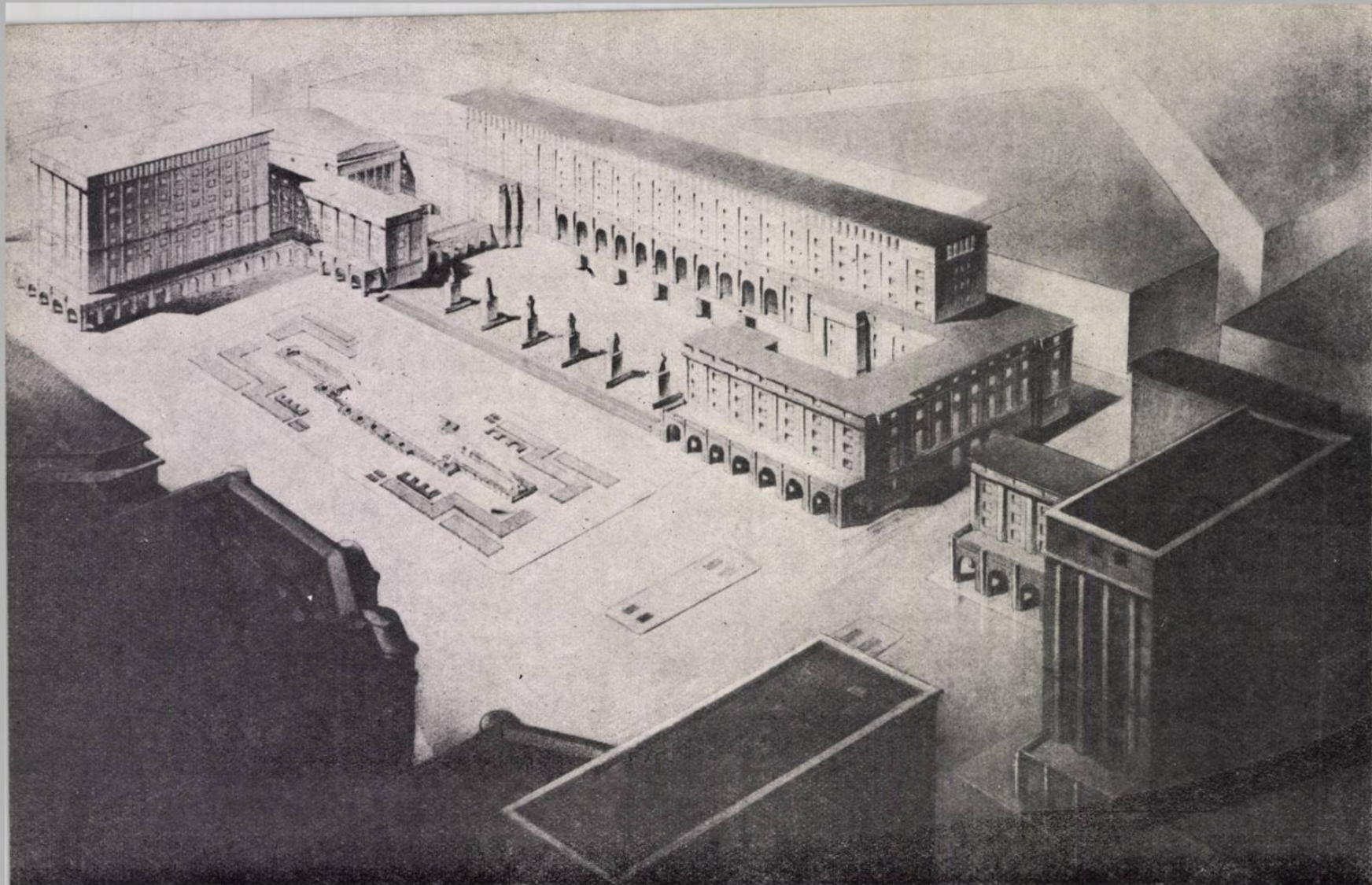

MENȚIUNE — PROIECT nr. 31

Autori, arhitecții Chițulescu Traian, Ioniță Nicolae, Enescu Mircea Gheorghe,
Bălănescu Ion, Almosnino Sanda, Focșa Paul, Enescu Mihai, Crintea Armand

stematizarea pietii în balne

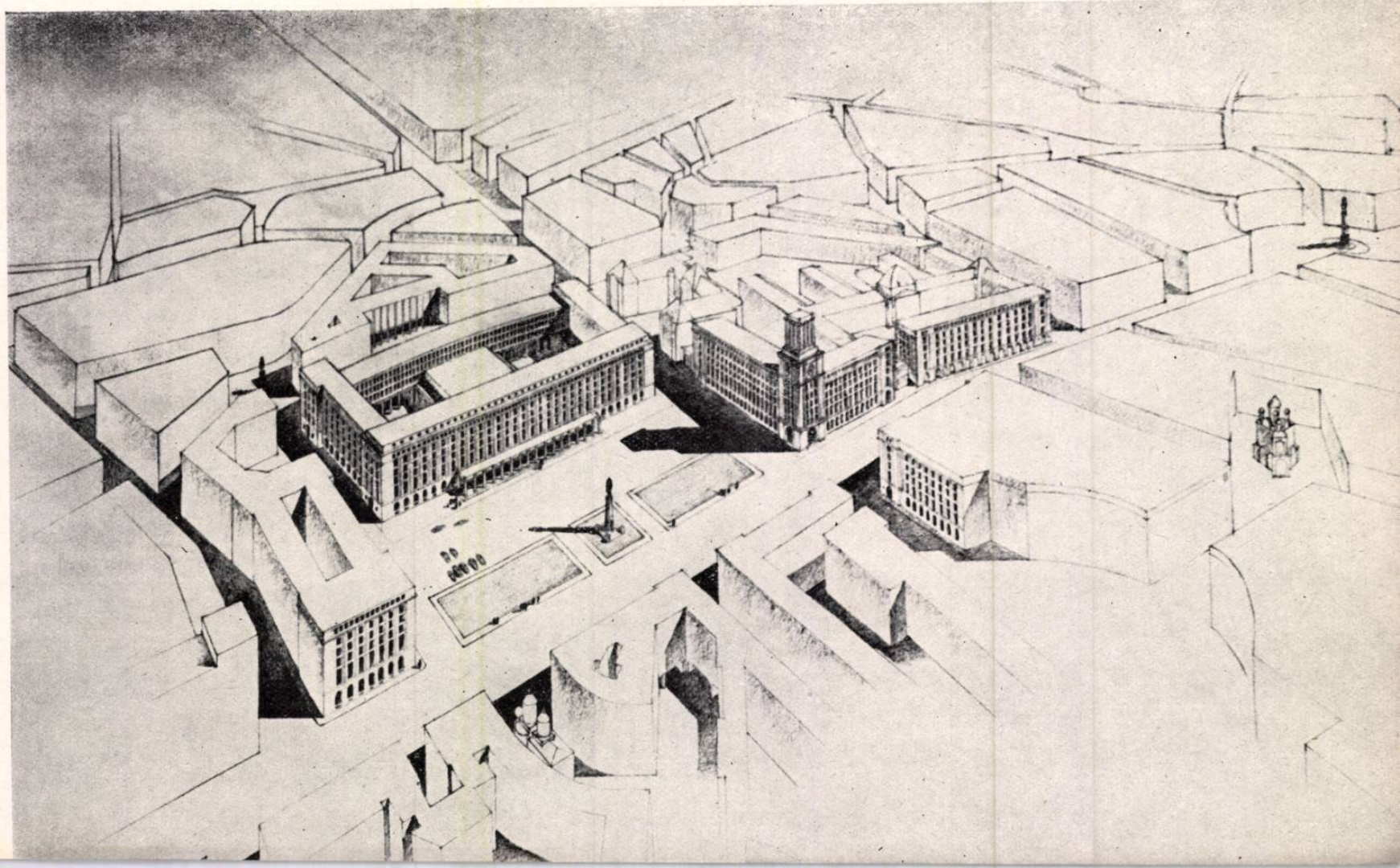
MENȚIUNE — PROIECT nr. 16

Autor, arh. Zamfiropol Alexandru, colaboratori, arhitecții Antoniu Ștefan, Popescu Ion, Mihailescu Paul

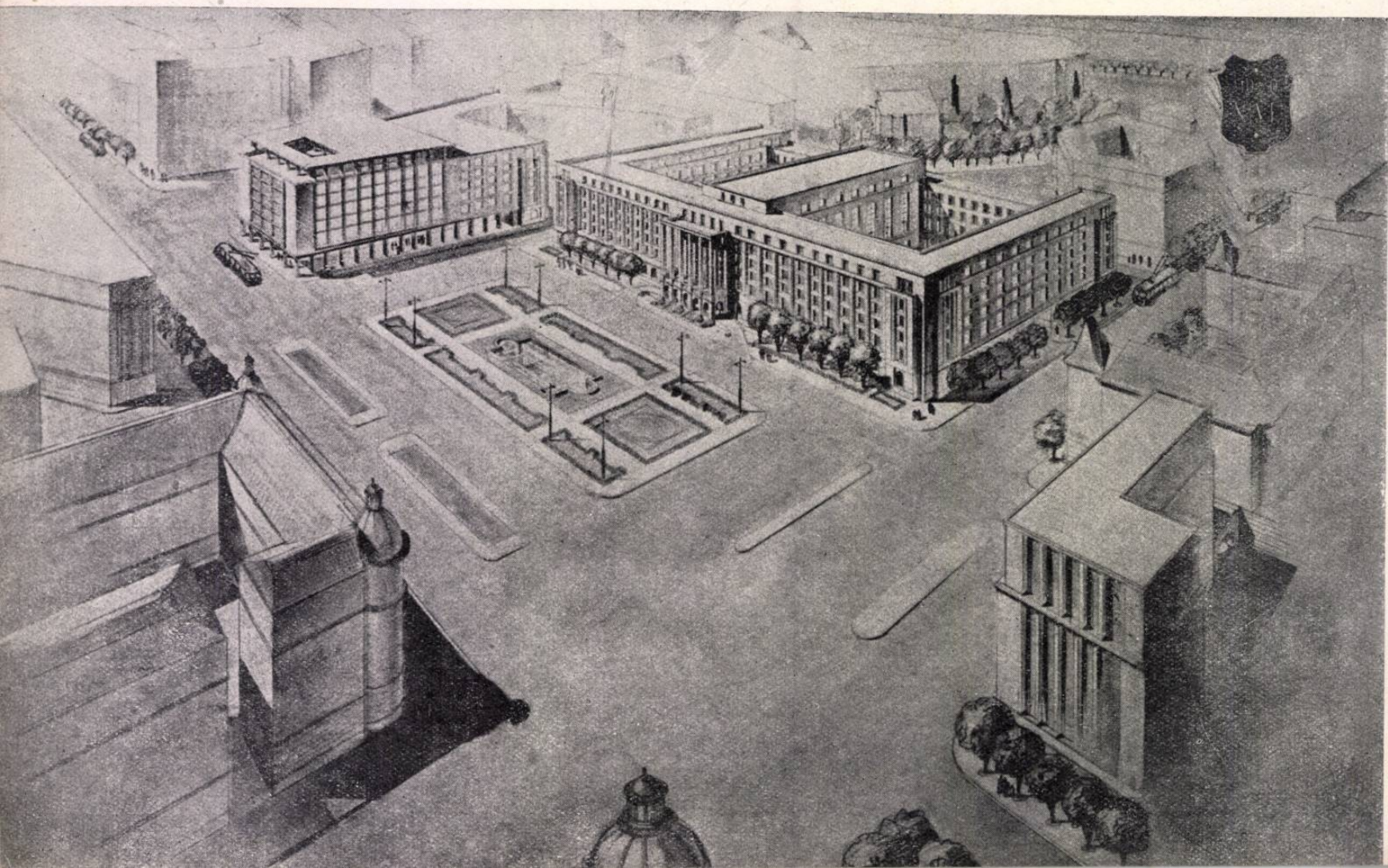
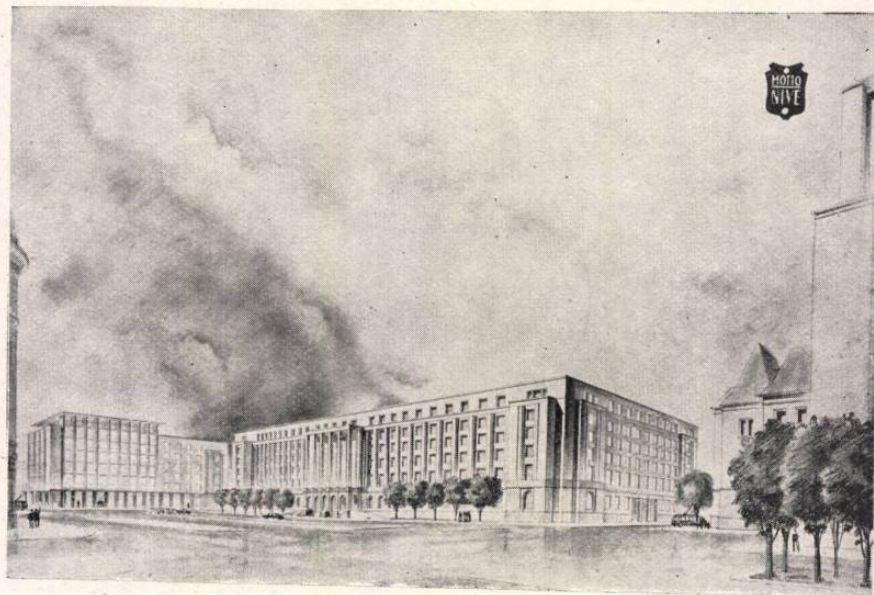
MENTIUNE — PROIECT nr. 24

Autori, arhitecții Simionescu Florin, Simionescu Viorica, Popescu Atanase

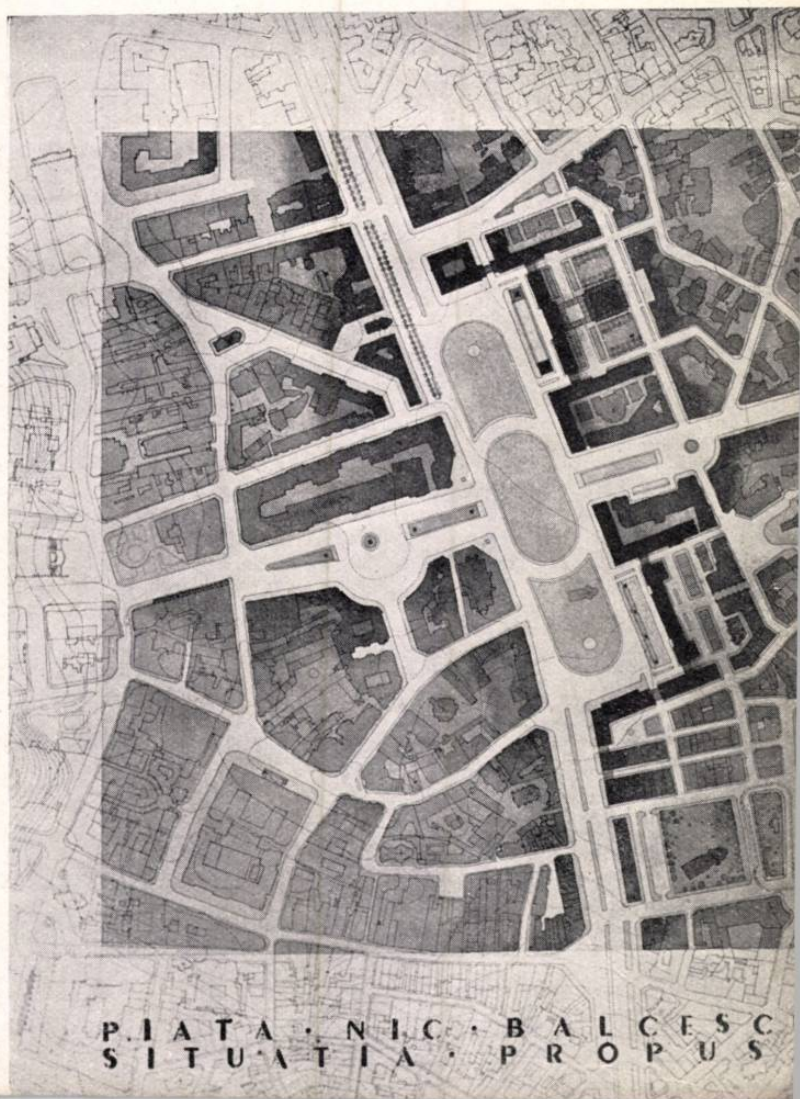
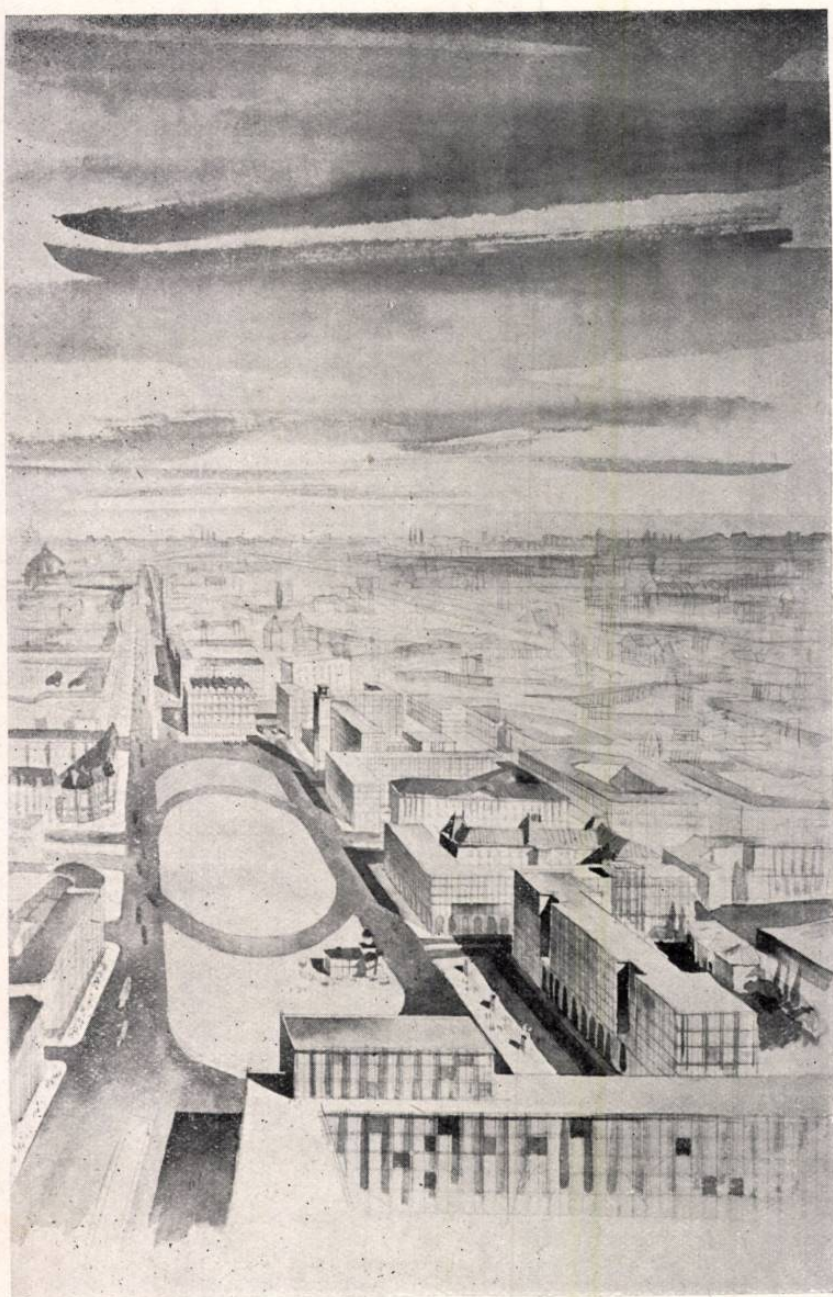

MENTIUNE EX AEQUO — PROIECT nr. 6
 Autor, arhitect Sburcu Nicolae

MENTIUNE EX AEQUO — PROIECT nr. 5
 Autori, arhitecții Dimboianu Anton, Dimboianu Margareta

PIATA · NIC · BALCESC
 SITUAȚIA · PROPUȘ

Vedere spre fațada principală

CASĂ DE ODIHNĂ LA MAMAIA

Arhitecți: IRENA GHIȚULESCU, CONSTANTIN GHIȚULESCU și ADRIAN CORVĂTESCU

Complexul casei de odihnă a Ministerului Forțelor Armate a fost realizat pe locul unde fusese începută construirea unui complex școlar proiectat de I.P.S.R. în anul 1951. Complexul cuprindea clădiri cu volume diferite, din care două au fost ridicate chiar în anul următor.

Destinația acestora a fost însă schimbată ulterior din complex școlar în casă de odihnă.

În această situație, proiectul «Casa de odihnă a M.F.A.» a trebuit să fie studiat în condiții dificile, ținând seama de clădirile deja construite având caracteristicile programului de școală.

Colectivul de proiectare a întocmit proiectul complexului în ipoteza transformării construcțiilor deja ridicate pentru a corespunde noului program și a construirii unui pavilion cu un volum mare, pentru ca întreg complexul să poată adăposti până la 400 de sezoniști.

Planul de situație a fost întocmit în conformitate cu planul general de sistematizare a litoralului, întocmit de ICSOR, care prevedea un traseu nou pentru circulația vehiculelor pe malul lacului Siut-ghiol, actuala șosea urmînd să devină promenadă.

Pentru înțelegerea unui ansamblu arhitectural, ținînd seama de servituțile la care obligau volumele construite și de cerințele programului, colectivul de proiectare a găsit necesară proiectarea unui pavilion care să adune și să subordoneze piesele mici din jurul său, constituind elementul dominant al compoziției.

Pavilionul principal rezolvă primirea și cea mai mare parte din cazare, conținînd toate serviciile în afara grupului alimentar.

În ceea ce privește celelalte două pavilioane, cel dinspre plajă a fost studiat drept pavilion cu camere pentru sezoniști; celălalt, executat (în ipoteza I.P.S.R.) ca bucătărie și spălătorie, a fost restudiat și completat cu un corp al sălilor de mese, după proiectul tehnic al M.F.A., întocmit de arh. Gheorghe Cristescu.

Ulterior, pavilionul pentru sezoniști și pavilionul cantină au fost studiate de colectivul care a proiectat întregul complex în ideea corespondenței, atît în ceea ce privește funcțiunea, cît și aspectul plastic, cu programul casei de odihnă și al pavilionului principal.

Compoziția de plan a trebuit să țină seama de situația existentă (clădiri construite), de orientare și de necesitatea înțegării unui tot din piesele dispartate, construite.

Orientarea pavilionului principal a fost determinată de sensul cordonului litoral și de necesitatea oferirii unei priveliști frumoase celor ce vin la odihnă.

Astfel, camerele au fost grupate în lungul unui coridor longitudinal și sînt orientate, fie spre mare, fie spre lac.

Programul a fost rezolvat pe parter și trei etaje, fără subsol (nivelul apelor subterane nu permite practicarea unui subsol).

Partiul ales este asimetric, considerîndu-se, pe de o parte, că separă mai just funcțiunile, oferînd o circulație clară, dînd posibilitatea de a grupa piesele importante în jurul holului, iar pe de altă parte, pentru că evită o schemă rigidă cu soluționări greoaie și obligate.

De asemenea s-a ținut seama, mai ales în compoziția de volume, de încadrarea în peisaj printr-o exprimare mai liberă și mai sinceră, mai ales că nu era vorba de un ansamblu studiat în cadrul urban.

Accesul în pavilionul principal se face printr-un antevestibul avînd un serviciu de informații, care deusează în vestibulul spațios, element principal al compoziției, grupînd toate circulațiile și serviciile de primire. Prin intermediul scării principale, vestibulul este legat de holurile de la etajele superioare și astfel cu camerele de locuit.

Alături de vestibul se află bufetul-cofetărie, deschis larg pe sub șirul de portice din fațadă, către mare. Nu a putut fi prevăzut un restaurant, necesar în acest pavilion, din cauza existenței unui grup alimentar în alt pavilion, care era deja construit.

Ca o prelungire firească a vestibulului, scos din circulație, se află holul, deschis și el către un patio agrementat de o fîntînă. Acest patio asigură legătura cu clubul, amplasat într-un corp desprins din masa construcției și împins către mare.

Clubul are la parter o sală pentru ping-pong și șah, iar la etaj, sala de lectură cu o terasă acoperită, la nivelul imediat superior, unde cititorul poate găsi un loc liniștit cu umbră multă, cu priveliști deschise către trei zări.

Din vestibul ca și din hol sau patio se poate ajunge la terasa mare din fața pavilionului. Șirul de portice deschise pe această terasă ascunde în umbra lui o serie de piese de deservire comună: farmacia, magazinul, frizeria și cabinetul medical, așezat pe holul scării de capăt.

Din holul scării de capăt se asigură legătura acoperită, prin intermediul porticelor, cu pavilionul pentru sezoniști și cu pavilionul cantină.

Astfel, această circulație este rezolvată atât pentru vreme nefavorabilă, cât și pentru zilele de arșiță mare, când porticele oferă spații întinse de umbră.

La etajul I și II s-au prevăzut camere pentru 1—3 persoane, grupându-se câte două camere la un vestibul cu grup sanitar.

Etajul III cuprinde apartamente compuse din vestibul, cameră de zi, cameră de dormit și baie.

Astfel la apartamente, cât și la camere, s-a urmărit legătura cu mediul înconjurător prin loggii și balcoane. La etajul I, holul este legat cu biblioteca printr-o terasă descoperită.

Pentru încadrarea în peisaj și pentru accentuarea caracterului construcției, s-au căutat cât mai multe spații aerate, terase acoperite, portice.

Acoperișul construcției a fost tratat în terasă. Aceasta este traversată în sens longitudinal de o pergolă acoperită. De aici de sus, privirea îmbrățișează toate patru zărilor, iar scara, luminile din Constanța, care se conturează către sud în șiraguri de perle, dau priveliștii calități de feerie.

Dacă, în ceea ce privește pavilionul central, aceste elemente au putut marea mai bine caracterul construcției, la celălalt pavilion de cazare, transformat și adaptat programului nostru, acest deziderat a fost realizat într-o măsură mai mică. La acest volum se simte mai puțin caracterul de casă de odihnă.

Grupul alimentar, compus din două corpuri, cuprinde într-unul sălile de mese cu partea de primire și anexe respective, iar în celălalt, rezolvat pe două niveluri, la parter: bucătăria cu anexe, spălătoria cu anexe și centrala termică, iar la etaj, locuințe pentru personal.

În afară de aceste clădiri, complexul mai este prevăzut cu un teatru în aer liber, cu o capacitate de 600 de locuri, accesibil și din exteriorul complexului și al cărui proiect este în curs de execuție, cu un pavilion care cuprinde decantorul și vestiarele terenurilor de sport — tratate ca un corp ce amintește corpul sălilor de mese către care privește; s-a prevăzut de asemenea și un debarcader la lacul Siut-Ghiol.

În ceea ce privește compoziția volumelor, ținând seama că regimul de construcție era parter și trei etaje și că existau deja două volume construite, s-a căutat o încheiere neofortată a spațiilor construite și, în același timp, o evităre a aspectului citadin.

Pavilionul principal cu un volum de 30 000 m³, subordonind prin masă celelalte două pavilioane, a fost totuși legat de ele prin elemente de construcție aerate.

Reamintind arhitectura pavilionului pentru sezonieri, precum și pentru închiderea și delimitarea spațială, volumul clubului a fost scos din planul pavilionului principal și tratat ca un volum cu o mai mare consistență la partea inferioară. Partea superioară a acestui volum este ușurată de arcadele terasei.

Deși astfel justificat, volumul clubului își găsește o proporție mulțumitoare; luat totuși în raport cu volumul corpului principal, pare mai puțin fericit ca expresie arhitecturală. De asemenea, legătura dintre pavilioane a fost făcută cu destulă greutate din cauza condițiilor existente, și lucrul acesta se resimte în porticele de legătură și în racordarea lor cu cele trei volume.

În ceea ce privește planul de situație și amenajarea spațiilor libere, s-au prevăzut și arterele carosabile din actuala șosea și viitoarea intrare principală, creându-se și arterele carosabile din jurul construcțiilor. În restul spațiilor s-au trasat aici pentru pietoni, tratate liber, care au intenția să redea libertatea peisajului, împărțit rectangular de aleile carosabile. Spațiile verzi au fost tratate în mod variat.

Terasa din fața pavilionului principal a fost concepută într-o arhitectură ordonată, cu spații verzi, fântini, alici mozaicate, jardiniere, vase de lut.

Intrarea în incintă, tratată ca o compoziție majoră, găsește axa principală a întregului ansamblu care conduce privirea către accesul în clădire, marcată de o fântină și de o oglindă de apă.

Terasa din fața pavilionului principal are și ea o axă de compoziție marcată prin două fântini arteziene și o mare oglindă de apă.

Aceste două axe de compoziție se întâlnesc în patio, unde se găsește o mică fântină arteziană.

În ceea ce privește materialele întrebuințate, trebuie să relevăm că ele erau în parte obligate din cauza construcțiilor existente. Soclul tuturor construcțiilor, până la solbancul etajului I, este din piatră calcaroasă. În acest registru, profilatura a fost tratată deci mai puternic, pentru a putea lupta cu robustețea materialului.

În partea superioară, pe ecranul mat de tencuială, se cereau elemente mai vibrante, profile mai lucrate, cu o cornișă mai bogată. Capitelurile coloanelor arca-delor din patio au fost lucrate cu decor floral.

O grijă deosebită a existat în decorația volumului clubului, care se impune vizitatorilor de la prima vedere, fiind în primul plan.

În interior, în camerele de odihnă, s-a urmărit o exprimare simplă, accentul punându-se numai pe piesele principale: hol, vestibul, bufet-cofetație, în pavilionul principal, și pe sălile de mese, în pavilionul alimentar.

În aceste piese s-au prevăzut pardoseli de marmură, plafoane cu grinzi profilate sau scafe, elemente decorative și corpuri speciale de luminat.

Menționăm că la aspectul plăcut care a fost realizat în interioare au contribuit și înțelegerea și sprijinul acordat de beneficiar, mai ales în ceea ce privește mobilierul și decorația. Subliniem, de asemenea, efortul deosebit al întreprinderii de construcții, care a izbutit să predea construcția într-un timp record.

Datele acestei prezentări au urmărit mai mult o punere în temă și o lămurire în ceea ce privește condițiile de lucru și problemele principale ridicate.

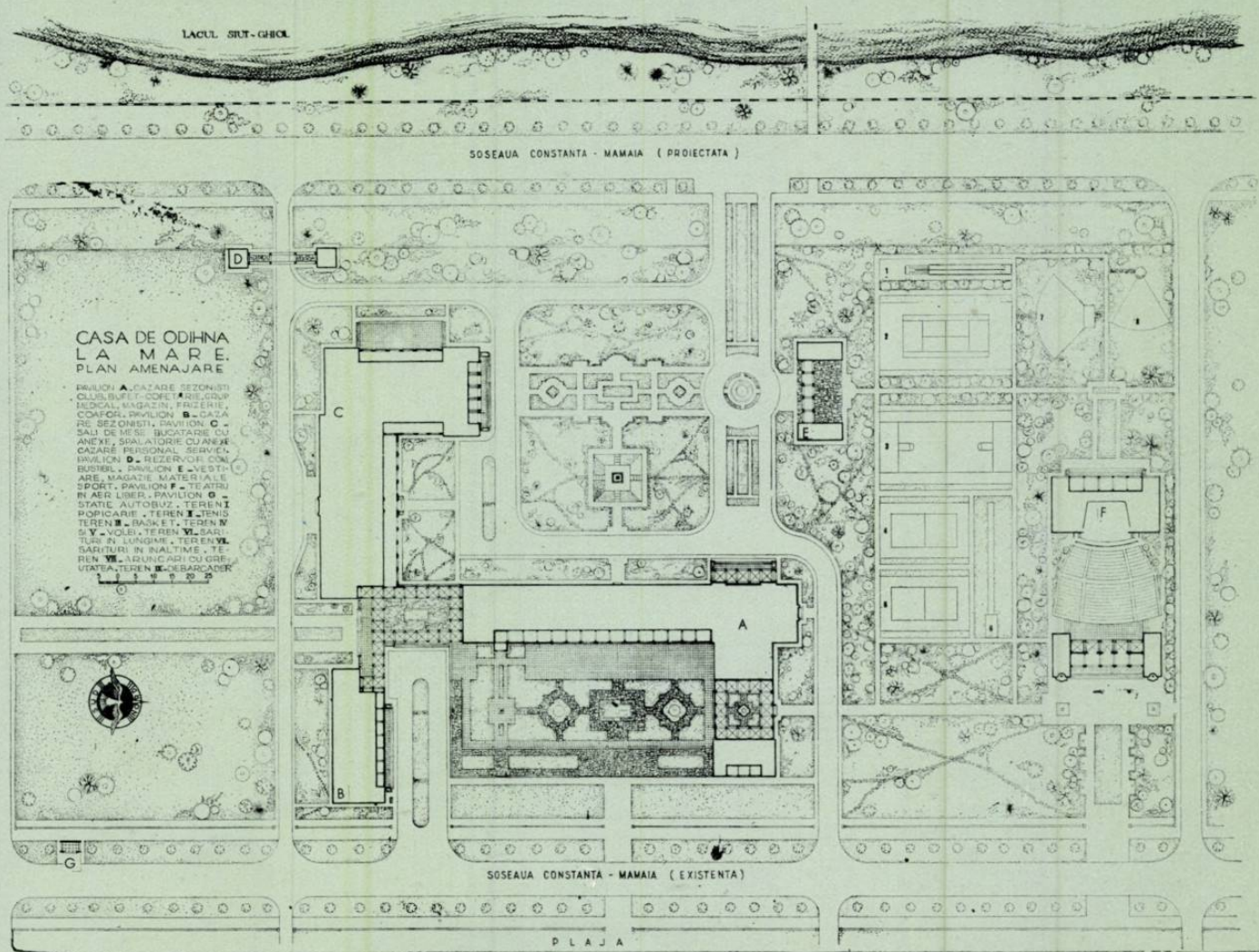
Proiectul casei de odihnă de la Mamaia rezolvă dezideratele programului și reușește să se încadreze în peisaj, iar prin spațiile sale aerate, prin jocurile de umbră și lumină, izbutește să se apropie de caracterul pe care ar trebui să-l aibă o casă de odihnă la mare.

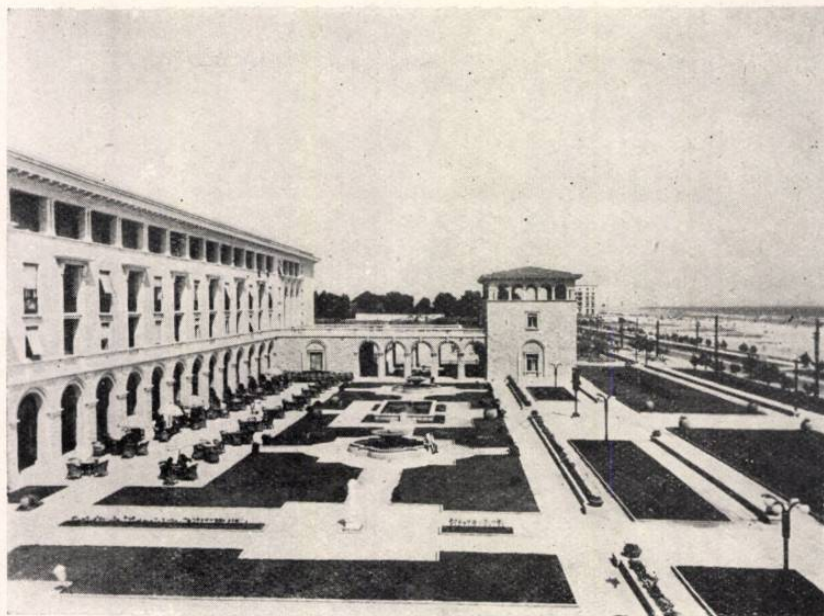
Astfel în ceea ce privește proiectul, cât și construcția propriu-zisă, complexul realizat prezintă unele deficiențe datorite ritmului de lucru, experienței puțin mature, cum și condițiilor dificile existente.

Despre toate aceste lucruri, materialul ilustrativ care însoțește prezentarea va fi în măsură să lămurească mai mult decât orice fel de considerații.

Arh. Constantin Gr. Ionescu

Plan de ansamblu

2

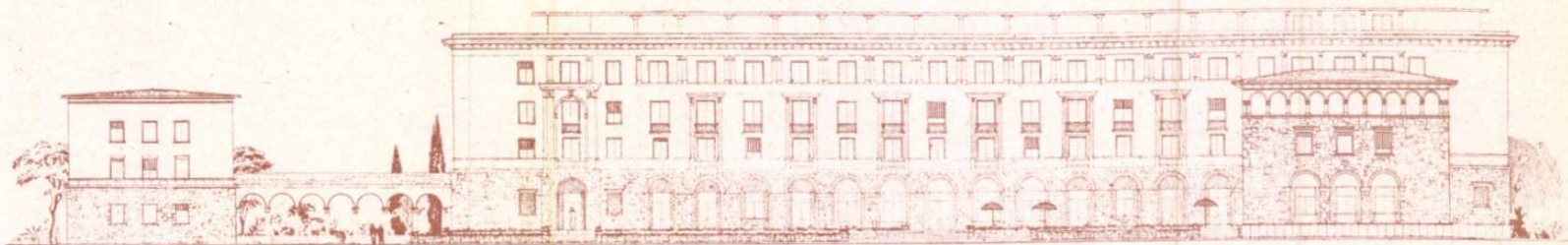
1-2-3. Vederi spre fațada principală — 4. Vederea ansamblului dinspre mare — 5. Fațada spre mare — 6. PAVILION A. Etaj. III — 7. Plan parter — 8-9-10. Detalii de plan — Apartamente cu 1 și 2 camere — 11. Vedere de pe lac

3

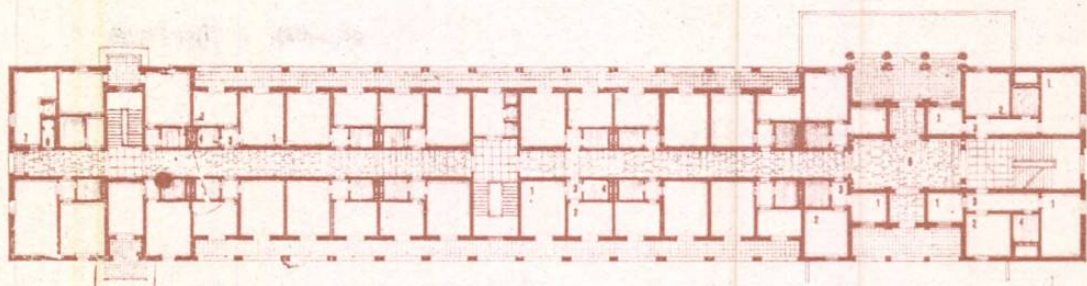

4

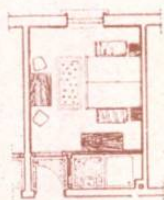
PAVILION A—Plan parter—1. Sală ping-pong
2. Sală șab—3. Grup sanitar—4. Patio—5. Hol
6. Vestibul—7. Centrala și cabine telefonice
8. Depozit materiale curățenie—9-10. Grup sanitar—11. Portar—12. Birou informații—13. Reviste, ziar, țigări—14. Birou administrație
15. Bufet-cofetărie—16. Oficiu—17. Spălător și depozit veselă—18. Bucătărie—19. Cameră pline
20. Cameră băuturi—21. Frigider—22. Cameră cîntărire—23. Degajament—24. Oficiu monte-charge—25. Vestibul intrare—26. Coridor—27. Grup sanitar—28-29. Camere personal de serviciu
30. Cameră responsabil—31. Magazin universal
32. Staționar bolnavi—33. Cabinet medical
34. Baie—35. Cabinet stomatologic—36. Farmacie—37. Frizerie—38. Coafor—39. Stație radio-amplificare—40-41. Grup sanitar—42. Cameră lenjerie curată cu monte-charge—43. Gol evacuare și loc depozitare rufe murdare—44. Terasa.

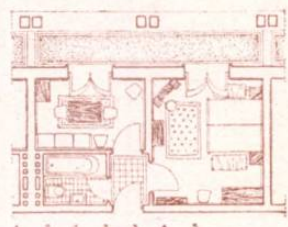
Etaj III—1. Camere dormit—2. Camere de zi—3. Vestibul intrare—4. Baie—5. Camera oficină cu monte-charge alimente și gheata pentru evacuarea gunoierului—6. Camera de serviciu cu tablou semnalizare sonerii—7. Depozit lenjerie curată—8. Gol evacuare rufe murdare—9. Hol

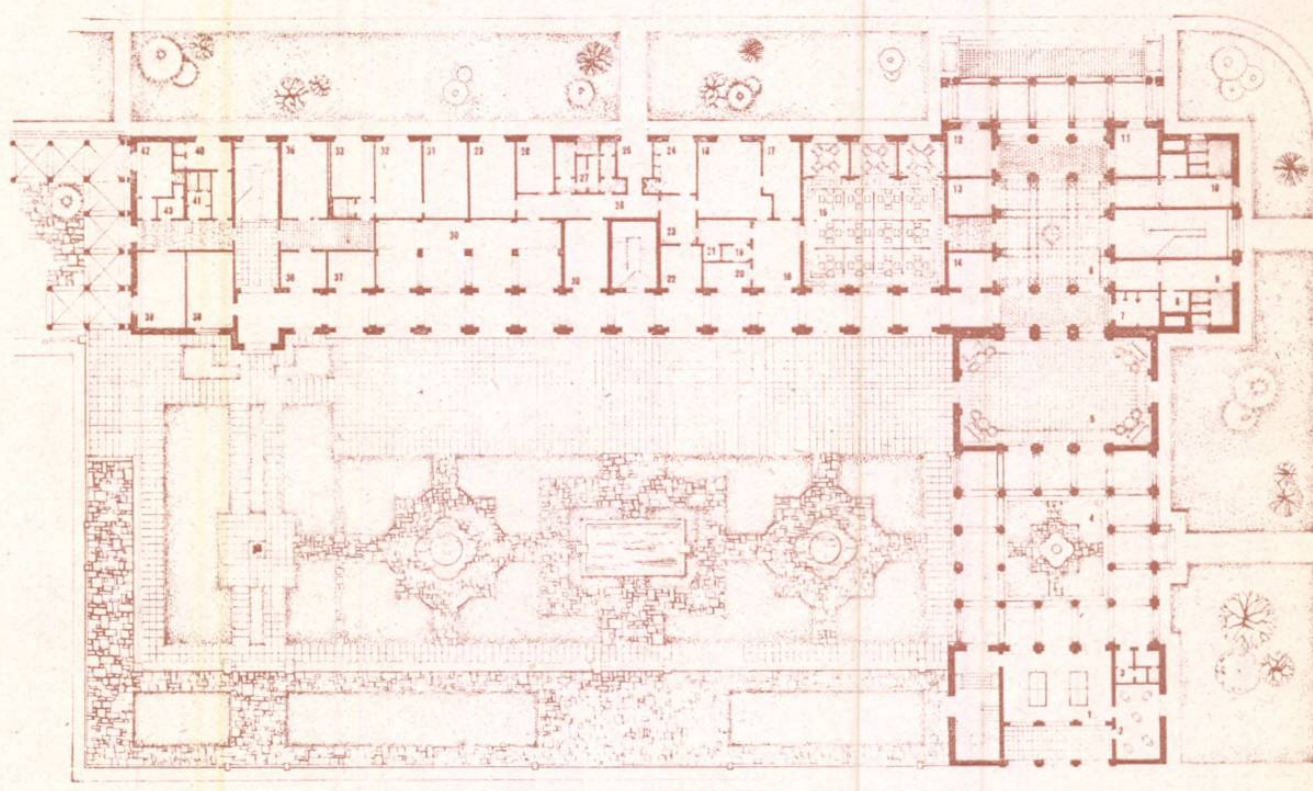
8

9

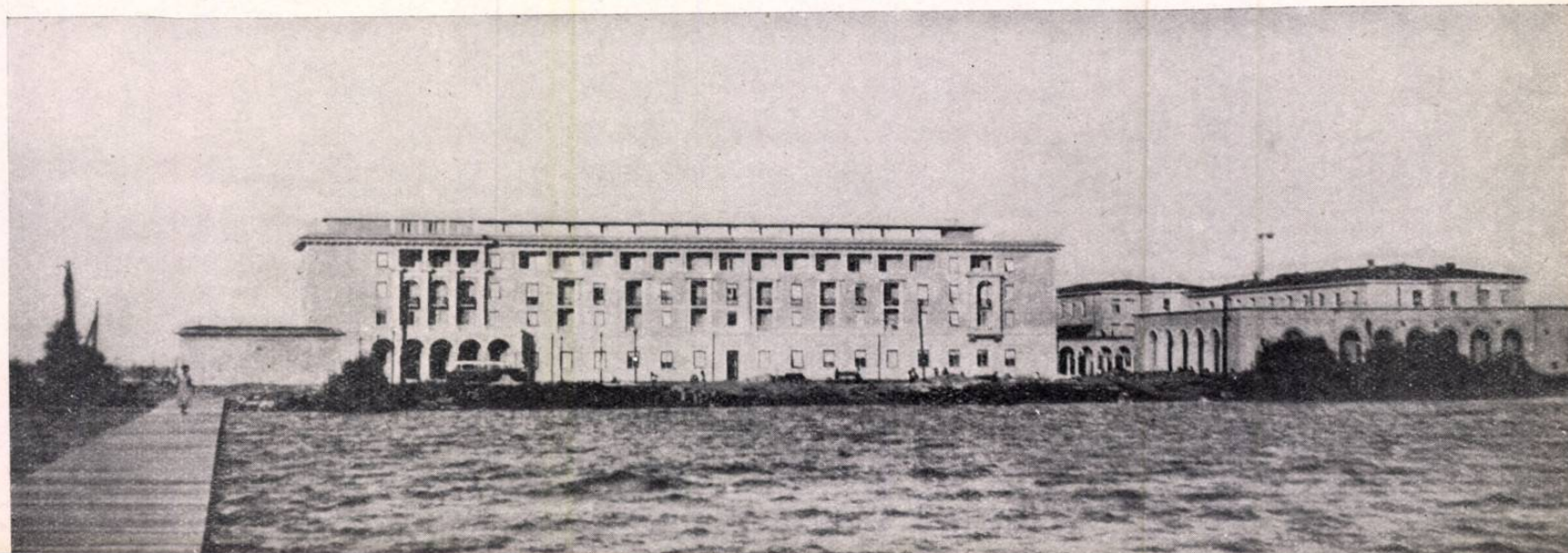
10

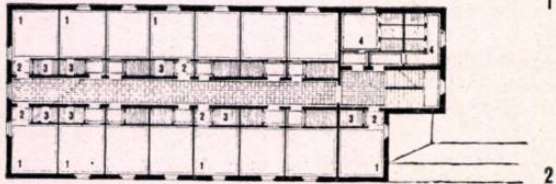

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

7

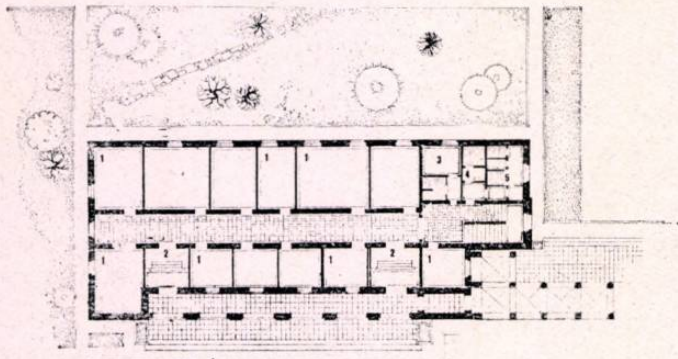
11

1

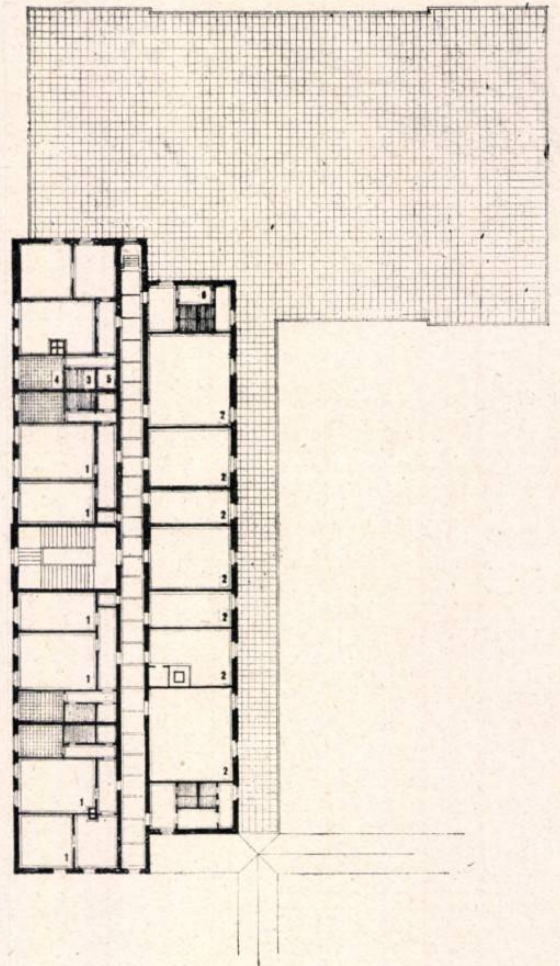
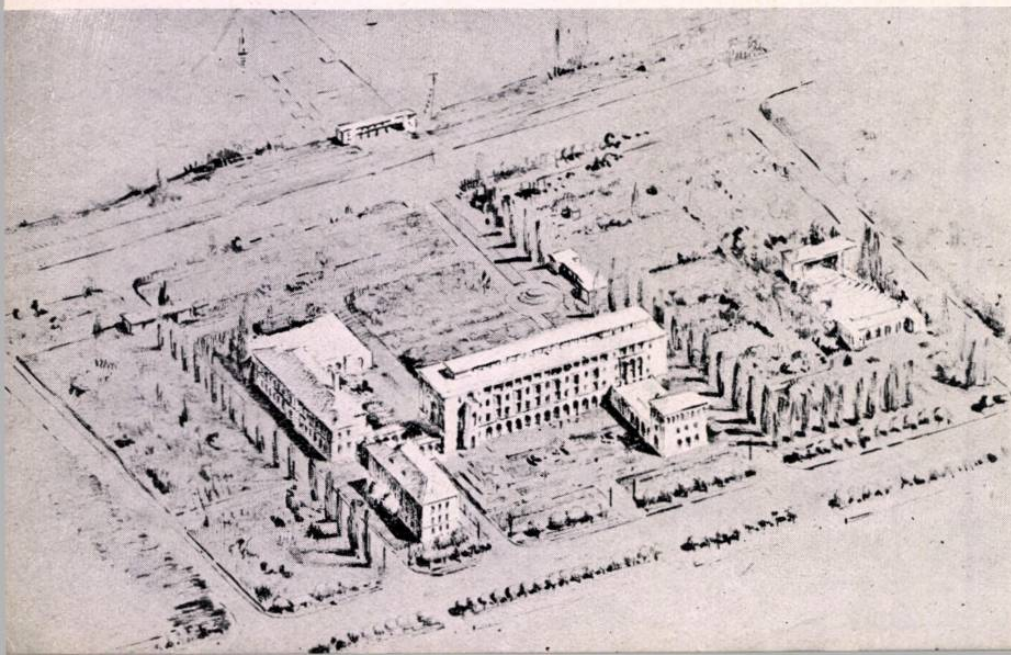
2

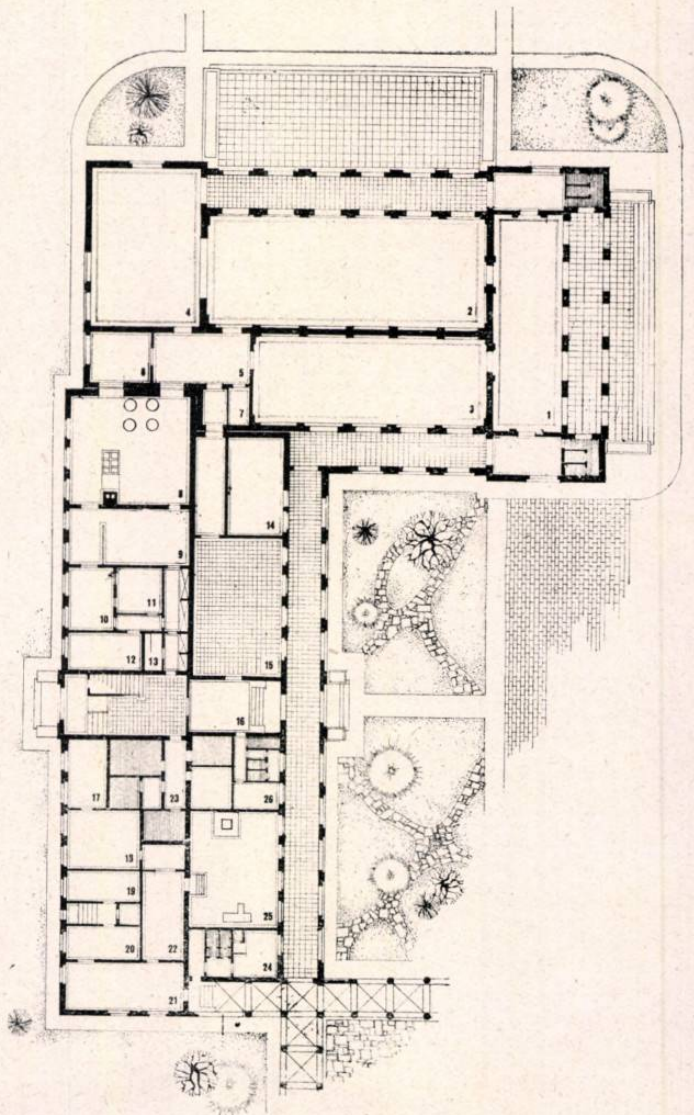
3

1. PAVILIONUL B — Vedere
2. Plan etaj curent. — 1. Camere — 2. Vestibul — 3. Duș-spălător — 4. Grup sanitar.
3. Plan parter
1. Camere — 2. Vestibul intrare — 3. Duș-spălător — 4-5. Grup sanitar.
4. Perspectivă aeriană
5. Plan etaj — 1. Camere apartamente — 2. Camere comune — 3. Baie — 4. Bucătărie — 5. Cămară — 6. Grup sanitar
6. PAVILIONUL C — Plan parter — 1. Hol — 2-3-4 —. Săli de mese
5. Oficiu — 6. Spălător și depozit veselă — 7. Cameră pîine — 8. Bucătărie — 9. Preparare zarzavat — 10. Preparare carne — 11. Depozit alimente — 12. Patiserie
13. Depozit — 14. Stație hidrofoare — 15. Sala mese personal de serviciu — 16. Intrare
17. Atelier reparat lenjerie — 18. Călcătorie — 19. Depozit rufe curate — 20. Depozit rufe murdare — 21. Spălătorie — 22. Uscătorie — 23. Grup frigorific
24. Grup sanitar — 25. Centrala termică — 26. Vestiare grup sanitar.
7. Vedere din patio — 8. Vedere spre patio — 9. Detaliu fîntînă — 10. Detaliu plașon — 11. Vederea porticului — 12. Detaliu capitel — 13. Detaliu de fașadă
14. Vedere spre patio — 15. Vederea terasei — 16. Detaliu de fașadă

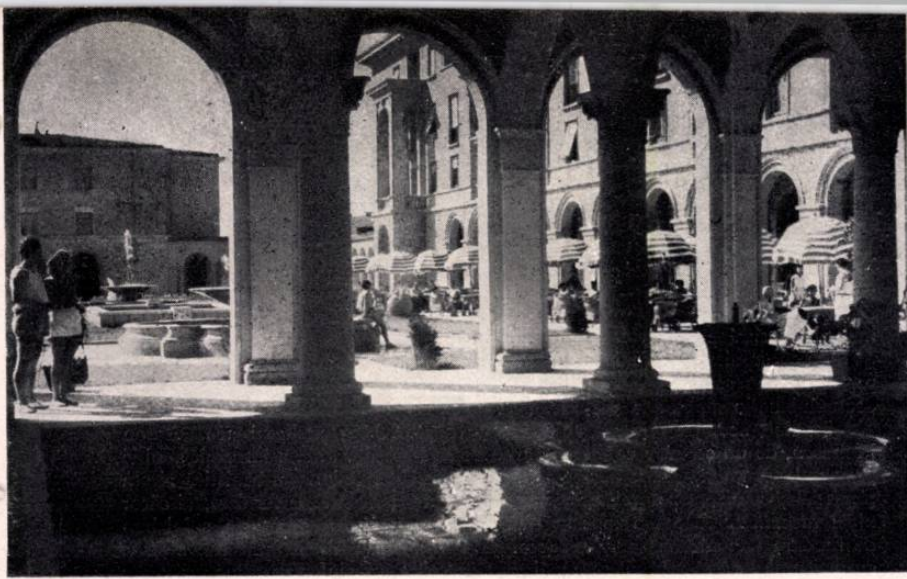
4

5

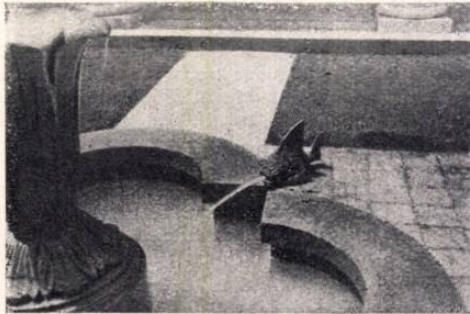
6

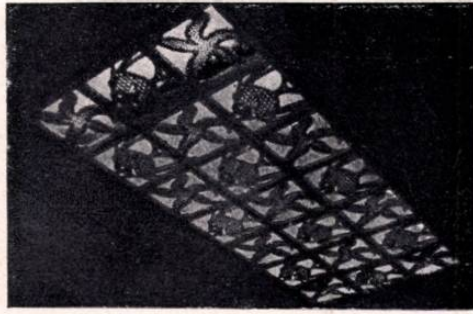
7

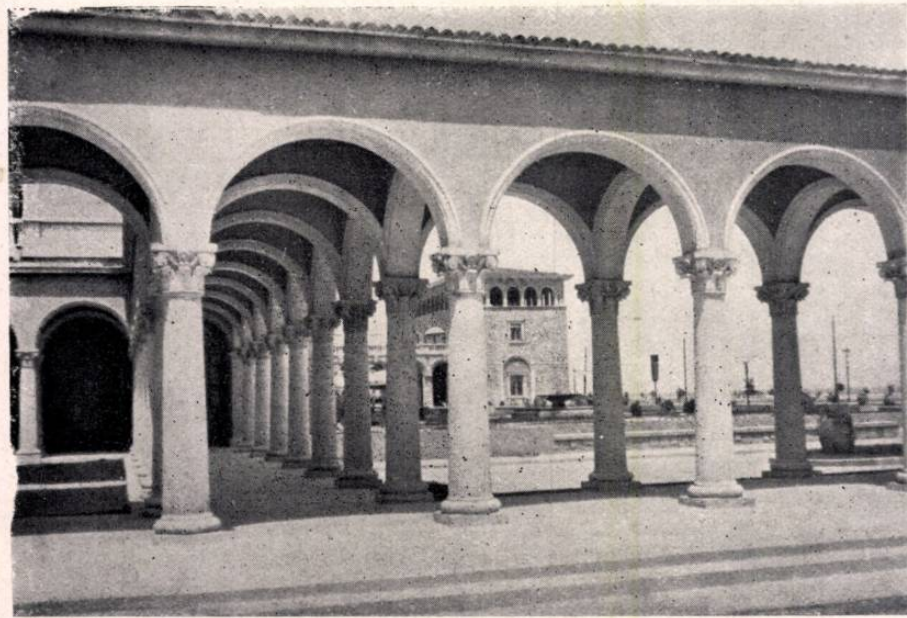
8

9

10

11

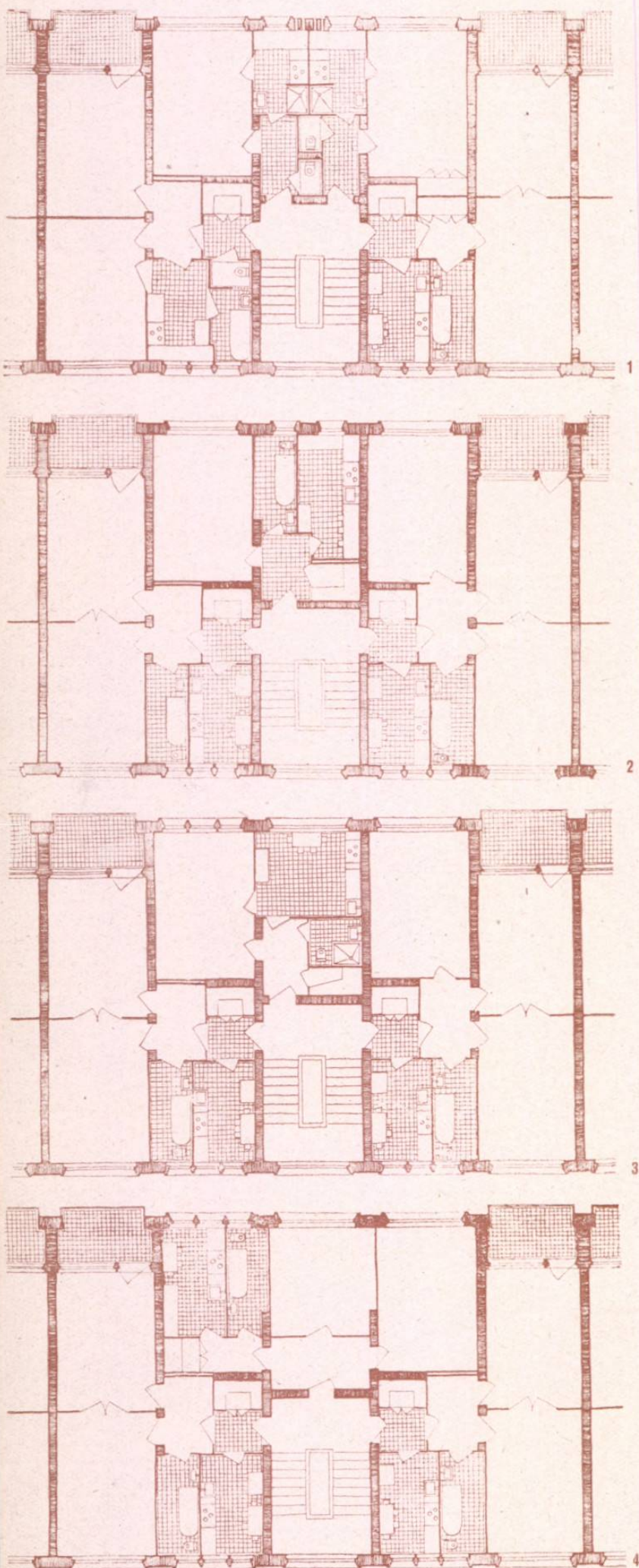
12

13 14

15 16

În cadrul unei comenzi a Ministerului Minelor — pentru un cartier de locuințe muncitorești la Petroșani — I.P.C. a elaborat o serie de studii de noi tronsoane tip de apartamente, care să răspundă temei beneficiarului și sugestiilor și dorințelor muncitorilor mineri din valea Jiului care urmează să le folosească.

Orașul minier Petroșani urmînd a se extinde, ICSOR a făcut o serie de propuneri, dintre care cea mai rațională a apărut extinderea în partea dreaptă a drumului național, în direcția Livezeni.

Studiul făcut de ICSOR a fost reluat de I.P.C. în atelierul arh. Anton Moisescu, de un colectiv condus de arh. Zottu Papanide care a întocmit apoi și proiectul pentru cvartalul de locuințe ce se execută. Soluția urbanistică aleasă ține seama de natura solului, care prezintă straturi rezistente la fundare, al căror nivel variază. Astfel, pe o zonă îngustă paralelă cu șoseaua națională, solul bun de fundare este mai la suprafață (cca. 3,00 m); aici, proiectul prevede blocuri cu mai multe caturi. Cu cît se depărtează de șosea, nivelul straturilor rezistente la fundare se află la mai mare adîncime și aici proiectantul a prevăzut locuințe individuale.

Soluția urbanistică aleasă prezintă un front interesant spre șosea, cu o serie de incinte de blocuri dispuse distanțat printre care apar, într-o compoziție liberă, pe un teren în terasă, locuințele individuale.

În urma unor anchete făcute de proiectanți pe teren, constatîndu-se că unii muncitori preferă locuințele cu anexele sanitare luminate direct, I.P.C. inițiat studiul unor tronsoane de locuințe care să răspundă acestei cerințe, și care, îmbunătățind tronsonul folosit pînă azi — tronsonul tip 475 — să răspundă totodată și cerințelor industrializării; de aceea, studiul dispozițiilor interioare ale tronsonului a fost axat pe studiul ingineresc al folosirii blocurilor mari.

Tema prevedea tronsoane cu apartamente de o cameră cu dependințe și de 2 camere cu dependințe; ea prevedea de asemenea un număr egal de apartamente cu camere comandate și cu camere necomandate.

S-au elaborat un număr de variante de tronsoane pe care le vom examina mai departe.

Figura 1 prezintă o primă variantă de tronson, variantă care răspunde cel mai bine cererii beneficiarului privind raportul între diferitele tipuri de apartamente.

Etajul curent cuprinde, la o scară, două apartamente cu o cameră și două apartamente cu 2 camere.

Traveea este aceeași la tot tronsonul și anume 3,80 m.

Apartamentele cu o cameră au un vestibul cu acces la camera de locuit, la baie și bucătărie și la w. c.

Caracteristica acestui apartament este că înglobează în aceeași încăpere bucătăria și dușul cu lavabou, ceea ce permite accesul direct din vestiar în bucătărie, fără a trece prin camera de locuit.

Pentru a putea realiza această grupare (baie — bucătărie), proiectantul a scos w. c.-ul din baie și l-a plasat separat; cu această despărțire se obține o lărgire a spațiului gospodăresc și o circulație bună în acest apartament minim. Totuși, în cazul de față, proiectantul nu e consecvent cu principiul inițial, deoarece w. c.-ul rămîne doar ventilat, fără lumină directă.

Apartamentele de două camere sînt studiate în două variante: una cu dormitorul comandat prin camera de zi; cealaltă cu cele două camere de locuit cu acces direct din micul hol ce se creează.

Și anexele sanitare sînt studiate în două variante. La apartamentul cu camere comandate se prevede un w. c. separat de baie, cu acces direct din vestiar, iar baia cu accesul prin bucătărie; la apartamentul cu camere necomandate, w. c.-ul este plasat în baie care, ca și bucătăria, are acces direct din vestiar.

Soluția cu w. c. separat prezintă oarecare avantaje:

a) posibilitatea folosirii simultane a w. c.-ului și a băii;
b) cuplarea și deci lărgirea spațiului gospodăresc baie — bucătărie (gătit — spălat) ducе la posibilitatea serviciului direct din bucătărie în camera de zi, prin intermediul unei uși sau al unui ghișeu.

Al doilea tronson prevede gruparea a 3 apartamente, avînd respectiv una, două și trei camere; baia și bucătăria sînt luminate direct (fig. 2).

Apartamentul de o cameră cuprinde vestibul, cameră, baie și bucătărie (ambele luminate direct).

Apartamentele cu două și trei camere cuprind: un antevestibul cu acces la cămară (ventilată) și la bucătărie, un vestibul lărgit cu acces la baie și la cele 2 (respectiv 3) încăperi de locuit.

Același tronson e studiat într-o variantă cu grupul sanitar diferit, adică cu încăperea de baie (respectiv duș) ventilată; soluția e neconsecventă în noua serie ce se prezintă și mult mai puțin rațională (fig. 3).

Tronsonul din figura 4 e studiat cu o grupare de 3 apartamente cu cîte 2 camere. Tronsonul acesta a fost generat de dorința de a realiza o soluție mai economică, reducînd lărgimea scării de acces pe care proiectantul a considerat-o exagerată. Tronsonul are 5 travee, din care 4 de 3,80 m lărgime și cea din axă de 3,20 m lărgime.

Apartamentele din dreapta și din stînga scării sînt identice; ceea ce intervine nou în acest tronson este apartamentul central, care cuprinde un vestibul și două camere cu acces direct din vestibul.

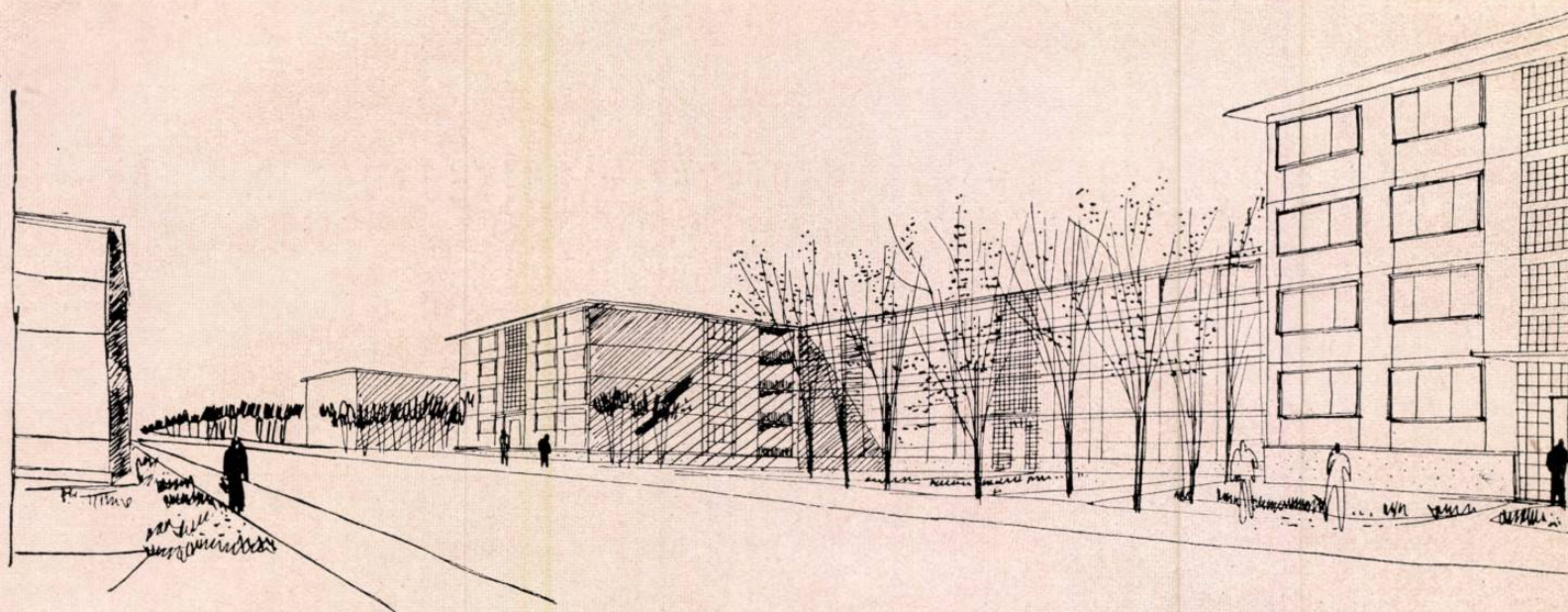
Grupul sanitar este ventilat și luminat direct; cămara se află în interiorul apartamentului.

Examinarea tronsoanelor prezentate arată posibilități de dispunere destul de comodă a încăperilor, cu toate că soluția constructivă impune arhitectului o tramă rigidă.

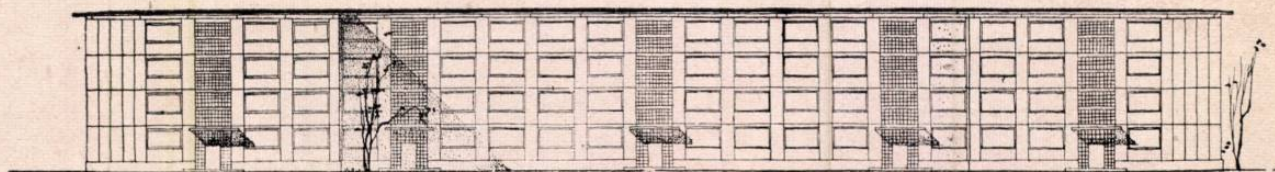
Schemele apartamentelor prezentate sînt limpezi, încăperile sînt bine proporționate și suprafețele bine folosite; marea majoritate a apartamentelor prezintă posibilități de organizare comodă, spațială, sînt prevăzute terase etc. Din punct de vedere plastic, gruparea tronsoanelor ducе la volume plăcute, agrementate de dispoziția teraselor.

În general, studiul prezintă o încercare de a găsi noi formule economice pentru realizarea de locuințe de masă.

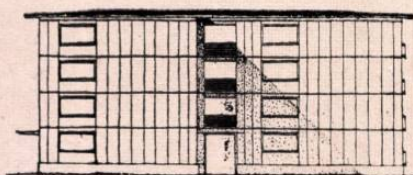
Arh. L. Axelrad

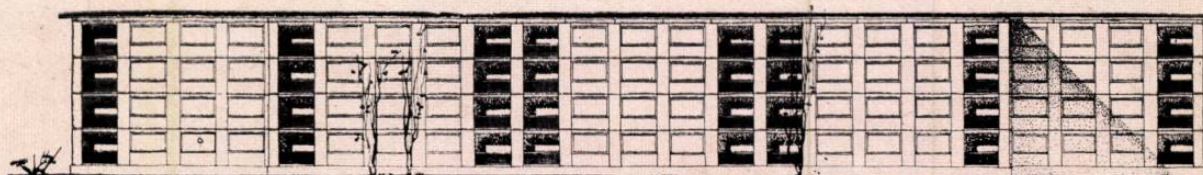
5

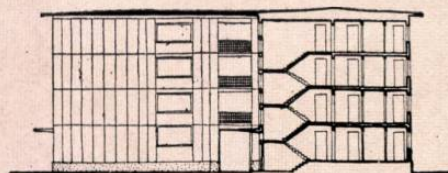
6

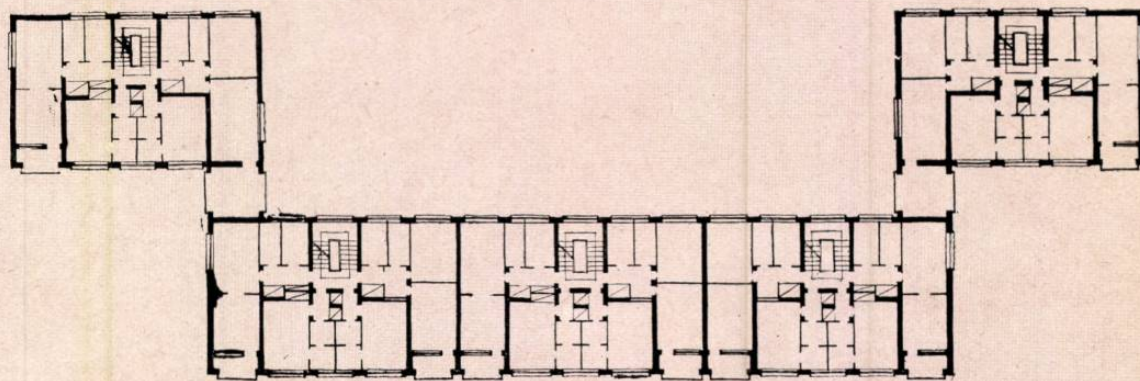
7

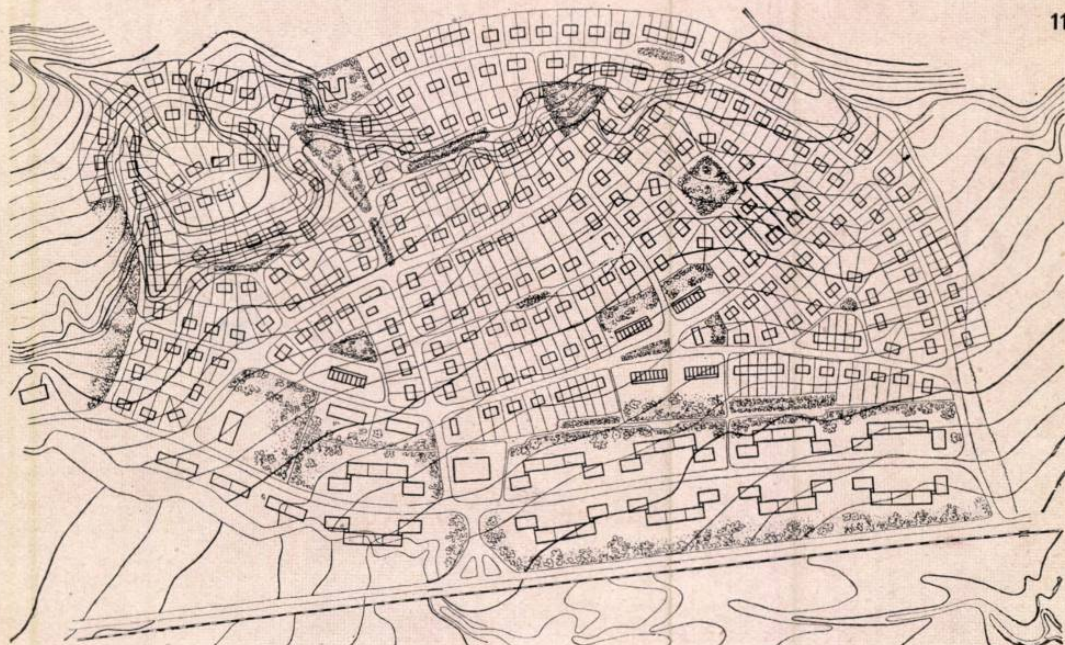
8

9

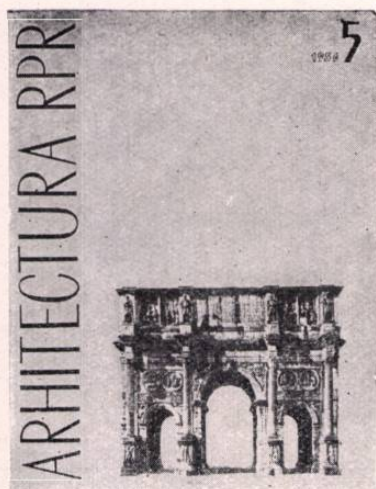
10

11

1. Secțiune tip cu 4 apartamente la scară (1.1.2.2)
2. Secțiune tip cu 3 apartamente la scară (1.2.3). Grupul sanitar luminat direct
3. Secțiune tip cu 3 apartamente la scară (1.2.3) (variantă cu una din băi ventilată)
4. Secțiune tip cu 3 apartamente la scară (2.2.2)
5. Perspectivă
6. Fașada principală
7. Fașada laterală
8. Fașada posterioară
9. Secțiune transversală
10. Plan etaj curent
11. Plan de situație

CONCURS PENTRU COPERTA REVISTEI «ARHITECTURA R. P. R.»

Premiul I — Ionescu Cristian

Premiul II — Petculescu Constantin

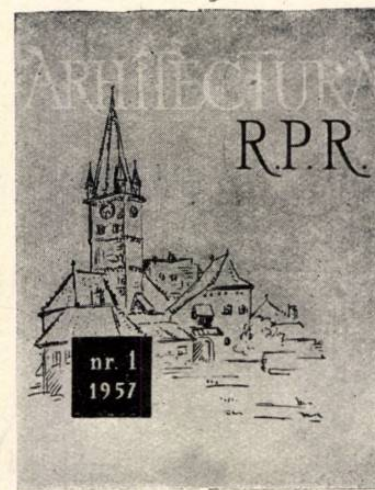
Premiul III — Mularidis George și Stancu Ion

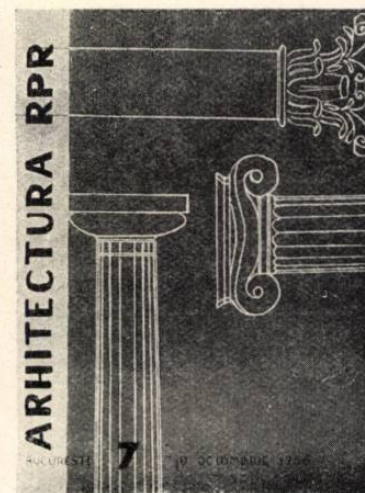
Mențiune — Bruno Mario

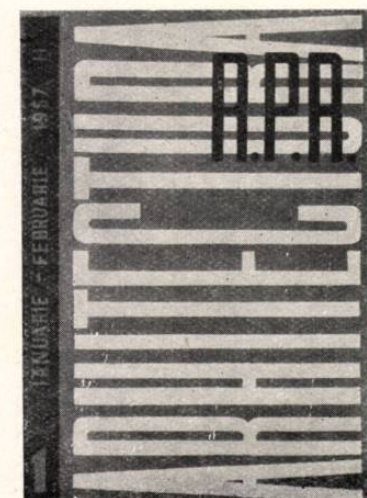
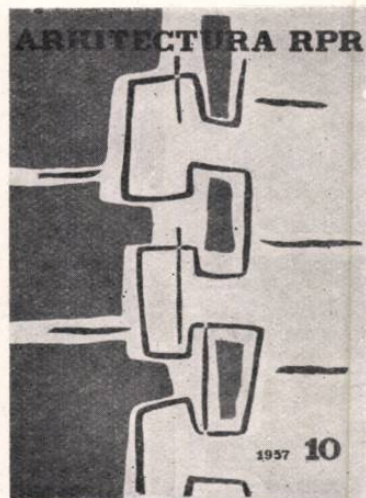
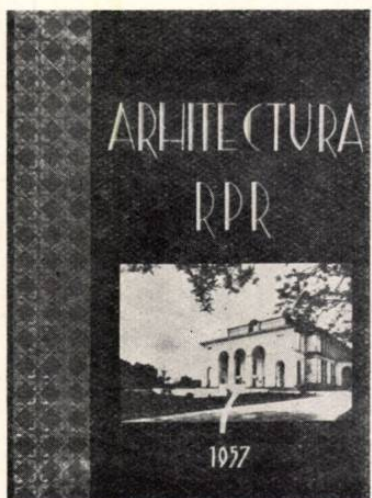
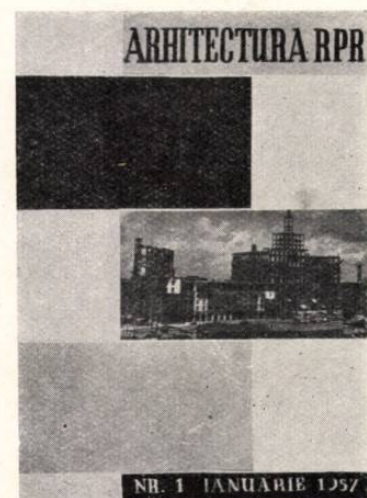
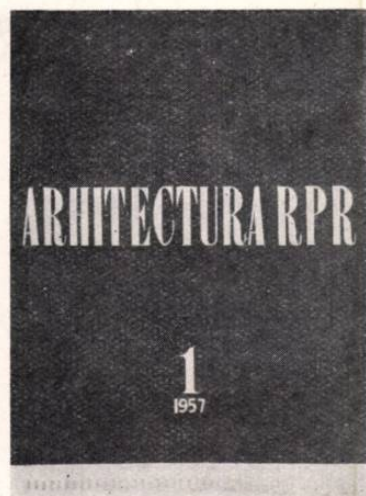

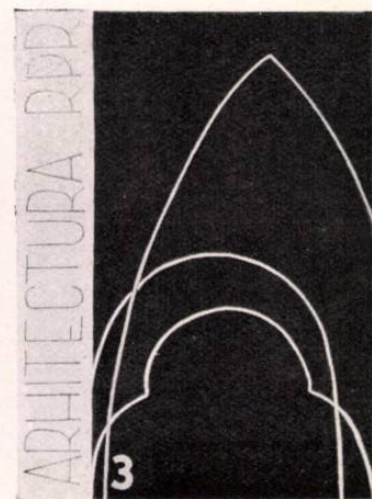
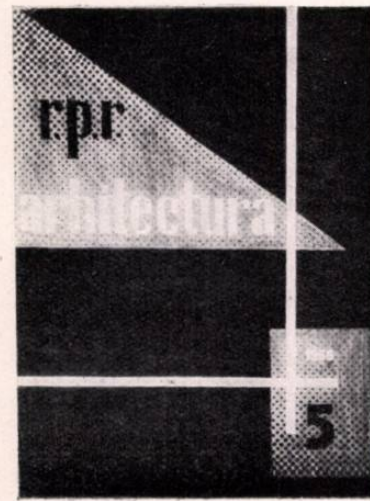
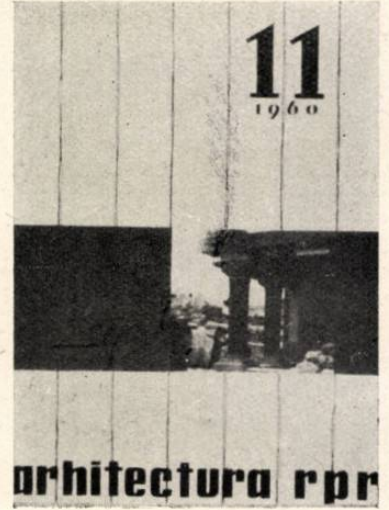
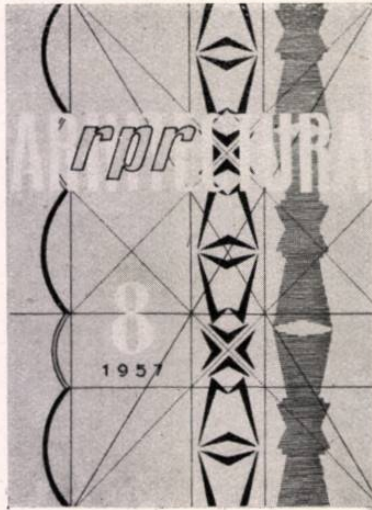
Mențiune — Crintea Armand

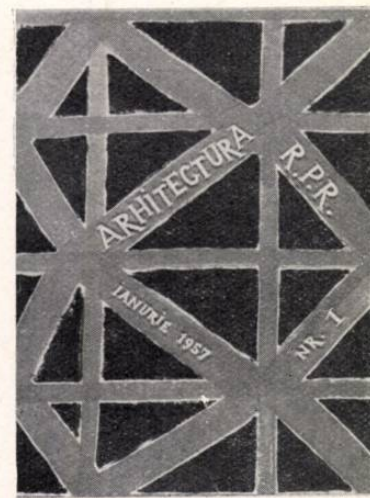
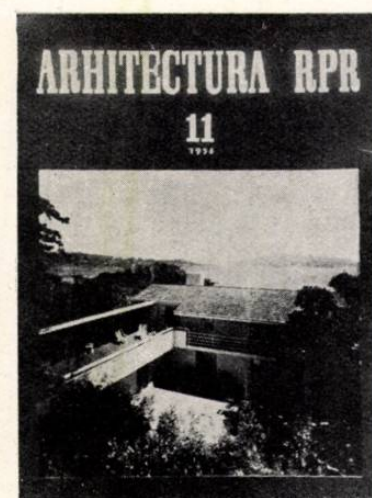
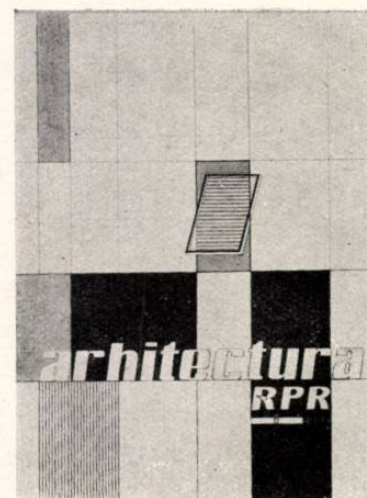
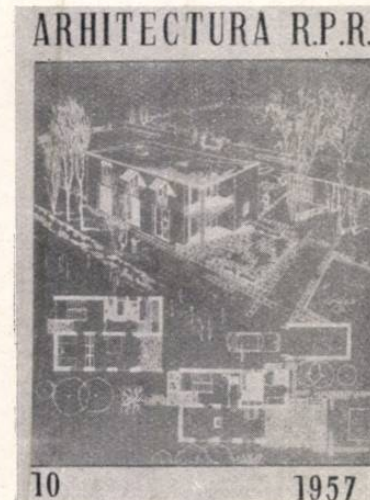
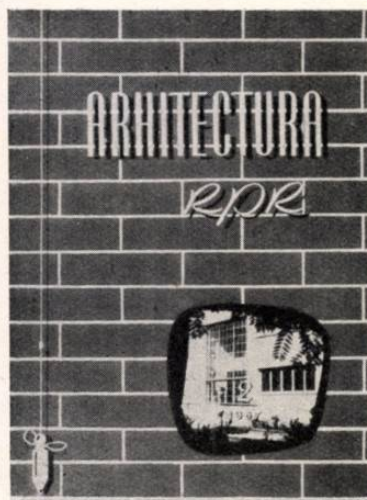
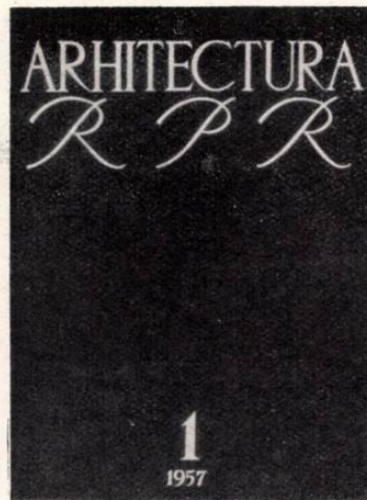
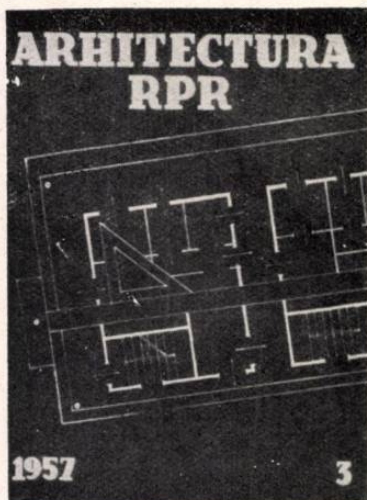

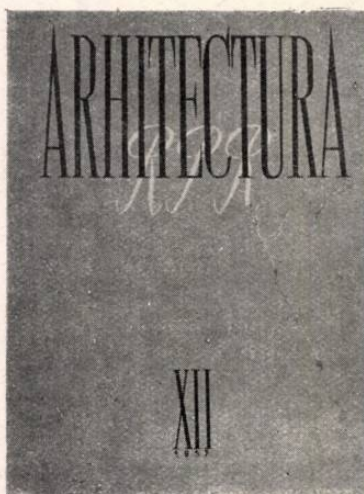
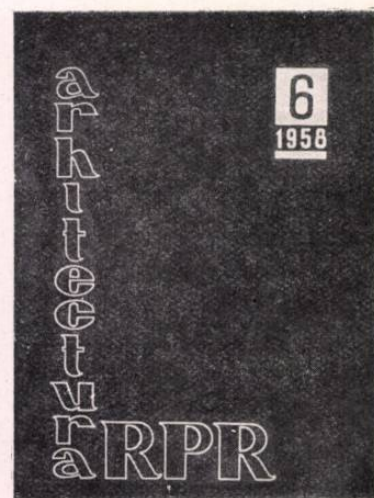
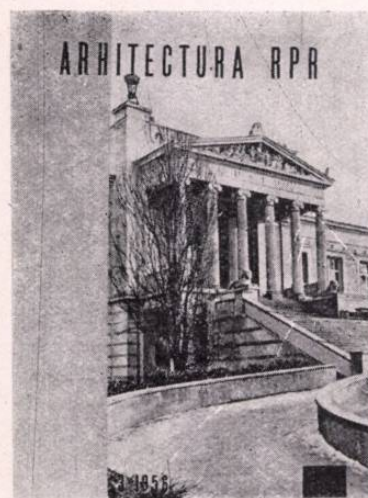
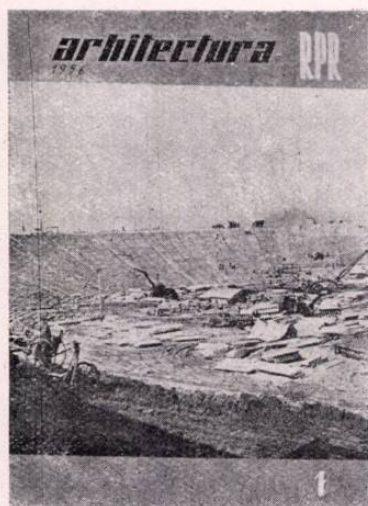
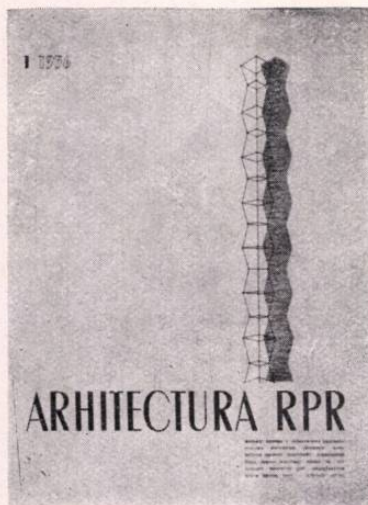
Mențiune — Schmidt Melania

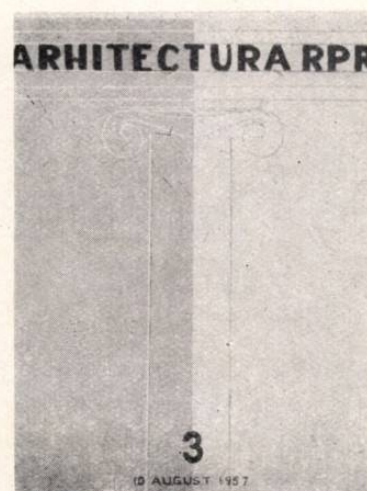
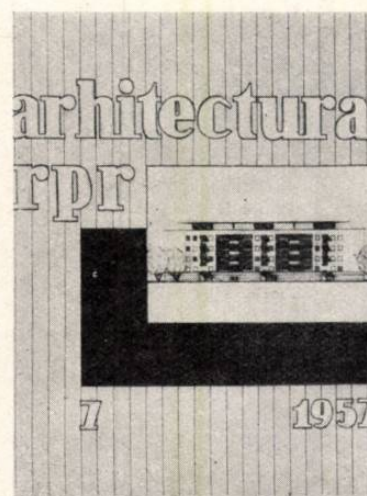
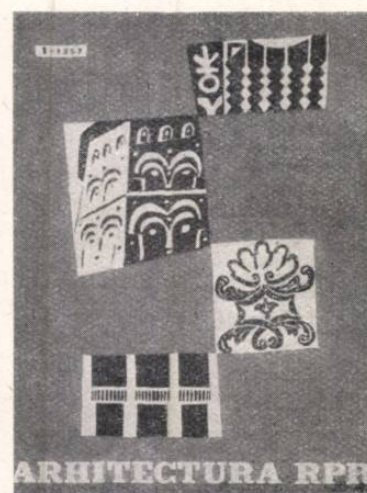
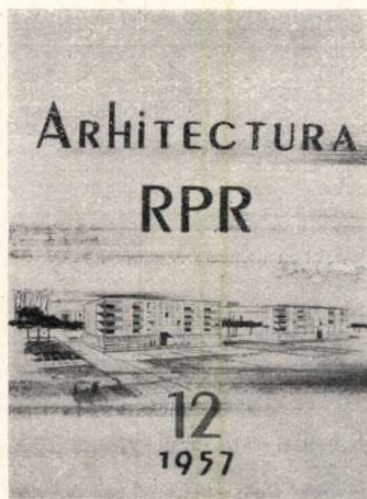

1

2

Conferințe — Arhitecții T. Niga, St. Bortnovski, N. Sburcu și T. Georgescu, care au vizitat R. Cehoslovacă în cadrul schimbului de delegații inițiat de uniunile de arhitecți din țările de democrație populară, au luat cuvântul la un simpozion asupra arhitecturii cehoslovace, simpozion ținut la Casa Arhitectului la 13 noiembrie 1956.

Despre «O călătorie de studii în Cehoslovacia» a ținut o conferință, însoțită de proiecții de diapozitive, conf. arh. Gh. Petrașcu, la 27 noiembrie 1956.

Noutăți din revistele de arhitectură din străinătate — La 30 noiembrie 1956, arh. N. Sburcu a făcut comunicări în legătură cu unele noutăți tehnice apărute în publicațiile și revistele de specialitate de peste hotare.

Proiecții de diapozitive — Arh. C. Fl. Roguski a prezentat diapozitive înfățișând monumente de arhitectură din nordul Moldovei, la 16 noiembrie 1956.

Expoziții — La 15 decembrie 1956 s-a deschis la Casa Arhitectului expoziția machetelor prezentate la concursul pentru coperta revistei «Arhitectura R.P.R.»

La 21 decembrie 1956 s-a deschis expoziția de «Fotografii din R.P. Chineză» realizate de prof. arh. M. Locar. Au participat membri ai conducerii U. A., reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Externe, precum și reprezentanții Ambasadei R. P. Chineze din București. Cuvântul de deschidere a fost rostit de prof. arh. O. Doicescu.

Activitatea culturală a Casei Arhitectului — Teodora Lucaci, Dan Iordăchescu și Ion Prisăcaru, laureați ai concursului de la Geneva — 1956, au dat la 25 noiembrie 1956, la Casa Arhitectului, un recital de canto, acompaniați la pian de Dagobert Buchholz.

La 22 decembrie 1956, Magda Nicolau a dat un recital de pian la Casa Arhitectului; a urmat un recital vocal dat de Lola Gălășanu acompaniată la pian de Josette Hirsu.

De peste hotare — Uniunea Arhitecților din R.P.R. a fost înștiințată că în S.U.A. a fost instituit premiul memorial R. S. Reynolds, constând dintr-o emblemă și suma de 25.000 dolari, care va fi atribuit în fiecare an unui arhitect (indiferent de naționalitate) care a adus o contribuție deosebită în folosirea aluminiului.

EXPOZIȚIA DE FOTOGRAFII DIN EGIPT

Prezentăm câteva fotografii realizate de arh. Heinz Novac în timpul unei călătorii în Egipt.

Fotografiile au figurat în expoziția deschisă la Casa Arhitectului în luna septembrie 1956.

1. Sfînxul — 2. Oaza Fayum — 3. Ansamblul de la Sakkarab — Detaliu de coloane
4. Pe șoseaua spre piramide — 5. Cairo — Stradă — 6. Cairo — Muzeul Copt

3

4

5

6

Раду Лауриан — Конкурс на лучший проект по планировке площади им. Н. Бэлческу в Бухаресте (стр. 2)

Союз архитекторов РНР и Исполнительный комитет Бухарестского городского народного совета объявил в 1956 году конкурс на наилучшее решение планировки площади им. Н. Бэлческу в Бухаресте.

Площадь эта расположена на перекрестке двух главных магистралей города, пересекающих его с севера на юг и с востока на запад. Вместе с площадью 28 марта, расположенной несколько южнее, на берегу Дымбовицы, площадь им. Н. Бэлческу составляет центр города. Система, образованная эти двумя площадями, которые связаны проспектом 1848 года, вместе с другими прилегающими ансамблями (площадь Центрального Дома Армии, университетская эспланада) составляют организационное ядро общей композиции города.

Площадь Н. Бэлческу, на которой предлагается построить здание городского народного совета, будет одной из важнейших площадей города.

От участников конкурса требовалось внести предложения в связи с созданием окружения, архитектурного оформления и с организацией уличного движения. При разрешении этих ансамблей требовалось также учитывать возможности выполнения работ в несколько очередей и по возможности ограничить размеры сноса домов и преобразований.

В результате внимательного ознакомления с представленными на конкурсе 49-ю проектами жюри присудило следующие премии: за проекты № 37 и № 49 — I и II премии *ex aequo*; за проект № 28 — одну третью премию, а вторую — за проект № 38. Проекты №№ 10, 16, 24 и 31 заслужили похвальные отзывы, а проекты №№ 6 и 5 — похвальный отзыв *ex aequo*.

После критического разбора программы конкурса и его организации, в статье анализируются предложенные решения в связи с проектом планировки города, а затем и представленные проекты.

★

По сравнению с предыдущими решениями, на конкурсе не было представлено решений, более удачных или же представляющих лучшие возможности претворения в жизнь. Он позволил, однако, проверить в более широком масштабе состоятельность уже известных решений, продемонстрировать возможность или же невозможность применения на практике того или иного варианта ансамбля или деталей; были поданы также полезные идеи в связи с разрешением вопроса окружения. В то же время продемонстрировано более убедительно, что в этой части города можно воздвигнуть одно или два крупных здания (помимо Народного совета, Центральный дом профсоюзов, зал для проведения конгрессов и т.п.), причем одновременно будет создана парадная площадь, на которой транзитное уличное движение не будет встречать затруднений. Запроектированная площадь может быть оформлена в первой очереди, на северной ее и восточной сторонах, без необходимости крупных разрушений.

Архитекторы Ирена Гицулеску, Константин Гицулеску, Адриан Корвэтеску.

Дом отдыха в Мамайе (стр. 18)

Дом отдыха в Мамайе с пропускной способностью на 400 отдыхающих спроектирован коллективом, работающим в системе Министерства вооруженных сил РНР, в составе архитекторов Ирены Гицулеску, Константина Гицулеску и Адриана Корвэтеску, которым помогали инженеры-специалисты.

Дом отдыха расположен там, где несколько лет тому назад началось строительство морской школы. Для этой школы были построены только два небольших корпуса, которые вошли впоследствии в ансамбль дома отдыха, претерпев необходимые изменения для создания единого и стройного целого. Один из этих корпусов имеет комнаты примерно на 100 отдыхающих. Второй, нижний этаж которого был переделан, выполняет различные функции. Здесь находятся теплоцентраль, прачечная, столовая для обслуживающего персонала и вес пищеблок для обслуживания столовых, которые расположены в новом крыле этого корпуса. На втором этаже устроены помещения для обслуживающего персонала.

Помимо этих изменений, коллектив проектировщиков задумал построить доминирующий корпус, который подчинил бы себе и связывал между собой существующие постройки. В этом корпусе сосредоточено большинство функций, которые требуются по программе: прием и расквартирование, клуб с библиотекой, комнаты для игры в шахматы и настольный теннис, закусочная-кондитерская, медицинское обслуживание, универсам, парикмахерская, и т.д. На втором и третьем этаже комнаты сгруппированы по две с прихожей, душевой с умывальником и отдельной уборной. Каждая комната имеет выход на лоджию или балкон.

На III этаже расположены квартиры в 2 комнаты с ванной и уборной, в которых из каждой комнаты обеспечен выход на лоджию.

Пластическое оформление фасадов согласовано с пейзажем; характер дома отдыха сохранен благодаря соотношению между проемы и простенки обеспечивающему чередование света и тени.

Arch. Zottu Papanide — Новые проекты типовых секций жилых домов (стр. 24)

Учитывая требования рабочих горной промышленности, Институт строительного проектирования предпринял изучение секций жилых помещений, которые, в результате улучшения использовавшейся до сих пор типовой секции 475 ИИП, отвечали бы этим требованиям и, в то же время possibilitaient industrialisation.

Разработаны варианты секции с квартирами в одну, две и три комнаты с удобствами и непосредственным освещением.

Группировка квартир по секциям выполнена в различных вариантах, как и решение санитарных установок. В секции, где применяется пролет 3,80 м, в квартиру входит кухня и душ с умывальником в одном и том же помещении, а уборная в отдельном помещении.

Конкурс на лучшую обложку журнала «АРХИТЕКТУРА РНР» (стр. 26)
Здесь воспроизведен ряд снимков с макетов, представленных на объявленный Союзом архитекторов РНР конкурс на лучшую обложку журнала «Архитектура РНР».

Под рубрикой ХРОНИКА (стр. 32) помещен отчет о деятельности Союза архитекторов в ноябре и декабре прошлого года и о культурной работе Дома архитектора. Тут же помещено и несколько фотографий, снятых арх. Хейнцем Новаком во время поездки в Египет, — снимки представленные в сентябре 1956 года на выставку в Доме архитектора.

Radu Laurian — Concours pour la systématisation de la place Nicolae Bălcesco de Bucarest (p. 2).

L'Union des Architectes de la R.P.R., conjointement avec le Comité Exécutif du Conseil Populaire de la Capitale, ont organisé, en 1956, un concours public d'idées pour la systématisation de la place N. Bălcesco de Bucarest.

Cette place se trouve à l'intersection des deux boulevards principaux de la ville, disposés selon les directions N-S et E-O. Avec la place 28 Mars, qui se trouve plus au sud, sur les rives de la Dimbovitza, elles constituent la zone centrale de la ville. Le système formé par ces places, reliées entre elles par le Boulevard 1848, constitué, avec d'autres ensembles adjacents — la place de la Maison Centrale de l'Armée, l'esplanade de l'Université — le nucléus organisateur de la composition d'ensemble de la ville.

La place N. Bălcesco, où l'on envisage d'édifier le Palais du Conseil Populaire, sera l'une des principales places représentatives de la ville.

Le programme arrêté demande aux concurrents de faire des propositions concernant la réalisation du cadre, de la facture architectonique et au sujet de l'organisation de la circulation. On leur a également demandé de proposer — lors de la solution de ces ensembles — les moyens de réaliser les travaux par étapes et de faire en sorte que le volume des démolitions et des transformations soit aussi réduit que possible.

Après avoir fait la critique du programme et de la manière dont fut organisé le concours, l'article fait l'analyse des solutions préconisées, en rapport avec le plan de systématisation de la ville, suivie par l'analyse des projets soumis.

★

Ce concours n'a pas donné lieu à des solutions plus valables et aptes à être réalisées par rapport à celles déjà étudiées. Par contre, on a pu vérifier, dans un cadre plus ample, la valabilité de certaines solutions connues, on a démontré la possibilité ou l'impossibilité de l'adoption de certaines variantes d'ensemble ou de détail; on a cependant pris en considération certaines suggestions touchant la solution à donner au cadre. Il a été démontré en même temps, qu'avec des moyens plus étendus, on pourrait élever dans ce point de la ville une ou même deux constructions de grande envergure (aux côtés du Conseil Populaire, la Maison Centrale des Syndicats, une salle de Congrès ou autres), tout en réalisant une place représentative qui ne serait pas gênée par le flux de la circulation de transit de la ville. La place projetée pourrait être édiflée dans une première étape, au cours de laquelle seraient érigés les côtés septentrional et oriental, sans démolitions importantes.

Arch. Irena Ghiulesco, Constantin Ghiulesco, Adrian Corvatesco — Maison de repos à Mamaia (n. 18)

La maison de repos de Mamaia, pouvant loger 400 estivants, a eu pour projetant un collectif comprenant les architectes Irena Ghiulesco, Constantin Ghiulesco et Adrian Corvatesco, assistés d'ingénieurs spécialistes.

Le complexe dont il est question est situé sur l'emplacement où, quelques années auparavant, on avait commencé la construction d'une école navale, dont on n'avait édifié que deux pavillons de dimensions réduites, que l'on fit entrer ensuite dans le cadre de la maison de repos en voie d'exécution, après leur avoir fait subir les transformations nécessaires en vue d'un tout harmonieux.

Outre ces transformations, le collectif de projetants a conçu un pavillon dominant, reliant et subordonnant l'une à l'autre les constructions existantes. Dans le cadre de ce pavillon ont été résolues la plupart des fonctions exigées par le plan: réception, hébergement, club et bibliothèque, salons d'échecs et de tennis de table, buffet-pâtisserie, groupe sanitaire, un grand magasin, coiffeur pour femmes et hommes etc.

Les chambres du 1-er et du 2-nd étage sont couplées — deux par vestibule commun, douches avec lavabo et w.c. — chaque chambre étant prévue d'une loggia ou d'un balcon.

Au 3-ème étage se trouvent des appartements de deux pièces avec salle de bains et w.c., chaque chambre ayant accès à la loggia continue.

Arch. Zottu Papanide — Nouvelles études de sections-type d'habitations (p. 24).

Tenant compte des desideratum de certains mineurs, l'Institut pour l'élaboration de projets de construction (I.P.C.) a entrepris l'étude de quelques tronçons d'habitations qui — par suite de l'amélioration du tronçon-type 475 I.P.C., utilisé jusque-là — répondent à ces desideratum comme aux possibilités d'industrialisation.

Il a été élaboré des variantes de tronçons comprenant des appartements de 1, 2 et 3 pièces, dont les dépendances reçoivent directement le jour.

Le groupement des appartements sur tronçons a été réalisé en plusieurs variantes, de même que celui des annexes sanitaires. Au tronçon où l'on utilise la travée de 3,80 mètres, les appartements englobent dans la même pièce la cuisine et la douche avec lavabo, le w.c. étant placé séparément.

Concours pour la couverture de la revue «l'Architecture de la R.P.R.» (p. 26).

On reproduit une série de photos d'après les maquettes présentées au concours ayant pour objet la couverture de la revue «l'Architecture de la R.P.R.», concours ouvert par l'Union des Architectes de la R.P.R.

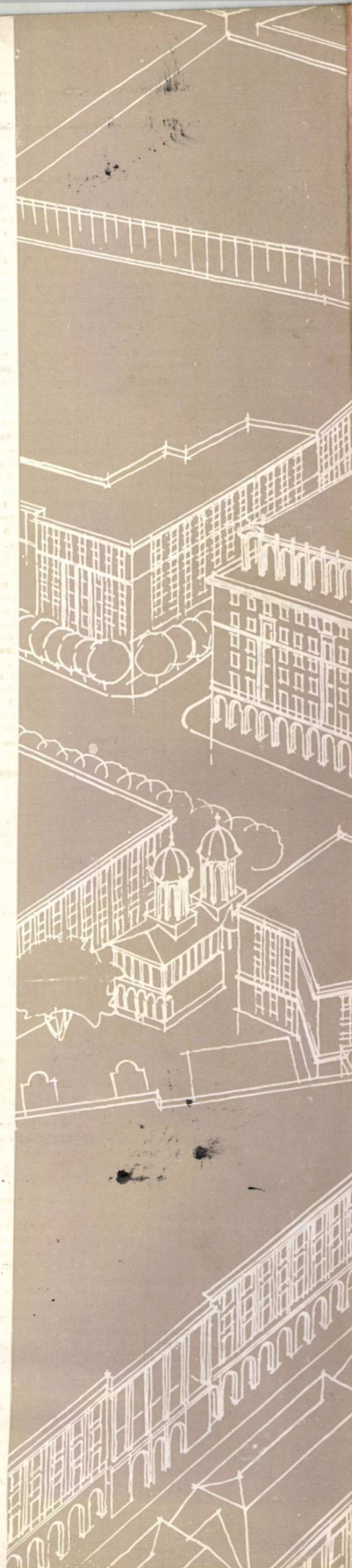
La CHRONIQUE (p. 32), comprend un compte-rendu de l'activité de l'Union des architectes, au cours des mois d'octobre et de décembre et de l'activité culturelle de la Maison de l'Architecte. On présente également quelques photos, réalisées par l'architecte Heinz Novac pendant un Voyage en Egypte, images ayant figurées dans une exposition organisée à la Maison de l'Architecte au mois de septembre 1956.

ARHITECTURA R P R

ORGAN AL UNIUNII ARHITECȚILOR DIN R.P.R. ȘI AL
COMITETULUI DE STAT PENTRU ARHITECTURĂ ȘI CONSTRUCȚII

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : BUCUREȘTI, STRADA EPISCOPIEI Nr. 9
TELEFON : REDACȚIA 6.13.31 — ADMINISTRAȚIA 4.61.65

Abonamentele se primesc în fiecare lună până cel mai târziu în ziua de 16, cu deservirea în luna viitoare.
Abonamentele se primesc la difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, la secțiile de difuzare a presei, precum și de către factorii poștali și oficiile P.T.T. Orice corespondență în legătură cu difuzarea revistei se va adresa: Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor, Direcția centrală a difuzării și expeditiei presei — București, Calea Victoriei nr. 12.

E 1689

R

INFERALVA

KAT

1957 2

Institut de Documentare Tehnică
BIBLIOTECĂ
C. I. I. A.
W. I. A.
J. I. A.

ARHITECTURA R P R

ARHITECTURA R P R

ORGAN AL UNIUNII ARHITECȚILOR DIN R.P.R.
ȘI AL COMITETULUI DE STAT PENTRU ARHITECTURĂ ȘI CONSTRUCȚII

Pentru o mai bună repartizare a forțelor de proiectare 2

Arb. T. Niga

Un cartier de locuințe minimale în București 3

Arb. G. Hochstadt

Noi cantine tip elaborate în 1956 12

Arb. M. Florea

Hală pilot pentru industria chimică 14

Arb. Gb. Olariu

Stuful în construcțiile agricole 16

MONUMENTE

Arb. V. Bilciurescu

Biserica sf. Gheorghe din Hîrlău 18

DE PESTE HOTARE

Arb. M. Caffé

Un grup de arhitecți în U.R.S.S. 23

Expoziția de fotografii din R.P. Chineză 28

Informații din Suedia 30

CRONICA

Din activitatea Uniunii Arhitecților din R.P.R. 30

Schimb de experiență între S.A.S.-uri la Iași 30

BIBLIOGRAFIE

31

PENTRU O MAI BUNĂ REPARTIZARE A FORTELOR DE PROIECTARE

Construirea socialismului în țara noastră a trezit la viață regiuni altădată înapoiate și le-a ridicat pe o nouă treaptă, mai înaltă, de dezvoltare economică și culturală. Efortul continuu al statului pentru o distribuire rațională a forțelor productive pe teritoriul republicii noastre urmărind dezvoltarea armonioasă a tuturor regiunilor, s-a concretizat printre altele și prin realizarea a nenumărate construcții industriale, social-culturale și de locuit pe întreg cuprinsul țării.

În acest amplu proces de construcție, un rol important îl au proiectanții — arhitecți și ingineri — a căror activitate creatoare are o mare însemnătate în realizarea investițiilor.

Dar în timp ce șantierele de construcții sînt răspindite pe întreaga suprafață a țării, proiectarea a rămas în mod nefiresc concentrată în Capitală. În București sînt 26 institute de proiectare cu diferite profiluri, iar în tot restul țării numai două institute. Imensa majoritate a arhitecților, ale căror proiecte se realizează în cele mai îndepărtate colțuri ale republicii, lucrează în cadrul institutelor din București. Această situație a început să constituie o piedică în dezvoltarea normală a sectorului de construcții.

Experiența Uniunii Sovietice, a țărilor de democrație populară și a altor state cu o producție avansată în sectorul construcțiilor dovedește că descentralizarea proiectării, crearea unor puternice nuclee de proiectare în diferite regiuni ale țării, este o condiție indispensabilă pentru desfășurarea normală a procesului de construcție și asigurarea în bune condiții a documentației necesare.

Situația anormală în această privință, din țara noastră, este cauza multor neajunsuri. Astfel, concentrarea proiectării în Capitală a împiedicat dezvoltarea firească și dimensionarea justă a unităților de proiectare de la regiuni și orașe, care nu pot face față sarcinilor multiple pe care le au. La serviciile tehnice de proiectare ale Sfatului popular regional sînt în prezent numai 4% din numărul total al proiectanților de construcții. Din această cauză, aceste servicii nu reușesc să acopere decît 30—40% din sarcinile ce le au, cu toate că folosesc într-o măsură considerabilă și colaboratori externi.

În condițiile de lucru în care activează organizațiile de proiectare pînă acum, supraaglomerarea de lucrări cu termene scurte de predare, precum și concentrarea proiectanților în Capitală, împiedică un contact mai strîns al proiectanților cu terenul. Din această cauză, proiectele nu pot prinde toate particularitățile locale ale lucrării și cer numeroase adaptări ulterioare la teren, ceea ce duce adesea la întîrzieri în execuție și aduce prejudicii economice lucrărilor. Din aceleași motive, institutele de proiectare nu au putut să realizeze într-o măsură suficientă urmărirea pe teren a executării construcțiilor. Din punct de vedere al rezolvărilor arhitecturale, lipsa de cunoaștere temeinică a specificului și tradiției locale, documentarea de la distanță — inevitabil superficială — au favorizat aplicarea unor șabloane hibride și cultivarea eclectismului.

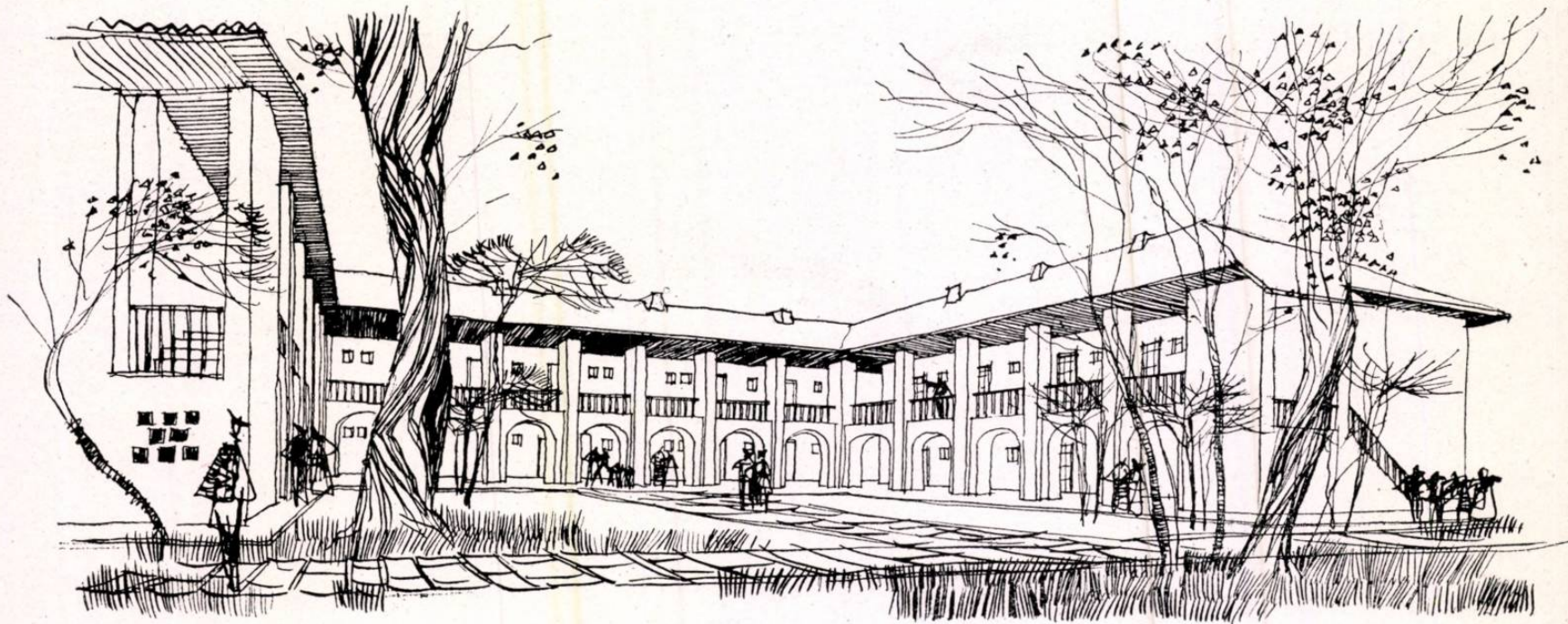
În domeniul proiectării industriale se continuă proiectarea în Capitală a obiectelor necesare unor sectoare ale căror investiții se realizează în mod curent în diferite regiuni miniere, extractive etc. Aceeași situație există și în domeniul construcțiilor necesare agriculturii. Deși acestea sînt răspindite în toată țara, realizarea lor fiind strîns legată de dezvoltarea gospodăriilor agricole de stat, a gospodăriilor agricole colective, a S.M.T.-urilor din toate regiunile, proiectarea lor este încă centralizată în Capitală. Pe lîngă toate deficiențele de ordin tehnic ce rezultă din aspectele prezentate ale concentrării existente în domeniul proiectării, trebuie avut în vedere și faptul că numărul mare de deplasări ale proiectanților din București în toate colțurile țării consumă un timp prețios și necesită cheltuieli destul de importante.

În această situație, în lumina Hotărîrilor plenarei Comitetului Central al Partidului din decembrie 1956, este necesar să se realizeze o descentralizare a proiectării construcțiilor și o mai rațională distribuire a forțelor de proiectare pe teritoriul țării. Proiectarea de interes local, privind sistematizarea locală, clădirile de locuit, social-culturale și industria locală, precum și lucrările edilitare aferente este normal să fie subordonată direct Sfatului popular regional, care prin lărgirea competenței și a atribuțiilor lor sînt în măsură să dispună și să urmărească investirea fondurilor locale.

Natura construcțiilor orășenești și răspîndirea lor aproape uniform pe întregul teritoriu al țării face necesară crearea unor unități puternice de proiectare la toate Sfatulile populare regionale, prin întărirea numerică și calitativă a actualelor servicii tehnice.

În paralel, este necesară descentralizarea parțială a proiectării industriale prin crearea unor filiale sau prin mutarea unor institute în locurile principale de execuție sau exploatare ale sectorului respectiv.

Fără îndoială, acțiunea de descentralizare este legată de crearea condițiilor materiale necesare care să asigure proiectanților — arhitecți și ingineri — ce se vor transfera din Capitală în diferite alte orașe, un cadru corespunzător calificării și aportului lor. Este la fel de adevărat că în calea acestei acțiuni se vor ivi destule greutăți. Dar, în nici un sector, construirea socialismului nu se face în mod lin și fără greutăți. A sosit timpul ca în sectorul nostru de activitate să se depășească stadiul de închistare de pînă acum și să se treacă la o distribuire mai rațională a forțelor creatoare pe teritoriul țării. Este o misiune nobilă aceea de a contribui cu toată capacitatea și entuzismul la opera de ridicare continuă a patriei. Este sigur că arhitecții care vor pleca să lucreze la regiuni vor avea suficientă tenacitate pentru a învinge greutățile ce se vor ivi și își vor dovedi prin muncă creatoare abnegația lor pentru marea cauză a construirii socialismului.

Arh. T. NIGA

UN CARTIER DE LOCUINȚE MINIMALE ÎN BUCUREȘTI LOTURILE 3 ȘI 4, ȘOSEAUA MIHAI BRAVU

Colectiv de proiectare: arh. T. NIGA (șef de proiect), arh. I. ANTONESCU, arh. S. BERCOVICI, arh. A. DÎMBOIANU, arh. M. DÎMBOIANU, arh. I. FLOREA, arh. R. GHELMAN, arh. H. STOICESCU, ing. A. FIEGEL, ing. I. ȚONEA, ing. C. PÎSLĂRAȘU

În dorința de a ameliora situația spațiului locativ din București, Comitetul executiv al Sfatului popular al Capitalei a inițiat, la începutul anului 1955, și realizarea unor locuințe provizorii în baracamente.

Aceste construcții, proiectate de Direcția generală de locuințe și localuri, denumite barăci provizorii de zidărie, erau concepute cu apartamente de capacitate locativă minimă și urmau să fie construite prin cele mai simple și economice mijloace (zidărie de cărămidă, șarpantă din bile și lemn necărisat, învelitoare de carton etc.). Dotarea cu instalații interioare a apartamentelor și planificarea într-un timp extrem de scurt a executării acestor lucrări a determinat Comitetul executiv al Sfatului popular al Capitalei să fixeze pentru amplasamentul acestor construcții terenuri relativ centrale, prevăzute cu lucrări edilitare existente.

Importanța acordată de Sfatul popular al Capitalei acestor lucrări provizorii planuite să fie executate în mare număr în diferite cartiere ale orașului, ca și perspectiva ocupării cu aceste lucrări a rezervelor de terenuri valoroase — prevăzute în schița de sistematizare a Capitalei cu un anumit regim și destinație — costul pe metru pătrat de construcție aproape echivalent cu al locuințelor prin cooperare cu 2 și 3 niveluri, ca și teama ca aceste construcții nereprezentative, dar executate din materiale durabile să nu devină definitive, au determinat Institutul Proiect-București să analizeze această problemă sub toate aspectele ei.

În această situație, atelierul Est din Institutul Proiect-București a propus — în opoziție cu proiectul elaborat de D.G.L.L. — o altă rezolvare a locuinței minime, care urmărea să soluționeze acest aspect al locuinței prin construcții definitive, cu o execuție simplă, realizabilă aproape cu același efort, materiale și utilaj ca și cele prevăzute pentru baracamente provizorii, dar care prin aspectul lor exterior și prin confort să se încadreze în viziunea și prevederile Schiței generale de sistematizare a Capitalei.

Scopul principal urmărit de noi a fost să se demonstreze prin proiecte și calcule că investițiile planuite de Sfatul popular al Capitalei pentru lucrări provizorii ar putea fi dirijate, cu rezultate mai bune, spre lucrări definitive, care să contribuie la dotarea și înfrumusețarea Capitalei.

În susținerea acestei teze ne-am bazat pe următoarele considerații:

— construcțiile parter-etaj, prin utilizarea mai rațională a fundațiilor și acoperișului, cu toată suplimentarea suprafeței construite pentru scări, sînt mai economice decît construcțiile parter;

— prin dispunerea apartamentelor pe 2 niveluri se realizează o substanțială reducere a lucrărilor edilitare;

— construcțiile parter-etaj nu cer o mecanizare avansată, schelăria și utilajul putînd fi la fel cu cele necesare pentru executarea lucrărilor parter;

— consumul de material lemnos necesar executării planșelor de beton armat, impus de prevederile P.C.I., chiar în ipoteza cea mai nefavorabilă, a executării monolit, nu depășește consumul de cherestea prevăzut inițial pentru astereala construcțiilor provizorii;

— reducerea suprafeței construite pe sol permite o rezolvare mai favorabilă în plan — prin degajarea apartamentelor pe un perimetru mai mare de lumină — și o utilizare mai bună a terenului, prin mărirea densității de locuitori pe hectar.

Propunerea Institutului Proiect-București, concretizată într-un studiu de amplasament în cadrul raionului T. Vladimirescu cu 6 amplasamente pentru cca. 6000 de apartamente și schițe preliminare pentru mai multe tipuri de blocuri cu 2 niveluri, axate pe rezolvarea în diferite feluri a locuinței minime, a fost aprobată de arhitectul șef al orașului și ulterior de Comitetul executiv al Sfatului popular al Capitalei, care a dispus imediată începere a lucrărilor de execuție pe amplasamentul nr. 5, considerat cel mai indicat pentru prima etapă. În alegerea amplasamentului s-a ținut seama de apropierea lui de lucrările edilitare, căile de comunicație și de transport în comun existente, posibilitatea deservirii lui de lucrările de organizare a șantierelor învecinate ale S.P.C., ca și de dorința de asanare și de organizare a acestei părți dens populate a zonei Balta Albă, lipsită de lucrări edilitare și dotată numai cu construcții parter semi-permanente.

La numai 5 zile după fixarea amplasamentului și aprobarea studiilor preliminare, la începutul lunii iulie 1955, s-a început realizarea pe teren a 314 apartamente grupate în 24 de blocuri.

Proiectarea complexă a lucrărilor s-a realizat într-un ritm de lucru neobișnuit, paralel cu execuția. Colectivul, în dorința de a contribui la efortul general al campaniei de construcții de locuințe, și-a propus să nu frîneze cu nimic mersul normal al executării lor și a răspuns cu mult elan la realizarea într-un timp record a proiectelor de execuție pentru întregul ansamblu.

*

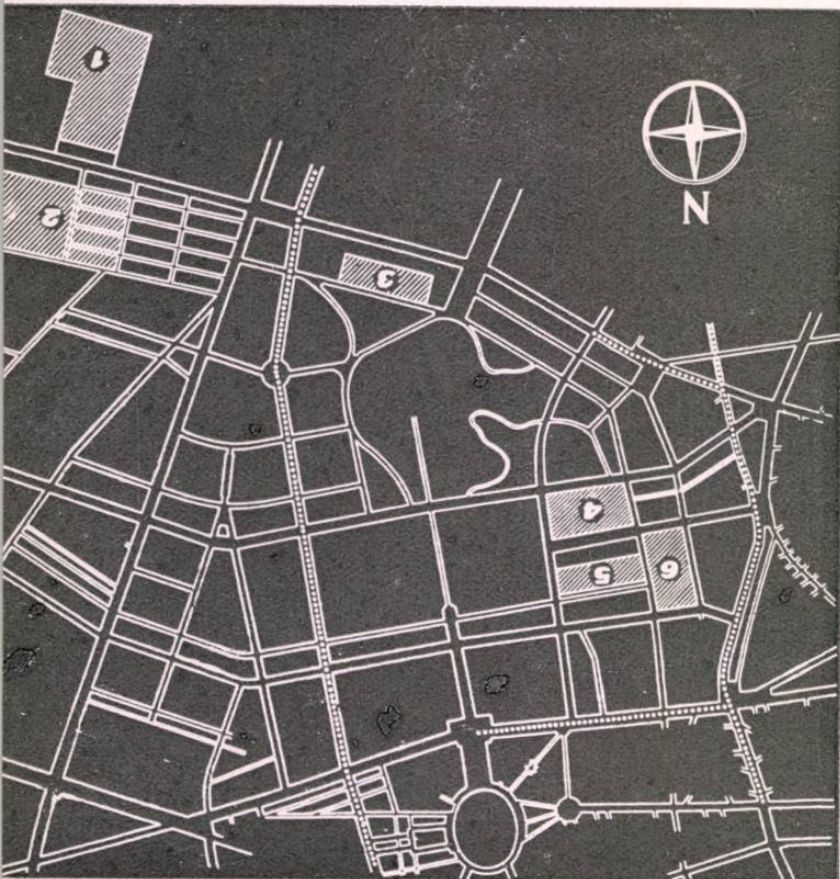
Terenul afectat pentru realizarea acestei prime etape, denumit lotul 3 de locuințe minime, în suprafață de 43 200 m², în afară de patru case parter construite de Ministerul Construcțiilor, în anul 1952, după proiecte tip 7/1950, era liber de construcții sau amenajări, aproape plan și bun pentru fundare. Avînd în vedere forma și dimensiunile terenului, căile de acces și cele 4 construcții existente pe teren, s-au proiectat cele 24 de construcții, deservite de două alei de acces, pe patru alinamente paralele orientate est-vest.

Spațiul de 18 m dintre alinierea construcțiilor a fost gândit să se realizeze pe un fond de gazon cu o aleă centrală carosabilă asfaltată, de 3,5 m lărgime, cu largiri pentru staționare, cu trotuare din dale de beton și cu grupuri de planșii de toate mărimile, într-o compoziție liberă, nealinată. Suprafețele de teren dintre alinierea de fund ale construcțiilor au fost rezervate pentru locuri de joc pentru copii, amenajări gospodărești și spații libere plantate, prevăzute, ca și grădinile de fațadă, cu bănci și corpuri de iluminat.

Această lotizare, condiționată de o realizare imediată, a fost astfel concepută ca să se încadreze în schema generală stradală a zonei Balta Albă. Ea a fost încadrată într-o unitate complexă de locuit de 12 ha, care cuprinde, în afară de construcțiile cu 2 niveluri proiectate în această primă etapă, și blocuri de 4 și 6 niveluri și dotările aferente acestor unități.

Proiectele prevăd apartamente unifamiliale, cu suprafață construită minimală; în marea lor majoritate, ele sînt compuse dintr-o cameră de locuit cu dependențe (bucătărie, duș și cămară).

Realizarea în condiții economice a acestor apartamente — adăpost pentru familii de două persoane — este una dintre problemele cele mai acute ale proiect-

1. Studiul posibilităților de amplasare a cartierului de locuințe proiectat, în faza inițială
- 1-2-3. Amplasamente posibile pe calea Dudești
- 4-5-6. Amplasamente posibile în apropierea gării Mibai Bravu
2. Situația existentă cu sistematizarea proiectată
3. Planul de sistematizare a loturilor 3 și 4
4. Planul de ansamblu al loturilor 3 și 4

tării de locuințe pentru marile orașe, unde fondul existent, compunându-se în general din apartamente mari, face dificilă o judicioasă distribuie a spațiului locativ pe cap de locuitor. Deși acest lucru a rezultat clar din experiența statelor de democrație populară și deși am semnalat, cu ocazia plenarei Uniunii Arhitecților din R.P.R. din vara anului 1954, că în R. P. Polonă, 65% din investițiile pentru locuințele din Varșovia sînt destinate pentru apartamente de o cameră și dependințe, noi nu am reușit să prevedem din timp aceste apartamente, astfel că în iulie 1955, proiectarea noastră nu dispunea încă de proiecte tip de acest fel.

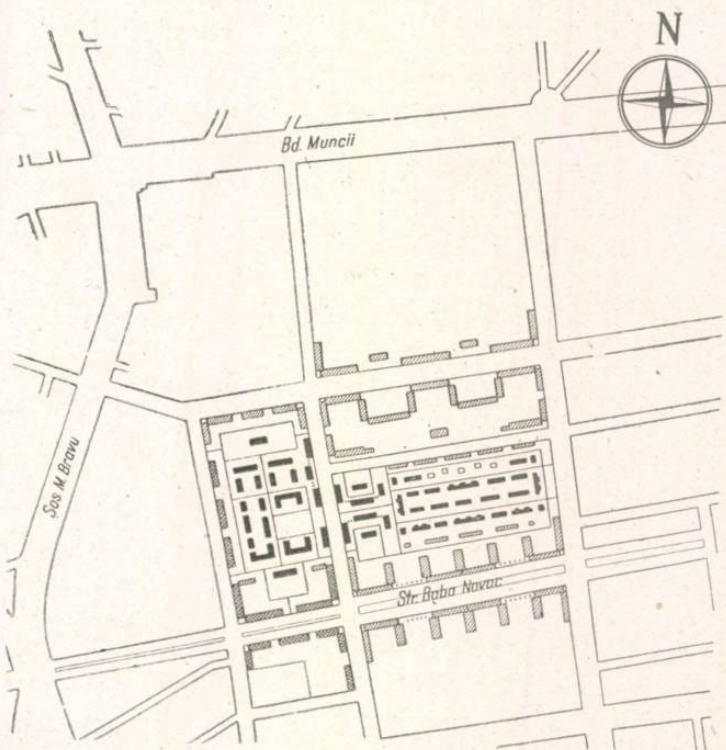
Acest fapt ne-a determinat ca, în mod experimental, să propunem mai multe tipuri de asemenea apartamente, și — la cererea beneficiarului — să completăm studiile noastre cu apartamente de $1\frac{1}{2}$ și 2 camere.

Propunerile prezentate au urmărit rezolvarea problemei locuinței unifamiliale de masă prin obținerea maximului de confort și economie. Pentru realizarea acestui obiectiv am pornit de la analiza spațiilor minimale necesare unei comode împliniri a diverselor funcțiuni ale locuinței, căutînd să realizăm economie printr-o judicioasă dimensionare a încăperilor, prin reducerea la minimum a spațiilor pierdute și de trecere, și printr-o dispoziție logică a mobilierului și obiectelor sanitare. Aceste spații astfel rezolvate au servit la compunerea apartamentelor tip.

Apartamentul cel mai concentrat și economic care a stat la baza studiilor noastre, ca termen de comparație cu construcțiile provizorii, a fost apartamentul de o cameră la care se accede printr-o piesă cu dubla funcțiune de vestibul și bucatărie (pag. 6, fig. a). Acest tip de apartament, care își găsește originea în locuința noastră tradițională din mediul rural, compusă în forma ei cea mai simplă din prispă, sală cu vatră (prin care se intră în casă) și cameră de locuit, se impunea — prin avantajele sale economice — pentru experimentarea lui în exploatare. De altfel, acest tip de apartament se găsește curent și în ultimele realizări de apartamente minimale din țările cu mare experiență în construcții de locuințe, în special la blocurile cu circulație exterioară. Celelalte tipuri de apartamente, de 1, $1\frac{1}{2}$ și 2 camere, urmăresc dezvoltarea acestui tip de apartament spre un standard mai ridicat.

Blocurile rezultate din asamblarea în diverse feluri a acestor apartamente sînt de 5 tipuri: A, B, C, D, E. Blocurile A și B sînt proiectate în mai multe variante, după numărul de apartamente asamblate, după orientare etc. Ele au următoarele caracteristici comune:

1. soluționarea economică a apartamentelor, printr-o justă dimensionare a încăperilor de locuit și auxiliare, eliminarea spațiilor pierdute și reducerea spațiilor de circulație;
2. luminarea și ventilarea directă a tuturor încăperilor din care se compune apartamentul, inclusiv cămarile;
3. o dispoziție de plan care permite orientarea favorabilă a încăperilor principale în orice amplasament;
4. modularea și tipizarea construcțiilor, pentru a permite experimentarea diferitelor sisteme constructive și execuția lucrărilor în orice sistem, de la cel tradițional la marea mecanizare;
5. utilizarea circulațiilor orizontale și verticale obligatorii pentru deservirea acceselor în apartamente, ca elemente decorative pentru agrementarea fațadelor;
6. o suficientă varietate de tipuri de blocuri pentru a favoriza compoziția arhitecturală de ansamblu și pentru a realiza o gamă de apartamente diferit compuse, în vederea experimentării lor;
7. dotarea fiecărui apartament cu o terasă sau loggie, fie individuală, fie colectivă, acest din urmă tip realizat foarte economic printr-o ușoară supralărgire a circulației orizontale;

8. adoptarea, pentru expresia plastică exterioară, a unei arhitecturi lapidare și expresive, inspirată și prelucrată după valorile noastre arhitecturale tradiționale.

*

După terminarea proiectării lucrărilor destinate lotului 3, la sfârșitul lunii august 1955 s-a primit comanda pentru extinderea lucrărilor și pe amplasamentul nr. 6. Proiectarea celor 463 de apartamente, grupate în 27 de blocuri, pe acest nou amplasament, denumit lotul 4, s-a realizat pe baza aceluiași principii arătate mai sus, dar cu utilizarea experienței cistigate în proiectarea și execuția lucrărilor de la lotul 3. Astfel, în compoziția generală s-a utilizat un număr mai restrâns de tipuri de apartamente și în special cele mai adecvate pentru prefabricarea și mecanizarea lucrărilor. Seria de blocuri a fost completată cu construcții pe 3 niveluri, cu apartamente de 2 camere, prelucrate după tipurile 214/1 și 214/3 de locuințe prin cooperare, amplasate perimetral pe căile de circulație.

Ansamblul celor două loturi a fost dotat, în afară de anexe gospodărești, cu câmine de zi, creșe, magazine și spații comune liber plantate.

Ansamblul lotului 4, conceput pe același principiu al unei unități de locuit cu regim mixt, cu construcții de 2, 3 și 4 niveluri, realizează o densitate de 400 loc./ha și se încadrează, ca și lotul 3, în schema și viziunea generală plastică a sistematizării zonei Balta Albă.

*

Execuția lucrărilor încredințată Trustului de construcții al Capitalei a fost făcută la primele blocuri, cu sisteme tradiționale, pentru a înlesni realizarea locuințelor în termenele prevăzute de către o întreprindere nedotată cu utilaj modern. Astfel, primele construcții au fost executate cu fundații de beton, zidărie de cărămidă, planșee peste parter și șarpanta din beton armat monolit, învelitoare din oțel etc. Se menționează că planșeele monolit au fost executate pe un cofraj de stuf, realizându-se astfel izolarea termică a învelitorii și recuperarea integrală a materialului lemnos utilizat pentru susținerea cofrajului.

O dată cu organizarea lucrărilor de execuție și dotarea șantierului cu un atelier de prefabricate și utilaj ușor s-a trecut la sisteme mai avansate de execuție, obținându-se, în special la lotul 4, zidărie din blocuri mici, planșee și șarpante prefabricate. De asemenea, s-au realizat unele lucrări de finisaj, ca balustrade, traforuri, dale speciale pentru trotuare prefabricate din beton.

În lucrările de finisaj exterior s-a urmărit, în general, economisirea și înlocuirea lemnului ecarisat, prevăzut inițial pentru streșini și pentru stâlpi și balustradele prispelor și scăriilor exterioare. Astfel, pentru înfundarea streșinilor s-au utilizat plăci de lemn aglomerat, iar pentru stâlpi și balustrade, prefabricate din beton armat sau din scutături de fier-beton.

Finisajul interior a fost realizat cu materiale tradiționale: pardoseli din parchet de stejar sau fag, mozaic, cărămidă; placaje de faianță sau opaxit, utilizate la primele blocuri, au fost înlocuite cu vopsea de ulci.

Pentru îmbogățirea plasticii exterioare și a finisajului interior s-a urmărit obținerea unor efecte decorative prin tratarea în diferite culori a pereților loggiilor, sageacului, balustradelor, a timplăriei interioare și exterioare și a pereților camerelor de locuit.

Urmărind cu consecvență principiile de realizare a construcțiilor economice enumerate în parte mai sus, urmărind reducerea frontului construit prin dispunerea încăperilor în adincime, aplicarea unor sisteme constructive și folosirea materialelor de construcție la nivelul posibilităților curente de execuție, evitarea decorațiilor inutile, reducerea traseelor lucrărilor edilitare de adincime și în special a suprafețelor pavate, în avantajul celor înverzite și bogat plantate, am realizat — în comparație cu ultimele lucrări executate din fondul centralizat al statului — o substanțială reducere a costului construcțiilor noastre.

Economia obținută se cifrează la o reducere de cost de: 7,4% pentru un m² de suprafață construită de etaj locuibil, inclusiv terase, circulații, scări;

6,3% — pentru un m² de suprafață locuibilă;

22,1% — pentru cazarea unei persoane (socotind maximum 2 persoane pentru o cameră de locuit).

În aprecierea acestor cifre se va ține seama de marea frecvență a instalațiilor, teraselor și circulațiilor de acces la blocurile cu apartamentele minimale și de reducerea la prețurile de cost comparate, a valorii instalațiilor de încălzire centrală de la blocurile cu 4 niveluri.

*

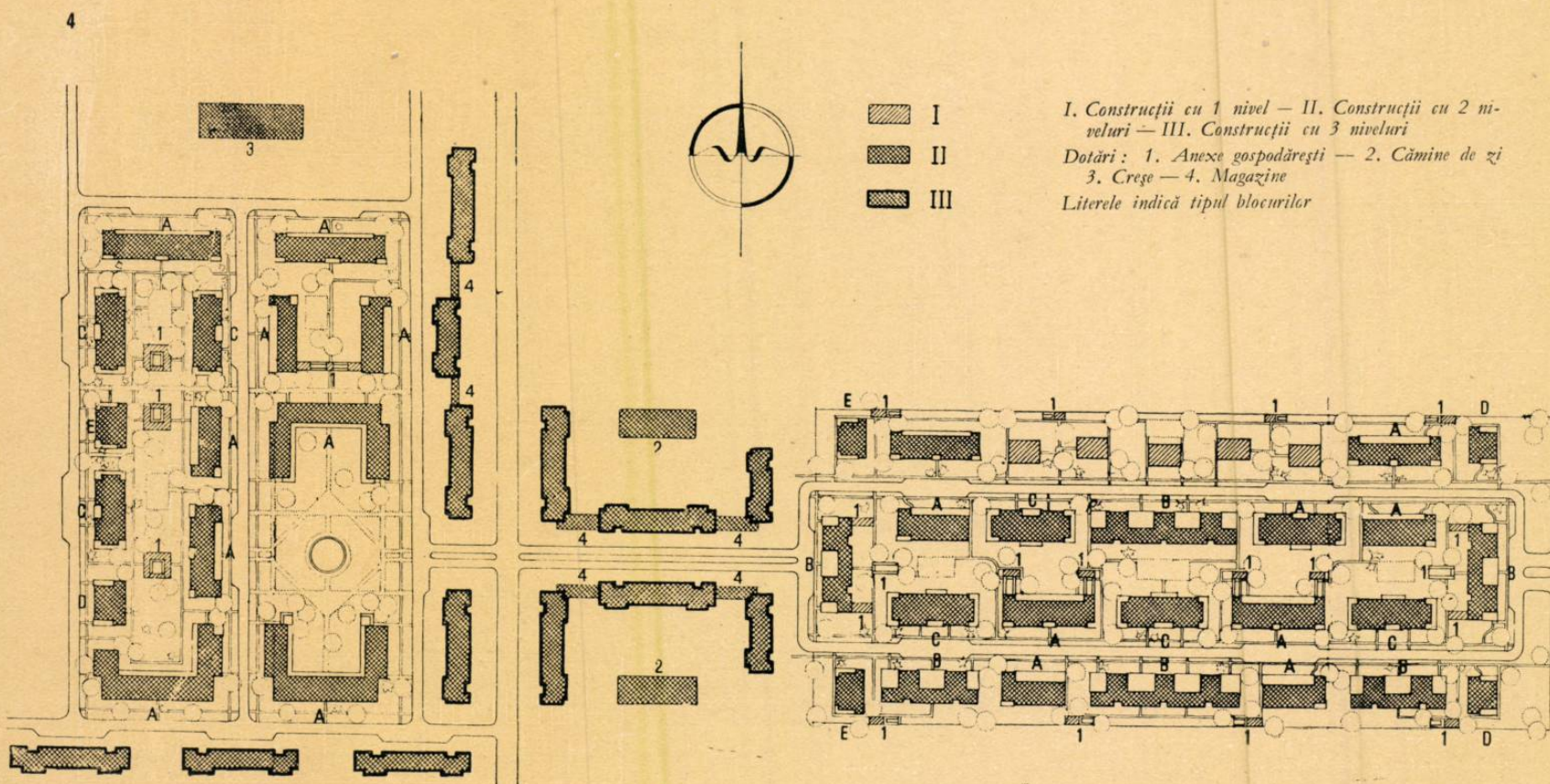
Dacă vom ține seama de amploarea lucrărilor cărora va trebui să le facem față în vederea dotării orașelor noastre cu locuințe, această experiență a realizării unor construcții economice de masă ne poate fi de mare folos. Rezultatele obținute prin executarea lucrărilor pe șantier și concluziile ce se pot trage din exploatarea lor vor trebui să ducă la eliminarea deficiențelor și la dezvoltarea avantajelor obținute până în prezent.

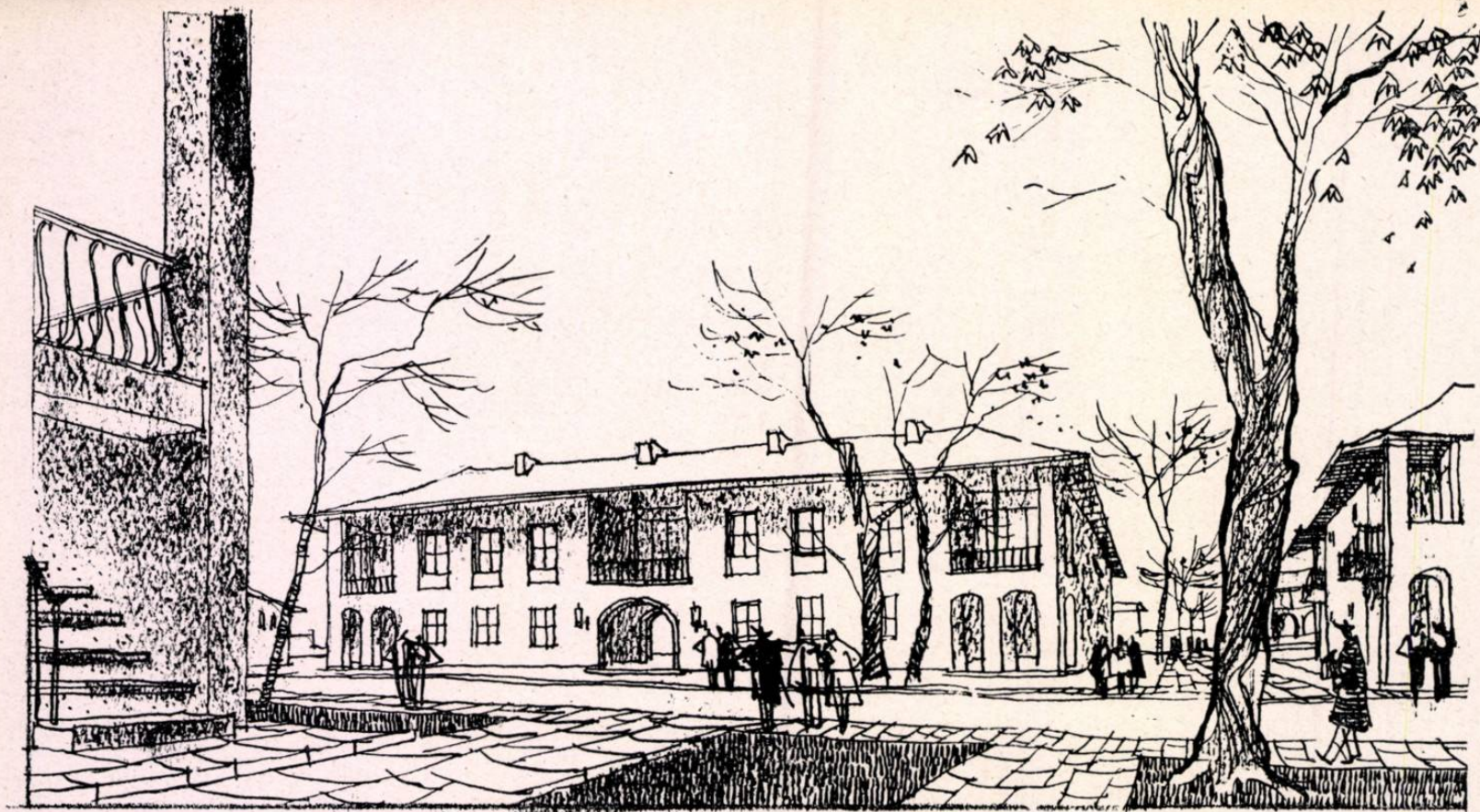
— Pe de o parte, se conturează de pe acum necesitatea de a selecționa tipurile de apartamente și blocuri în vederea simplificării execuției și organizării lucrărilor. De asemenea, se impune adaptarea unor sisteme mai economice și mai ingenioase pentru executarea pereților despărțitori neportanți, a planșelor și șarpantei și în special prefabricarea lucrărilor de finisaj. Toate acestea pot aduce prin reducerea miiinii de lucru calificate, deficitară, o nouă și sensibilă reducere a prețului de cost.

— Pe de altă parte, perfecționarea încălzirii apartamentelor și apei, prin încălzirea de la o centrală termică sau prin utilizarea — în locul sobelor de țărcoță și a cazanului tradițional de baie — a sobelor de volum redus cu mare randament și a încălzitorului automat de apă cu arzătoare de gaz, utilizarea de materiale noi pentru pardoseli și placaje și dotarea cu mobilier standard a bucătăriilor, vor determina o substanțială ridicare a confortului acestor locuințe.

Necesitatea de a dispune de toate posibilitățile de cazare economice și raționale, ca și concepția generală plastică, vor cere prezența acestor construcții în compoziția marilor unități de locuit. Aceste unități nu vor putea fi realizate decât prin intensificarea procesului de industrializare a construcțiilor, singura cale care ne poate duce la sporirea substanțială a capacității noastre de producție de locuințe proces care, fără o intervenție viguroasă și creatoare a arhitectului, poate aduce desumanizarea construcțiilor noastre.

De aceea, în tratarea plastică a fațadelor am urmărit obținerea unei arhitecturi umane, care prin dispoziția și simplitatea formelor, exprimarea sinceră a funcțiilor, prin ritmul și armonia raporturilor și jocul culorilor — valori care toate se regăsesc în arhitectura noastră tradițională — să reprezinte o contribuție la crearea unui cadru urban și la afirmarea unui caracter propriu arhitecturii noastre.

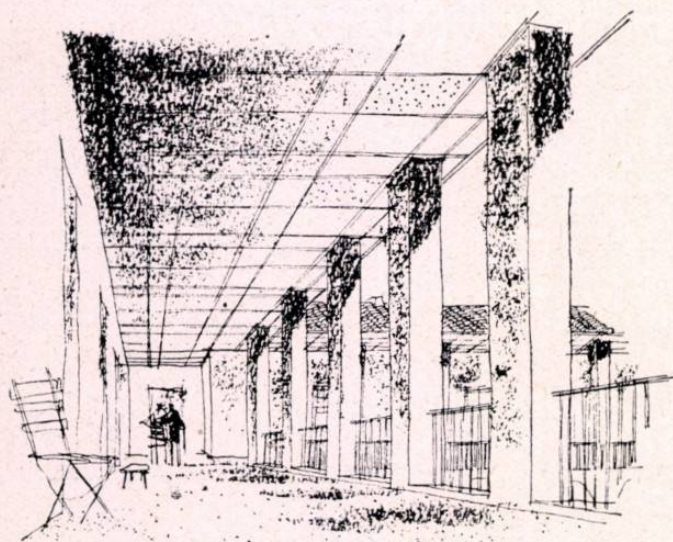
BLOCURILE TIP «A»

Au rezultat din asamblarea liniară a apartamentelor tip *a* sau *a'*. Circulația orizontală și verticală spre apartamente a fost asigurată prin galerii și scări exterioare acoperite, iar în cazul fronturilor lungi, și prin treceri amenajate la parter.

Dispoziția în plan a apartamentelor față de circulații permite, în orice situație, o orientare favorabilă a încăperilor de locuit și — prin posibilitățile variate de asamblare și dimensionare ale construcției — utilizarea ei pentru orice amplasament.

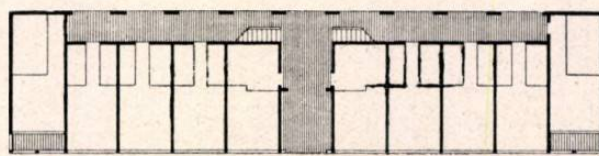
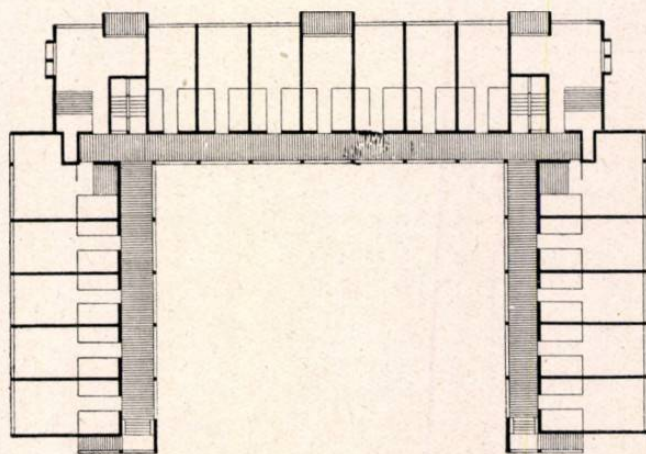
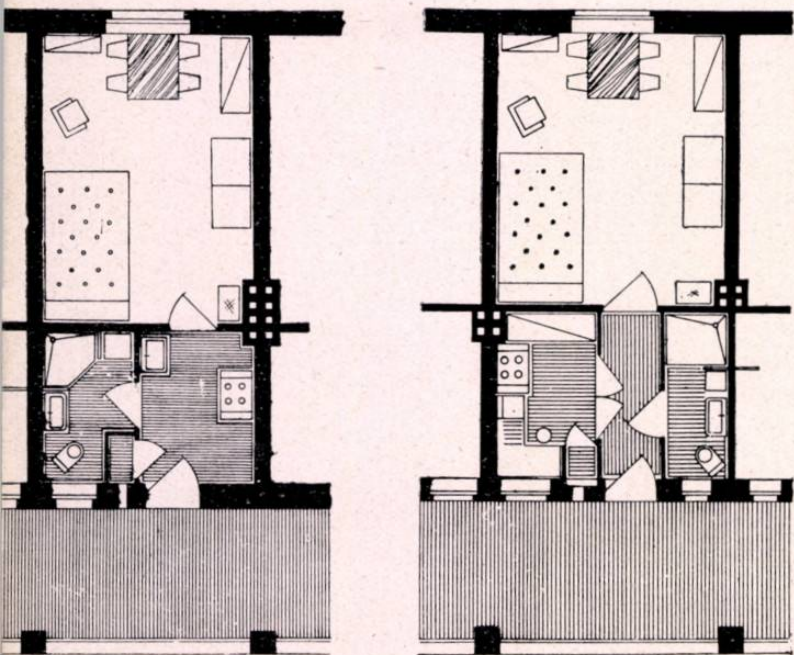
Variantele create pentru întregirea ansamblului sînt blocuri liniare cu 7, 9 sau 11 interaxe și blocuri compuse, în jurul unei incinte, din tronsoane liniare. Varietatea plastică este asigurată și prin amplasarea construcțiilor după orientarea cea mai favorabilă, cu fațada camerelor de locuit sau a galeriilor de circulație spre frontul stradal.

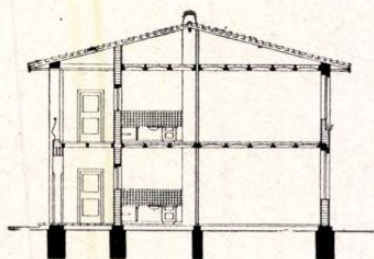
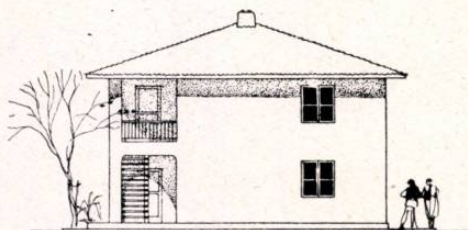
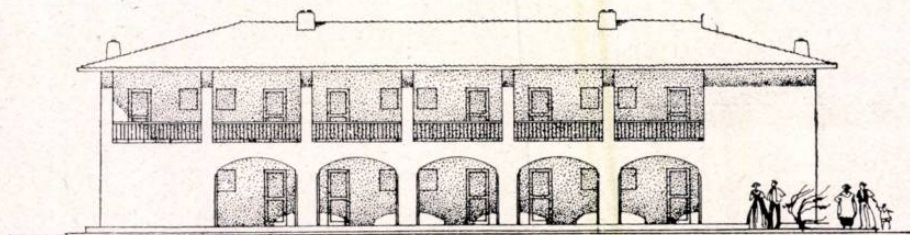
Apartamentele utilizate pentru compunerea blocurilor sînt destinate pentru cazarea a două persoane într-o singură cameră de locuit, dotată cu bucatărie, duș — lavabou — w.c., dulap — cămară și terasă. În mod accidental, peste trecerile boltite sau în punctele de asamblări s-au utilizat și apartamente de 1 $\frac{1}{2}$ și 2 camere.

a

a'

Construcțiile, neavind subsol, dispun de încăperi comune situate în construcțiile gospodărești anexe.

Apartamentele au următoarele date generale:

Apartamentul **a** (fără vestibul):

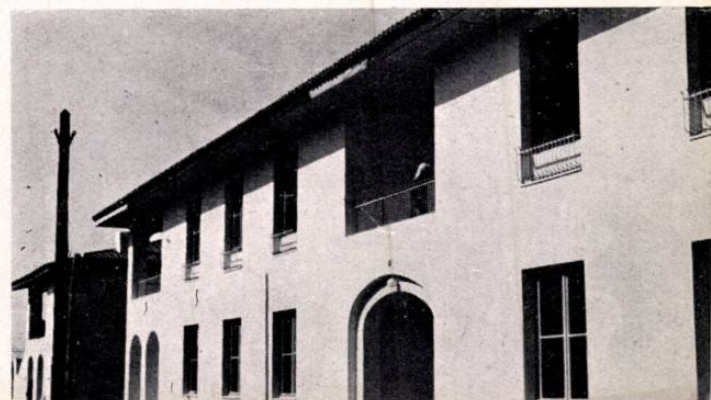
interax	=	3,75 m
suprafață locuibilă	=	16,62 m ²
suprafață auxiliară	=	8,53 m ²
suprafață construită	=	39,37 m ²
cost pe cap de locuitor	=	14138 lei

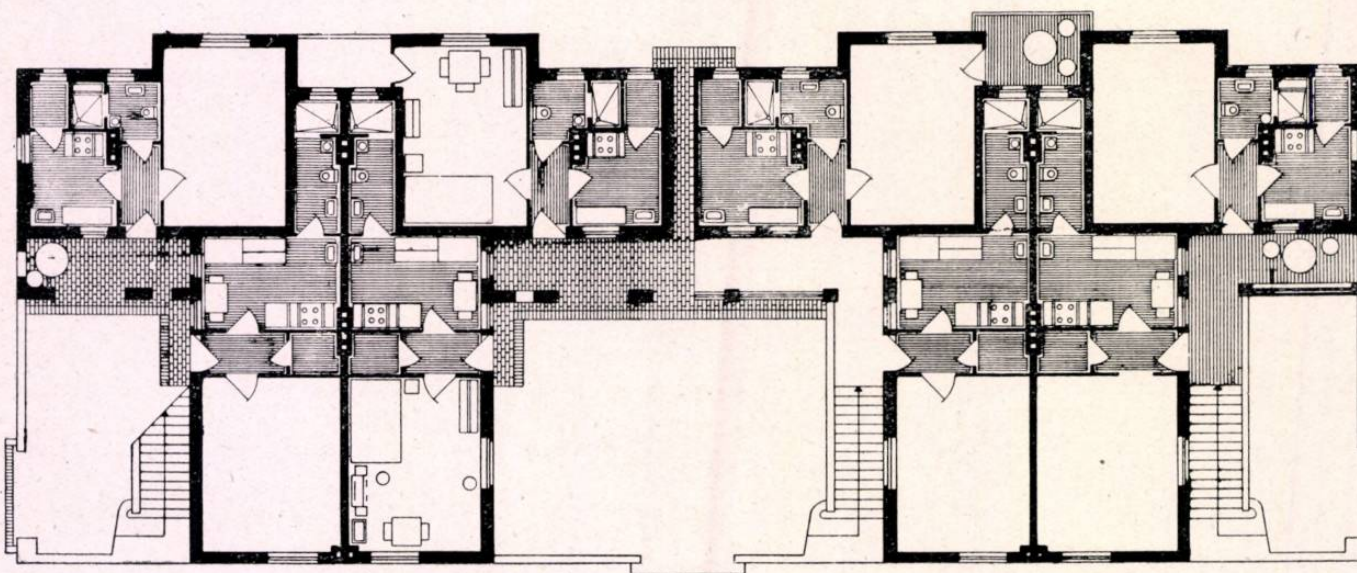
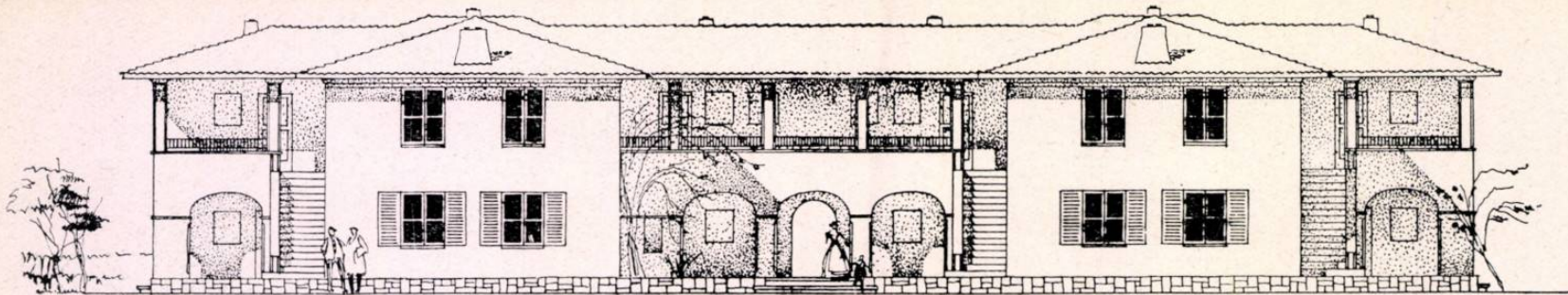
Apartamentul **a'** (cu vestibul)

interax	=	4,00 m
suprafață locuibilă	=	16,87 m ²
suprafață auxiliară	=	10,12 m ²
suprafață construită	=	42,00 m ²
cost pe cap de locuitor	=	16173 lei

Pentru ansamblul blocurilor tip «A» rezultă:

suprafață locuibilă medie pentru o persoană	=	8,29 m ²
cost mediu pe cap de locuitor	=	15476 lei

0 1 2 3

BLOCURILE TIP «B»

S-au realizat prin compunerea în redane a două tipuri de apartamente, grupate în unități de 8 apartamente (pe două niveluri). Variantele utilizate au rezultat din asamblarea a două sau trei din aceste unități. Circulația orizontală și verticală s-a asigurat prin scări și porțice exterioare acoperite și străpungeri situate la parterul construcției.

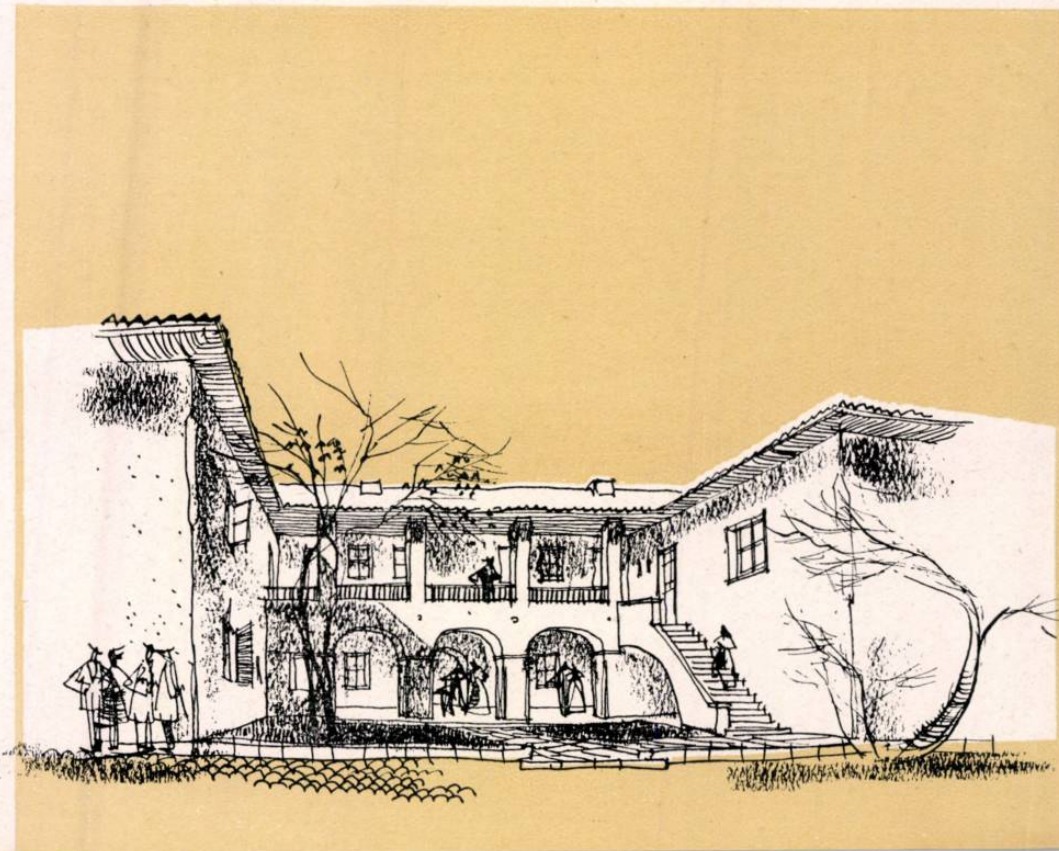
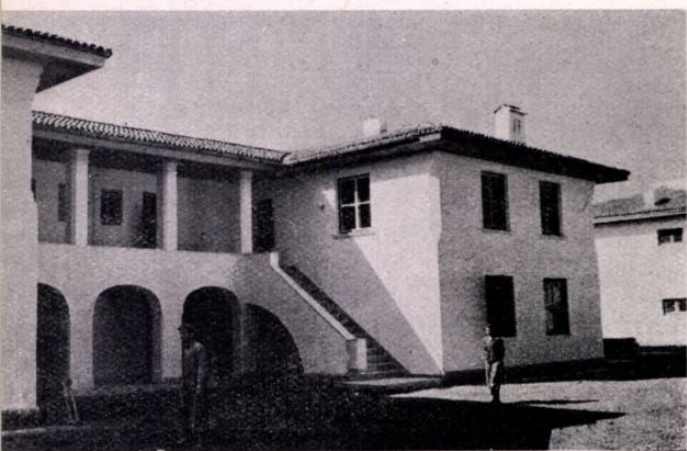
Dispoziția în redane a planului permite, atât buna orientare a construcției pe orice amplasament, cât și obținerea unor efecte plastice favorabile prin jocul volumelor și organizarea incintelor.

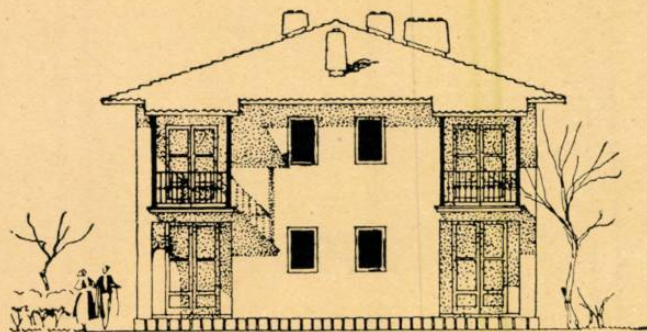
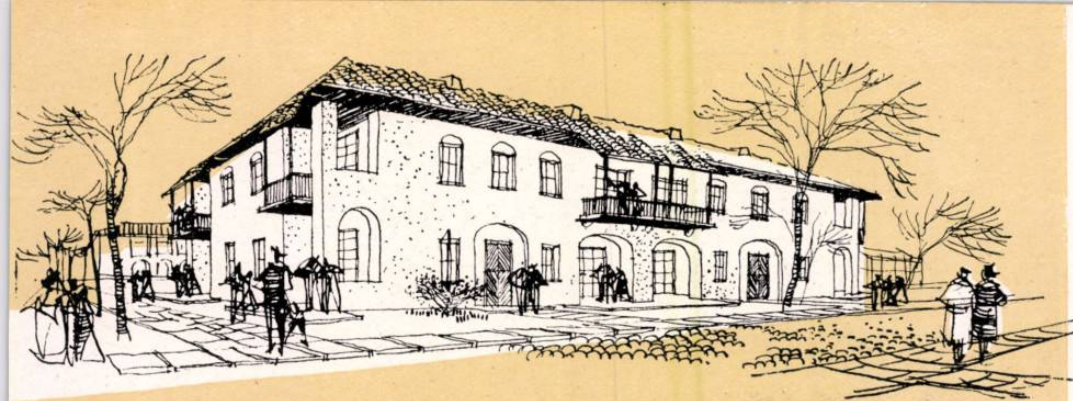
Apartamentele utilizate se compun dintr-o singură cameră de locuit, vestibul, bucătărie, dulap — cămară și duș — lavabou — w.c. Ele sînt destinate pentru cazarea unei familii compuse din două persoane.

Construcțiile nu au subsol, dar dispun de amenajări gospodărești în construcțiile anexe.

Pentru ansamblul blocurilor «B» rezultă următoarele date generale medii:

suprafață locuibilă pe apartament	=	16,92 m ²
suprafață auxiliară pe apartament	=	10,41 m ²
suprafață construită pe apartament	=	35,36 m ²
cost pe cap de locuitor	=	15815 lei

BLOCURILE TIP «C»

Sînt construcții liniare cu scări și circulații interioare. Fiecare bloc a fost proiectat cu două scări amplasate și accesibile direct din frontul stradal.

Scările grupează cîte trei apartamente pe nivel, cu capacitate locativă variată, cu 1, 1 $\frac{1}{2}$ și 2 camere.

Dispoziția de plan permite orientarea favorabilă a camerelor de locuit în orice amplasament.

Apartamentele sînt dotate cu dependințe: vestibul, bucatărie, cămară, duș — lavabou — w.c. sau baie (la apartamentele de două camere). Fiecare apartament dispune de o terasă spațioasă.

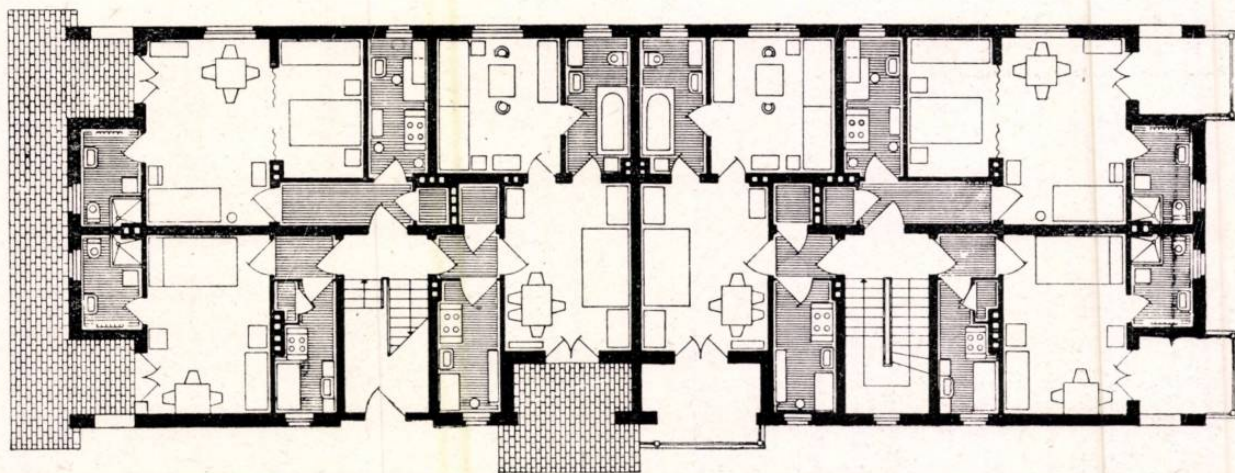
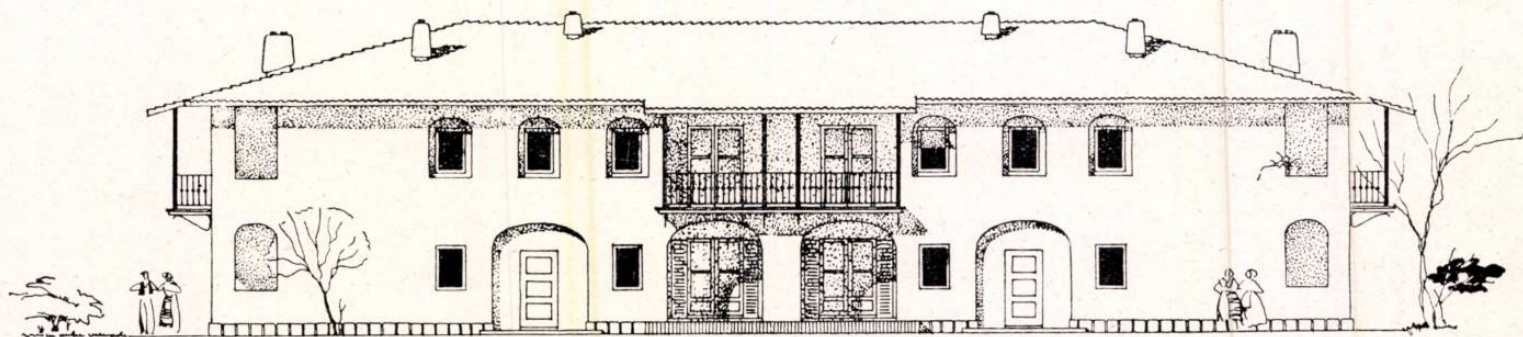
Blocurile «C» au fost executate în două variante, cu și fără subsol. Subsolurile sînt amenajate cu boxe pentru dotarea tuturor apartamentelor de două camere din ansamblu.

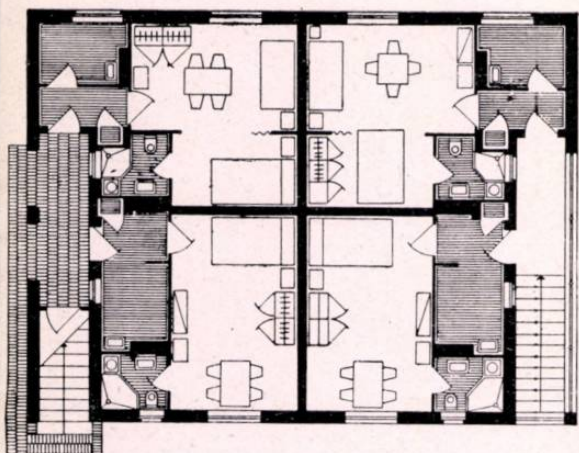
Rezultă următoarele date generale:

Apartamentul de 1 cameră:	
suprafață locuibilă	= 15,48 m ²
suprafață auxiliară	= 10,28 m ²
Apartamentul de 1 $\frac{1}{2}$ cameră:	
suprafață locuibilă	= 22,35 m ²
suprafață auxiliară	= 13,05 m ²
Apartamentul de 2 camere:	
suprafață locuibilă	= 26,00 m ²
suprafață auxiliară	= 13,82 m ²

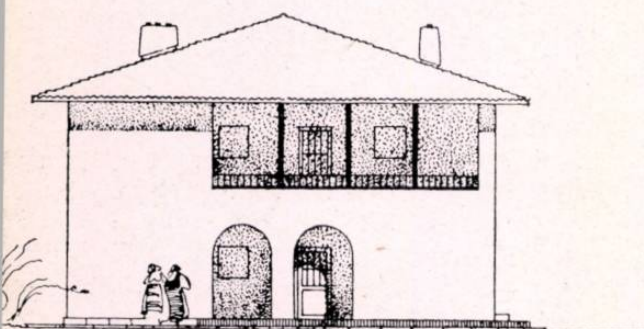
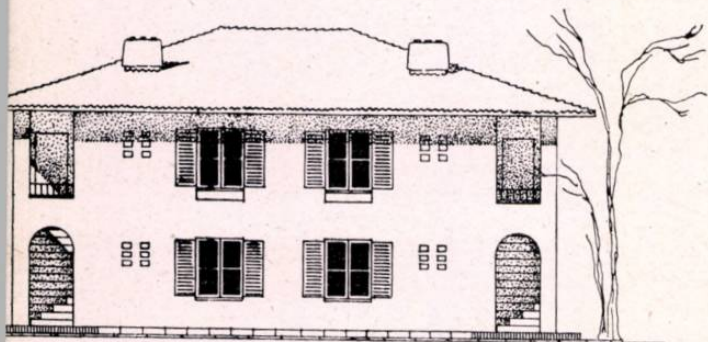
Pentru ansamblul blocurilor «C»:

suprafață locuibilă medie pentru o persoană	= 7,63 m ²
suprafață locuibilă pe bloc	= 259,80 m ²
suprafață auxiliară pe bloc	= 146,40 m ²
suprafață construită pe bloc	= 625,00 m ²
cost pe cap de locuitor	= 14199 lei

0 1 2 3

BLOCURILE TIP «D»

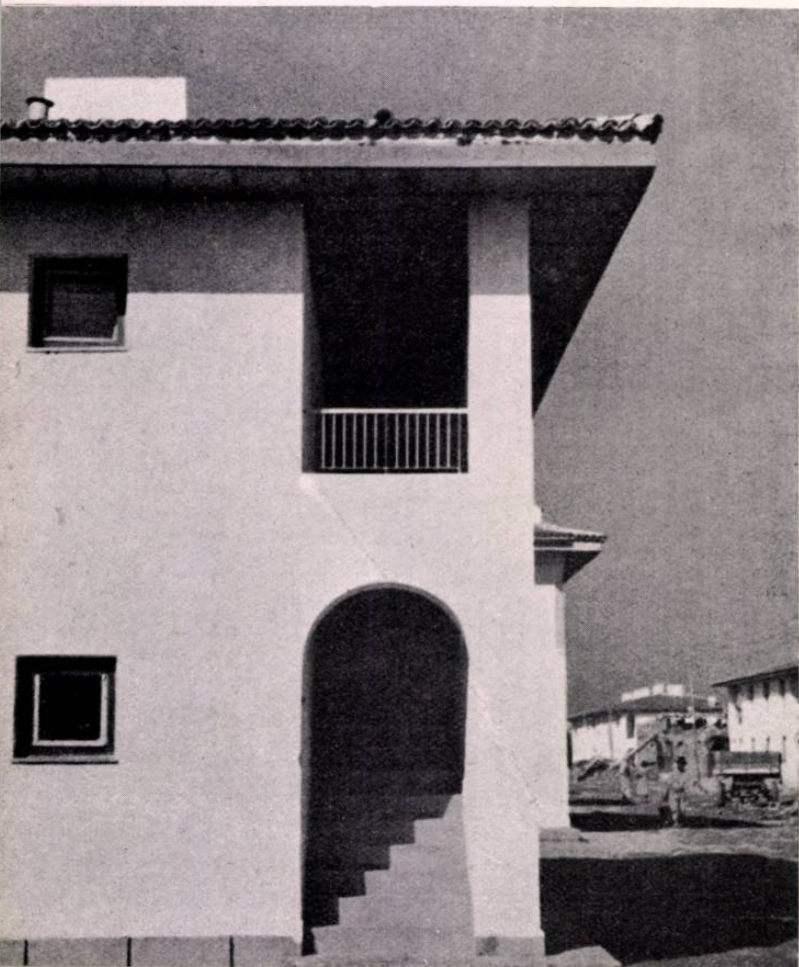
Au rezultat din asamblarea a 8 apartamente într-o construcție izolată, ca formă în plan apropiată de pătrat. Apartamentele utilizate sînt de două tipuri: de 1 și $1\frac{1}{2}$ cameră.

Circulațiile orizontale și verticale proiectate pentru deservirea acceselor din apartamente sînt exterioare și acoperite. Ele servesc, alît pentru agrementarea fațadelor, ca elemente decorative, cît și pentru sporirea confortului apartamentelor, prin posibilitățile lor de utilizare ca terase acoperite.

Apartamentele sînt destinate pentru cazarea a două persoane (cele de 1 cameră) și de trei persoane (cele de $1\frac{1}{2}$ cameră cu nișă de dormit). Ele sînt dotate cu următoarele anexe: vestibul, bucătărie, dulap — cămară și duș — lavabou — w.c.

Construcțiile nu au subsol, dar beneficiază de amenajări gospodărești situate în construcțiile anexe. Se dau următoarele date generale:

Apartamentul de 1 cameră:	suprafață locuibilă	=	17,25 m ²
	suprafață auxiliară	=	9,19 m ²
	suprafață construită	=	37,32 m ²
Apartamentul de $1\frac{1}{2}$ cameră:	suprafață locuibilă	=	20,26 m ²
	suprafață auxiliară	=	9,24 m ²
	suprafață construită	=	45,68 m ²
Blocurile în ansamblu:	suprafață locuibilă	=	151,00 m ²
	suprafață construită	=	330,00 m ²
	suprafață locuibilă medie pentru o persoană	=	7,55 m ²
	cost mediu pe cap de locuitor	=	13395 lei

BLOCURILE TIP «E»

Sînt construcții punct realizate din 8 apartamente repartizate pe două niveluri. Accesul apartamentelor se face din loggia acoperite, care pot fi utilizate și ca terase de agrement. Circulația verticală este asigurată prin scări exterioare acoperite.

Apartamentele componente ale blocului sînt de două tipuri: cu 1 și 2 camere de locuit și sînt prevăzute cu dependențe complete: vestibul, bucatărie, dulap — cămară și duș — lavabou — w. c.

Ele sînt proiectate pentru cazarea a două, respectiv a trei persoane.

Blocurile, neavînd subsol, sînt dotate cu anexe gospodărești.

Datele generale ale construcției sînt următoarele:

Apartamentele de 1 cameră:

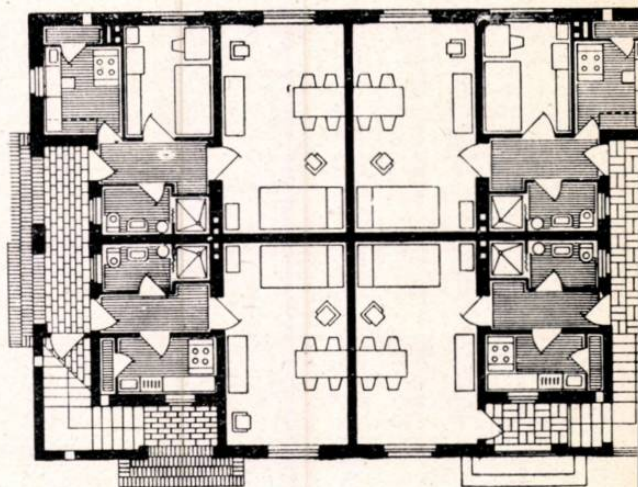
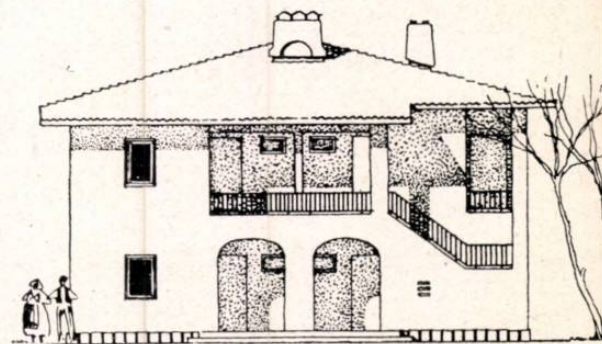
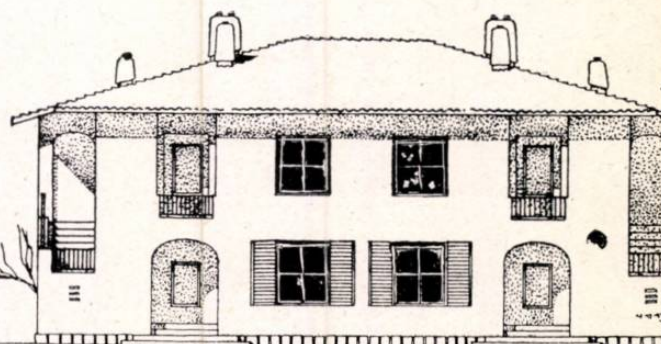
suprafață locuibilă	=	17,87 m ²
suprafață auxiliară	=	11,50 m ²

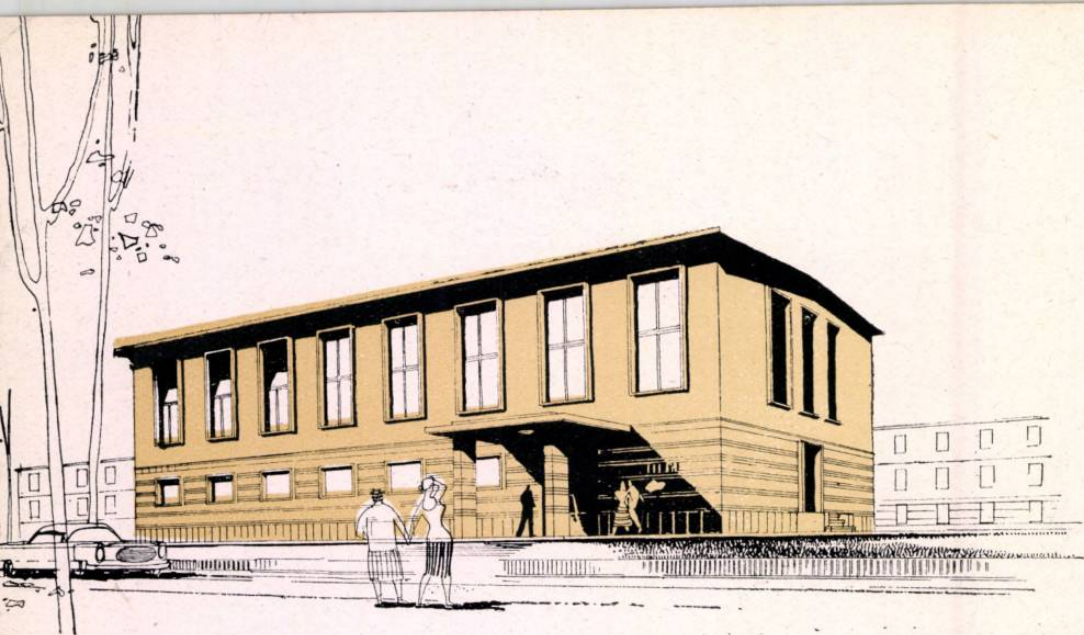
Apartamentele de 2 camere:

suprafață locuibilă	=	25,19 m ²
suprafață auxiliară	=	12,49 m ²

Blocurile în ansamblu:

suprafață locuibilă	=	172,00 m ²
suprafață construită	=	408,00 m ²
suprafață locuibilă medie pentru o persoană	=	8,60 m ²
cost mediu pe cap de locuitor	=	14934 lei

Arh. GERTRUD HOCHSTADT

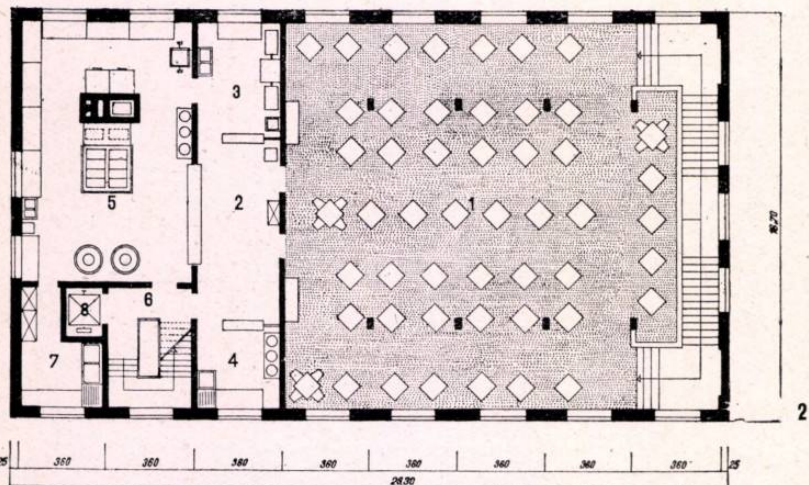
NOI CANTINE TIP ELABORATE ÎN 1956

În 1956, catalogul proiectelor tip, la rubrica cantine-restaurant, s-a îmbogățit cu două noi proiecte elaborate în cadrul Institutului de proiectarea construcțiilor tip (I.P.C.T.): o cantină mică de 300/3 și un tip mai mare, de 600/3.

Pornind de la programe identice cu cele ale proiectelor existente, aceste proiecte reprezintă o încercare de simplificare volumetrică și compozițională, pe de o parte, și de reducere a prețului de cost al construcțiilor respective, pe de alta.

Se știe că vechiul contur de plan al cantinelor precedente, în formă de T, dădea serioase dificultăți în amplasarea lor în cadrul ansamblurilor. De aceea, s-a încercat simplificarea acestei forme, rezolvându-se programul într-un simplu dreptunghi.

LA CANTINA DE 600/3 (PROIECT 185 c), dreptunghiul acesta are dimensiunile de 29,30 × 16,70 m, înălțimea întregului volum fiind de 9,40 m.

Compoziția planului se țese pe trama constructivă a celor opt travee de câte 3,60 m, din care, la etaj, cinci travee sînt ocupate de sala de mese și trei travee de bucătărie. La nivelul parterului se află intrarea consumatorilor, a personalului de serviciu și încăperile pentru prepararea alimentelor brute.

În secțiune, volumul este împărțit în două niveluri, dîndu-se serviciilor de la parter înălțimea liberă de 2,95 m, iar sălii de mese de la etaj 5,00 m (înălțime pe care o păstrează și bucătăria). Volumul ocupat de oficiu și spălătoare (încăperi care se găsesc la același nivel cu bucătăria) a fost împărțit între aceste anexe, care nu au nevoie de mai mult de 2,50 m, și centrala de ventilație.

Rezolvarea secțiunii a făcut posibil ca încăperile să capete înălțimea adecvată și, în același timp, să se folosească perfect spațiul în cea de-a treia dimensiune, toate funcțiunile înscrinduse într-un paralelipiped (volumul este acoperit cu o terasă).

Ca elemente noi față de proiectele precedente apar tratarea liberă a scării principale și sala de mese, avînd ferestre pe două laturi opuse. Aceasta a avut următoarele consecințe:

1. Scara fiind liberă, suprafețele palierelor de plecare și sosire se adaugă acelora ale holului, respectiv sălii de mese. Rezultă o mărire a indicelui de folosință al celor două piese principale, fără ca suprafața construită să fi crescut.

2. Prin realizarea unei ventilații transversale naturale la sala de mese se poate renunța la instalația costisitoare de ventilație artificială, economisindu-se astfel circa 160 000 lei.

3. Rezolvarea sălii de mese la un capăt al compoziției permite, prin adăugarea a două travee, să se obțină din același plan cantina studențească de 600/2. Această remarcabilă calitate de extensie a planului este perfect realizabilă. Într-adevăr, cantina de 600/2 diferă de cea de 600/3 prin faptul că se dezvoltă intrarea consumatorilor și sala de mese care, în loc de 200 de locuri, capătă o capacitate de 300 de locuri. Restul serviciilor rămîn neschimbate, bucătăriile și preparatiile fiind dimensionate inițial pentru capacitatea totală de 600 de persoane.

Lățimea sălii de mese, de 15,70 m, a fost împărțită în trei: o navă centrală majoră de 9,00 m lățime, cu grinzile planșului aparente, și două nave colaterale de câte 3,35 m.

Luminozitatea sălii în punctul ei central (cel mai defavorabil din acest punct de vedere) a fost verificată cu ajutorul abacelor lui Daniliuc.

Față de proiectul tip anterior, acesta aduce în plus:

1. Reducerea suprafeței holului-așteptare.

Practica funcționării cantinelor a demonstrat că prin eșalonarea seriilor, spațiul de așteptare prevăzut în normativ este exagerat. De asemenea, s-a observat că vestiarul nu e folosit în cazul cantinelor; el va fi însă utilizat de o parte dintre consumatori, atunci cînd cantina se va transforma în restaurant.

2. Reducerea suprafeței construite cu 13 %.

3. Reducerea suprafeței desfășurate cu 12 %.

4. Reducerea volumului construit cu circa 13 %.

5. Reducerea prețului de cost al construcției cu 18 %.

CANTINA DE 300/3 (PROIECT 217 c/1) se înscrie, ca și precedenta, într-un dreptunghi de 25,70 m (7 travee de 3,60 m) pe 15,10 m. Sala de mese ocupă cinci travee, iar restul de două sînt ocupate de intrarea principală. Acoperișul în două pante, cu învelitoare de țiglă, coboară spre intrare, acoperind o mică prispă.

Ca și la sala de mese a cantinei de 600/3 descrisă mai sus, la cantina mică s-a utilizat lambriul din plăci din deșeuri de lemn aglomerate; în plus, beneficiind de planșul de lemn, plafonul sălii a fost tăvănit și streșinile înfundate cu plăci din același material.

În comparație cu proiectul tip anterior, nr. 973, proiectul 217 c/1 aduce următoarele economii:

1. reduce suprafața construită cu 19 %;

2. reduce suprafața desfășurată cu 9 %;

3. reduce volumul construit cu 30 %;

4. reduce prețul de cost al construcției cu 35 %.

În tabelul 1 sînt analizate comparativ cele două proiecte noi cu proiectele anterioare.

Analiza detaliată a suprafețelor fiecărei încăperi față de normativ este dată în tabelul 2.

Rezultă că proiectul de 300/3 depășește cu cca. 12 % prevederile normativului, în timp ce cantina de 600/3 este cu cca. 8 % mai mică decît prevederile normativului.

Dacă planul noilor proiecte constituie un progres față de trecut, în schimb fațadele nu pot fi considerate pe deplin satisfăcătoare. Ele mai pot fi îmbunătățite și vor fi îmbunătățite prin contribuția adusă de diverși proiectanți care vor adapta proiectul tip la multiplele situații ce se vor ivi.

